

Inhoud

1. Opening en mededelingen	2
2. Vaststellen agenda	2
3. Vaststellen verslag.....	3
4. Benoemingen	3
a. Installatie van de heer D.J. van der Meide als raadslid voor de PvdA i.v.m. tijdelijke vervanging van mevrouw E.M. van der Weele.....	3
b. Installatie van mevrouw J.C. Jones als raadslid voor GroenLinks.....	3
5a. Interpellatiedebat n.a.v. gebeurtenissen na afloop van Vindicat evenement.....	5
6a. Initiatiefvoorstel Aanpak overlast door houtrook.....	37
7. Ingekomen stukken	41
8. Conformstukken	41
9a. Voorkeursvariant vervanging Gerrit Krolbrug	42
10. Moties vreemd aan de orde van de dag.....	80
a. Moties vreemd n.a.v. Skaeve Huse	80
9g. Plastic wegwerpbekers	105
9h. Klimaatnoodtoestand.....	108
- Afscheid raadslid Maarten van der Laan	111
11. Sluiting.....	114

Voorzitter: K.F. Schuiling (Burgemeester)

Aanwezig: M. Wijnja (GroenLinks), P. Brouwer (GroenLinks), J. Sietsma (GroenLinks), F.T. Folkerts (GroenLinks), M. van der Glas (GroenLinks), J. van Hoorn (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), C.T. Nieuwenhout (GroenLinks), N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), J. Visser (GroenLinks), T.J. Bushoff (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D. van der Meide (PvdA), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), M. van der Laan (PvdA), T. Rustebiel (D66), S. Claassen (D66), K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), J.S.R. Lo-A-Njoe (D66), I. Venhuizen (D66), J.P. Dijk (SP), W.H. Koks (SP), D. Brandenburg (SP), B. de Greef (SP), J. Huisman (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), J. Boter (VVD), G. de Vries (VVD), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), T. Moorlag (ChristenUnie), P. Rebergen (ChristenUnie), K. de Wrede (PvdD), W.I. Pechler (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), M. Bolle (CDA), Y.P. Menger (100% Groningen), H. Moerkerk (100% Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij), R.F. Staijen (Stadspartij), S.R. Bosch (Student & Stad), A.J.M. van Kesteren (PVV)

Later aanwezig: K. Boogaard (PvdA)

Na de pauze afwezig: J. Jones (GroenLinks)

Afwezig: H.P. Ubbens (CDA)

Namens het college: wethouders I. Jongman, C. Bloemhoff, R. van der Schaaf, B.N.

Benjamins, I. Diks, P.E. Broeksma, G. Chakor

Namens de griffie: J.S. Spier

1. Opening en mededelingen

00:08:51

Speaker 1: Dames en heren, de fotograaf wil van start gaan. En het is volgens mij de bedoeling dat jullie daar gaan groeperen zodat er een mooi oloopje daar in het midden ontstaat, letterlijk oloopje.

00:16:14

Voorzitter: Ik open de vergadering. Iedereen heel hartelijk welkom. Met de beste reden die je maar kunt verzinnen is Herman Pieter Ubbens vandaag afwezig. Hij is vader geworden van een dochter Maartje Janne. Vanaf deze plek feliciteren wij hen meer dan van harte. Ik heb zojuist begrepen in het presidium dat deze felicitaties de eerste tijd nog geen eind nemen, maar daar kom ik straks bij een afscheid nog even weer op terug. Dan gaan wij straks installeren, Justine Jones, maar zij gaat na afloop van de installatie weer weg.

00:17:24

Speaker 1: Ze gaat iets later weg. Ze blijft tot de eetpauze.

00:17:27

Voorzitter: Gelukkig. Ze blijft tot en met de eetpauze of tot de eetpauze? Oké. Halverwege de eetpauze gaat ze weer weg. Ik begrijp het ook wel, want iedereen wil natuurlijk even genieten van de vegetarische maaltijd. En iets later aanwezig is Krista Boogaard.

2. Vaststellen agenda

Voorzitter: Dan hebben wij het agendapunt vaststelling van de agenda. Zojuist in het presidium is gebleken dat een aantal fracties het plezierig zou vinden, vanwege het feit dat men daar wat moties over heeft, rondom de Skaeve Huse om dat punt als 9b aan de agenda toe te voegen. Dat betekent dat agendapunt 10a, dat waren die moties, dan van de agenda

af wordt gevoerd en dat wordt dan een nieuw nummer 9b. Materieel betekent dus niets, maar het geeft iets meer gewicht aan de zaak. Is dat akkoord? Ja? Dan we hebben wij een nieuw punt 9b en er worden dan de moties rondom Skaeve Huse behandeld.

3. Vaststellen verslag

Voorzitter: De raadsvergadering van 15 september, het verslag daarvan, kan dat worden vastgesteld? Dat kan worden vastgesteld.

4. Benoemingen

- a. Installatie van de heer D.J. van der Meide als raadslid voor de PvdA i.v.m. tijdelijke vervanging van mevrouw E.M. van der Weele
- b. Installatie van mevrouw J.C. Jones als raadslid voor GroenLinks

Voorzitter Dan zijn wij bij een tweetal installaties. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie geloofsbrieven, de heer Claassen.

00:19:11

De heer Claassen: Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de gemeenteraad van Groningen heeft bij de kieswet gevorderde stukken ontvangen. Die zijn ingezonden door de heer Diederik van der Meide, wonende te Groningen, en mevrouw Justine Jones, wonende te Groningen. Diederik van der Meide is voor de verlofduur van zestien weken tot 6 januari 2022 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen. Justine Jones is per 1 oktober benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen. De commissie rapporteert de raad dat zij de genoemde stukken heeft onderzocht en een orde bevonden. Gebleken is dat beide benoemden aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot hun beider toelating als lid van de gemeenteraad.

00:20:02

Voorzitter: Dank u zeer. Ik zei net al tegen Diederik van der Meide: "Ik heb het gevoel dat ik nu ongeveer voor de 150e keer hier ga installeren, maar dan weten we het maar zeker. Maar maak er nou geen gewoonte van om elke vergadering hier geïnstalleerd te worden want dan voelen we ons straks allebei een beetje Heintje Davids" maar desalniettemin beginnen we met de heer van der Meide en daarna mevrouw Jones. Ik heb zo'n idee dat u de procedure wel beheerst. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks, noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks, noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na: "Dat verklaar en beloof ik."

00:21:30

De heer D. van der Meide: Dat verklaar en beloof ik.

00:21:32

Voorzitter: Mag ik u van harte feliciteren met uw benoeming tot lid van de raad.

00:21:42

De heer D. van der Meide: Dat mag.

00:21:43

Voorzitter: En er komen bloemen. Geen bloemen want die bewaren we voor mevrouw Jones. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks, noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na: "Dat verklaar en beloof ik."

00:22:46

Mevrouw J.C. Jones: Dat verklaar en beloof ik.

00:22:48

Voorzitter: Mag ik u van harte feliciteren en heel veel succes.

00:23:19

Voorzitter: Dan is er een aanvraag binnengekomen van een aantal partijen tot het houden van een interpellatie naar aanleiding van de gebeurtenissen rondom Vindicat. Ik stel voor dat de plaatsvervangend voorzitter het stokje overneemt. Meneer Koks.

00:23:50

De heer W.H. Koks: Ik heb nog een vraag naar aanleiding van de geloofsbrieven commissie. Ik ben ondertussen bijna acht jaar lid van deze raad. Ik heb nog nooit tot dit hele illustere gezelschap toegang kunnen krijgen. Ik heb ook geen flauw idee welke criteria daaraan ten grondslag liggen. Het kan wezen dat het toeval is, maar mocht er nou andere redenen achter zitten, dan hoor ik die graag een keer.

00:24:17

Voorzitter: Dat is inderdaad het geval.

00:24:21

De heer W.H. Koks: Aan die andere redenen? Dan hoor ik die graag.

00:24:23

Voorzitter: En dat houden wij graag geheim voor u. Dat u überhaupt lid ben geworden van deze raad.

00:24:31

De heer W.H. Koks: Dat is wel een godswonder.

00:24:35

Voorzitter: Wij zullen afspreken dat u bij enige volgende benoeming lid zult worden van dit illustere en overigens wisselende gezelschap, opdat u in alle geheimen wordt ingewijd want we willen u dat niet ontnemen.

00:24:50

De heer W.H. Koks: Maar voorzitter, ik heb deze vraag juist op dit moment gesteld, omdat de

raad bijna afgelopen is en er dus weinig kans meer is dat er zo'n geloofscommissie hoeft worden samengesteld.

00:25:01

Voorzitter: Nou, dat zult u aan het eind van deze vergadering meemaken, want binnen de Partij van de Arbeid ontstaat een vacature. En iets zegt mij dat ze die ook weer gaan vervullen, dus u bent aan de beurt de volgende keer.

00:25:14

speaker ?: Je bent welkom.

00:25:16

Voorzitter: O ja, u bent welkom. Goed. Zullen we de interpellatie doen?

5a. Interpellatiedebat n.a.v. gebeurtenissen na afloop van Vindicat evenement

00:25:42

Plaatsvervangend voorzitter: Goed mensen, de burgemeester zei het al, we gaan een interpellatiedebat voeren over de gebeurtenissen bij Vindicat. Een aantal partijen van u heeft dat geagendeerd. Wij hebben daarover in het presidium kort gewisseld dat we zullen proberen om dit een debat te laten zijn wat niet meer dan een uur in beslag zal nemen. Maar korter mag altijd, want we hebben nog een raadsvergadering te gaan. De volgorde der dingen is dat de fracties die het interpellatiedebat hebben aangevraagd als eerst even het woord mogen voeren en dat de andere fracties dan zullen reageren en vervolgens ook de burgemeester of het college. Ik denk dat ik daarvoor als eerste naar de heer Dijk ga. Gaat u gang.

00:26:25

De heer J.P. Dijk: Dank u wel, voorzitter. Ja, laat ik beginnen met een warm welkom te heten aan de mensen die daarboven in de tribune zitten. Wat goed dat jullie er zijn! En laat ik ook meteen zeggen: volgens mij is de mening van de SP over jullie vereniging, jullie organisatie vrij helder. Maar ik vind het goed dat jullie er zijn en het spijt me voor jullie dat het nog niet gelukt is om de cultuurverandering die ik de afgelopen tien jaar heb gehoord, dat die had moeten plaatsvinden bij Vindicat, dat het jullie voorgangers niet gelukt is en tot nog toe dat het jullie ook nog niet gelukt is. Maar ik wil niet Vindicat daar alleen de schuld van geven maar ik vind eigenlijk dat deze gemeenteraad en dit college de afgelopen tien jaar dat ik gemeenteraadslid ben geweest, voortdurend zwak heeft opgetreden tegen misstanden, intimidaties, bedreigingen en ga zo maar door, banglijsten. Nou, nu dan weer bussen die overspoeld werden naar een feest waarbij buschauffeurs en passagiers zich geïntimideerd en bedreigd voelden. En het is mede dankzij deze gemeenteraad en mede dankzij dit college dat dat keer op keer op keer op keer op keer mogelijk is gebleven en dat er nooit echt goed doorgepakt is. Want, voorzitter, als ik terugkijk naar de afgelopen tien jaar, dan zie ik dat burgemeester den Oudsten nog een bestuurlijke waarschuwing had uitgedeeld, verder nooit meer iets van terug gehoord. Ik kan me herinneren dat de accreditatie door de RUG en Hanzehogeschool is ingetrokken. Twee maanden later was er een feestje midden tijdens de coronapandemie en wat lees ik nu? Dat de RUG en de Hanze weer gewoon de accreditatie

toekennen. Ik bedoel, als je wilt dat een kind zich steeds herhaaldelijk in de problemen brengt, dan moet je op deze manier met straffen en beloningen omgaan.

00:28:11

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Dijk heeft een reactie van de heer Bolle.

00:28:13

De heer R. Bolle: Ja, ik vroeg me af waarover dit debat nu gaat. Dit is aangevraagd naar aanleiding van een incident en ik zou van de heer Dijk eigenlijk willen weten welke feiten er hebben plaatsgevonden.

00:28:28

De heer J.P. Dijk: Volgens mij kunt u dat prima teruglezen in de brief van de burgemeester. Volgens mij is het glashelder, kunt u ook in het verzoek van het debat heel goed zien waarom we dit debat aanvragen. Tot nog toe was het vaak inderdaad de SP die dit aankaartte, die de problemen bij studentenverenigingen, en Vindicat in het bijzonder, keer op keer bleef aankaarten omdat wij vinden dat het onacceptabel is in de Groningse samenleving dat er verenigingen, organisaties, instellingen zijn die op een andere manier behandeld worden dan andere groeperingen, andere verenigingen in onze samenleving. Ik ken geen instelling, geen organisatie, geen vereniging die zo veel aandacht van onze burgemeester vergt en het daadwerkelijk ook krijgt. Maar laten we wel wezen, er zijn heel erg veel groeperingen in onze samenleving, ik noem maar mensen in het aardbevingsgebied, die zitten te wachten, te schreeuwen op een burgemeester die met hen in gesprek gaat. Er gebeurt een zogenaamd incident bij Vindicat, de maandag daarop is de burgemeester in gesprek met hen. Waarom is dat niet zoals wij het hebben over aardbevingsgedupeerden die vragen om de aandacht van de burgemeester? Dan duurt het twee, drie weken voordat er een afspraak te maken valt. En dat is, voorzitter, misschien wel in de kern het allergrootste probleem van de manier waarop deze gemeenteraad, dit college, omgaat met de studentenvereniging Vindicat. Er wordt met dubbele maten gemeten en daarom vind ik het ontzettend goed dat wij met een hele rits partijen GroenLinks, ChristenUnie, PvdA, de Partij voor de Dieren, 100% Groningen en de SP een motie indienen voor geleidelijke monniken, gelijke kappen. Ik ben daar blij mee, dat er dan eindelijk dit college, ook de burgemeester, wordt gezegd: maak nou een echte escalatieladder. De SP heeft gisteren een escalatieladder gepresenteerd met tien stappen en die gaan van de accreditatie intrekken, de fluwelen handschoentjes uitdoen, stoppen met het gesprek tot aan het sluiten van de tent. En niet het opheffen van een vereniging, zoals ik sommige mensen wel eens op ons heb horen reageren want wij zijn natuurlijk als socialisten altijd voor het recht op vereniging. Het zou een beetje krankzinnig zijn als socialisten daartegen zijn. Maar dat dat op zo'n pand moet waar keer op keer de problemen vallen, waar er keer op keer problemen worden veroorzaakt, daar zijn wij op tegen. En daarom vinden wij ook dat er een actief gemeentebestuur moet komen om Vindicat [crosstalk]

00:30:44

Plaatsvervangend voorzitter: U bent aanbeld bij het toelichten van de moties en we zijn ook door de spreektijd heen, zoals we allemaal gezien hebben. En toch heeft u nog een aantal vragen die ik even kort ga toestaan. Als eerst de heer van Kesteren en daarna ga ik naar mevrouw Jacobs.

00:30:57

De heer A.J.M. van Kesteren: Ja, voorzitter, ik zou de heer Dijk van de SP willen vragen wat hij verstaat onder cultuurverandering. Want als we het over cultuurverandering hebben, dan zou ik ook willen vragen of we niet een cultuurverandering bij allerlei marxistische actiegroepen kunnen afdwingen, want daar zijn ook heel veel partijen en inwoners niet van gediend. Graag wil ik daar een reactie op.

00:31:24

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, wij hebben geen vertrouwen in de cultuurverandering van Vindicat. Daar wordt al tien jaar lang over geluld en cultuurverandering moet je doen.

00:31:31

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:31:33

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Ik hoor de heer Dijk zeggen: "Misstanden en excessen die op het pand plaatsvinden". Hebben we het dan over de excessen die op het pand plaatsvinden, dus tijdens de toespraak van Mark Rutte geen anderhalve meter in acht nemen of doelt u op andere zaken?

00:31:49

De heer J.P. Dijk: Ik doel op een hele rits en we kunnen een soort fictief onderscheid gaan maken tussen of het op het pand plaatsvindt of het tijdens het evenement was of tussen de bussen en het evenement. Ja, sorry. Het zijn allemaal activiteiten die onder de verantwoordelijkheid vallen van die vereniging. Dus daarom vind ik het niet heel gek dat de samenleving en wij als gemeenteraad hen daarop aanspreken en daar maatregelen op nemen. En nogmaals, als die maatregelen tekortschiet, want ik zag ook in de krant de reactie van D66 "Ja, we kunnen niet zo heel erg veel of het is onduidelijk wat we kunnen", laten wij dan met elkaar, en dat is mijn oproep, laten wij dan alsjeblieft met elkaar manieren gaan bedenken, manieren gaan onderzoeken hoe we wel maatregelen kunnen gaan nemen. Want het is een probleem in onze samenleving. Die groeit. Het schaadt onze stad, het schaadt onze samenleving en het schaadt ook heel veel studenten, onze mooie studentenstad, die zich wel weet te gedragen en niet constant voor negatieve aandacht voor onze mooie stad zorgen.

00:32:46

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, ik wil voorstellen om naar de andere interpellanten te gaan, de andere indieners/aanvragers van dit debat. En dat is als eerste de Stadspartij ook nog. Meneer Sijbolts, wilt u hier nog iets aan toevoegen?

00:32:56

De heer A. Sijbolts: Ja, dank u wel, voorzitter. Vindicat, voluit Vindicat Atque Polit, latijn voor handhaaft en beschaaft. De lijfspreuk van de vereniging. Echter, beschaafd, voorzitter, het lijstje incidenten is lang en wordt steeds langer. De heer Dijk heeft al een aantal dingen daarvan opgesomd. Een sushirestaurant slopen, ontgroeningsrituelen met slachtoffers, bangalijsten opstellen en rondsturen. Dat is, wat de Stadspartij betreft, allesbehalve beschaafd.

00:33:24

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Sijbolts, u heeft een interruptie van de heer Bosch.

00:33:27

De heer S. Bosch: Ja, dat klopt, voorzitter. Ik hoor een lijstje om een cultuur aan te tonen, maar er is ook een andere lijst die je zou kunnen opnoemen. Het volledig herinrichten van de ontgroening, veranderen hoe personen binnen de vereniging worden aangesteld, belangenvrij consultancybureau, een goede doelinstichting die is opgericht met allemaal lokale initiatieven, het helpen bij lokale initiatieven van bijvoorbeeld David en Nune, een zero tolerance-beleid betreft drugs, je wordt direct geroyeerd en een training voor barpersoneel om goed om te gaan met alcohol. Dit is ook een lijst. Moet er niet veel meer nuance in dit debat komen is mijn vraag.

00:34:08

De heer A. Sijbolts: Dank aan de heer Bosch voor de aanvulling van het lijstje. Ik had eigenlijk ook wel verwacht dat u met zo'n lijstje zou komen. Het is zeker ook goed om de positieve punten te benoemen. Echter lijkt de beschaving bij Vindicat de laatste jaren steeds...

00:34:26

Plaatsvervangend voorzitter: Ik laat even de heer Sijbolts zijn zin afmaken en dan kom ik bij u.

00:34:29

De heer A. Sijbolts: verder te zoeken.

00:34:31

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Meneer Dijk.

00:34:33

De heer J.P. Dijk: Ja, voorzitter. Is de heer Sijbolts het met mij eens dat een lijstje van goede daden niet de slechte daden opheft?

00:34:44

De heer A. Sijbolts: Ik moest even nadenken hoe u de vraag stelde. Ja, dat ben ik met u eens. Het is tijd om te gaan handhaven, te vindiceren. Als de grootste [onhoorbaar] van Groningen haar eigen lijfspreuk niet kan naleven, dan moeten wij als gemeenteraad, als college een handje gaan helpen. Mutua Fides, wederzijds vertrouwen, een tekst die pontificaal op de sociëteit pronkt op één van de meest prominente locaties in onze gemeente. Maar voorzitter, dat wederzijdse vertrouwen is broos. Het vertrouwen, dat niet alleen de gewenste maar ook de nodige cultuurverandering bereikt wordt, daar zijn inmiddels grote twijfels over ontstaan. Niet alleen binnen de politiek, ook in onze samenleving. Vindicat heeft een aantal maatregelen aangekondigd en datzelfde geldt voor de burgemeester. Afgelopen week ook nog weer in een brief. Maar, voorzitter, na alle incidenten is het wel tijd dat er hard wordt gewerkt om dat wederzijdse vertrouwen te herstellen. De huidige situatie en reeds incidenten zijn geen visitekaartje voor Vindicat of voor onze gemeente. Vanaf deze plek roept de Stadspartij Vindicat dan ook op om dat vertrouwen zo snel mogelijk te herstellen. De motie gelijke monniken, gelijke kappen zullen wij dan ook steunen. Echter, de motie gemeentebestuur weren van Vindicat uit de stad, verwoord in een motie van de SP. Ja, het is een signaal dat wij ook van veel van onze inwoners horen. Een reactie die misschien ook nog wel begrijpelijk is, maar gaat wat de Stadspartij betreft op dit moment te ver. Dank u wel.

00:36:23

De heer J.P. Dijk: Voorzitter?

00:36:23

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Dijk.

00:36:24

De heer J.P. Dijk: Ja, ik wil graag een argument horen van de heer Sijbolts waarom hem dit te ver gaat.

00:36:30

De heer A. Sijbolts: Een aantal incidenten hebben zich niet binnen Vindicat afgespeeld. De aanleiding van deze discussie is het feest wat een paar weken geleden heeft plaatsgevonden. De burgemeester heeft volgens mij aangekondigd dat hij een discussie wil opstarten of dergelijke feesten, die min of meer eigenlijk besloten zijn, nog in de openbare ruimte moet plaatsvinden. Dat is één. Twee: Als wij nu gaan zeggen, waarbij ik twijfel of wij nu voldoende juridische gronden hebben om een vergunning in te trekken van een vereniging, een sociëteit, denk ik niet dat dat op dit moment de juiste stap is. Als er andere argumenten voor zijn, dan kunnen we het daar best over hebben. Maar het gevolg is wel dat we dan naar meerdere verenigingen moeten gaan kijken, denk ik, waar ook incidenten plaatsvinden.

00:37:13

De heer J.P. Dijk: Voorzitter.

00:37:13

Plaatsvervangend voorzitter: Laatste vervolgvraag.

00:37:15

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, we hebben het niet over meerdere verenigingen. We hebben het over verenigingen waar u net zelf een hele waslijst van aan het opnoemen was van misstanden. U heeft er nog volste vertrouwen in dat er dus wel die cultuurverandering bij Vindicat gaat plaatsvinden en dat dat wederzijdse vertrouwen waar u net over heeft, hersteld kan worden?

00:37:33

De heer A. Sijbolts: Nee, ik heb geen enkel moment gezegd dat ik er het volste vertrouwen in heb. Er zijn een aantal voorwaarden op grond waarvan je een horecaverunning kan intrekken. Daar kunnen we allebei iets van vinden. Dat kunnen we niet leuk vinden. Maar volgens mij zijn deze incidenten niet te toetsen aan de horecawet.

00:37:50

Plaatsvervangend voorzitter: Dan gaan we naar de derde en laatste interpellant. Dat is mevrouw de Wrede van de Partij voor de Dieren.

00:37:57

Mevrouw K. de Wrede: Dank u wel, voorzitter. Vrijdag 1 oktober organiseerde Vindicat een feestje bij het Zilvermeer dat flink uit de klauwen liep. Alhoewel de berichtgeving overdreven was, er werden geen bussen vernield en ook geen ramen in geslagen, was het ook voor ons voldoende reden om hier een debat over aan te vragen. Het zijn namelijk geen incidenten, maar uitingen zoals we dat al eerder zeiden, van een verziekte cultuur. Het was

volgens ons wel een milieudelict, gezien de bende die werd achtergelaten. Mede mogelijk gemaakt door het feit dat deze gemeente het gebruik van plastic bekertjes nog niet heeft verboden en waarover later meer vandaag. Het is wel van belang om te benadrukken dat het niet alleen Vindicat is die zich schuldig maakt aan dergelijke praktijken. Recent vielen enkele...

00:38:36

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw de Wrede, u heeft een interruptie van de heer Bolle.

00:38:39

De heer R. Bolle: Ik had het idee dat mevrouw de Wrede net iets wilde zeggen waar ik benieuwd naar was.

00:38:43

Plaatsvervangend voorzitter: Dat gevoel heb ik al een tijdje, maar gaat uw gang, mevrouw de Wrede.

00:38:51

Mevrouw K. de Wrede: Vindicat is niet de enige die zich schuldig maakt aan dit soort dingen. Recent vielen enkele studenten flauw bij ontgroenen door Albertus Magnus en het doodschieten van duiven, alsof het niets is, bleek al helemaal geen incident, maar een gewone praktijk te zijn bij de roeivereniging Gyas. Toch lijkt er bij Vindicat het meest aan de hand te zijn. De ernstige geweldsincidenten, die voor burgemeester den Oudsten inderdaad redenen waren om een bestuursrechtelijke waarschuwing op te leggen. Het tijdelijk ontnemen van accreditatie.

00:39:21

Plaatsvervangend voorzitter: Ik val u nu toch hier even in de rede om te checken of de heer Bolle nog een vraag heeft.

00:39:25

De heer R. Bolle: Ja, wat ik mij afvroeg, mevrouw de Wrede en ook de heer Dijk en de heer Sijbolts, hebben het over de verziekte cultuur. Is die verziekte cultuur dezelfde cultuur waarom Qbuzz niet meer op de Grote Markt op stapavonden wil komen omdat daar een intimiderende de sfeer hangt?

00:39:47

Mevrouw K. de Wrede: Ik denk dat we daar wat dingen uit elkaar moeten houden.

00:39:52

De heer R. Bolle: Dat denk ik niet, voorzitter, want volgens mij is dat exact hetzelfde daarin. Een intimiderende sfeer op de Grote Markt, Qbuzz wil daar niet meer met hun bussen heen. Daar hebben wij geen debat over gevoerd. Kennelijk hebben we niet laten zien van welke vereniging die mensen lid zijn. Dus mijn vraag is: geldt voor die mensen dezelfde regels als die we nu straks voor die studentenverenigingen in willen gaan stellen?

00:40:18

Mevrouw K. de Wrede: Ik denk dat we even twee dingen uit elkaar moeten halen. Er is op dit moment op de Grote Markt een zeer intimiderende sfeer om twaalf uur als gevolg van de coronamaatregelen. Dat is in voorgaande jaren nooit het geval geweest. Wat in voorgaande jaren wel het geval is geweest, en die incidenten zijn nu al in ruime mate gepresenteerd, is

het feit dat er bij Vindicat van tijd tot tijd het een en ander misgaat. Alhoewel wij het met u eens zijn dat ook de situatie op de Markt voor de Qbuzz chauffeurs niet goed is, is het wel goed om dingen per stuk te behandelen, lijkt ons.

00:40:54

Plaatsvervangend voorzitter: Een antwoord op die vraag. Dan ga ik naar de heer Bosch en daarna mevrouw Jacobs.

00:40:58

De heer S. Bosch: Ja, dank u wel, voorzitter, want hier moet ik toch echt even tegen ageren. Allereerst wordt er gezegd dat er blijkbaar een gewoonte is om duiven dood te schieten bij Gyas. Dat is gewoon niet waar, dat is gewoon onjuist. En ten tweede wordt er gesproken over een milieuramp bij het meer. Nou, door overmacht is het wat vertraagd wanneer het schoongemaakt is. En ik zou eigenlijk mevrouw de Wrede willen vragen: Weet u überhaupt precies wat er nou gebeurd is wat betreft het plastic bij dit festival?

00:41:29

Mevrouw K. de Wrede: Nou, om op de eerste vraag in te gaan: Het doodschieten van duiven bij Gyas bleek een vaak getroffen maatregel die werd genomen. Dat heb ik uit de eerste hand, geruime tijd overigens nadat wij aandacht voor deze zaak hebben gevraagd. En het achterlaten van een veld zoals dat door Vindicat is gebeurd bij het Zilvermeer, dat is een milieudelict.

00:41:55

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Jacobs dan en ik stel voor dat we daarna even de woordvoering af maken.

00:41:59

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Het fijne van milieudelicten is dat we daar wetgevingen voor hebben om dat aan te pakken. Volgens mij, als iemand een milieudelict pleegt in de openbare ruimte, is het heel raar dat je een etablissement sluit. Is mevrouw de Wrede dat met mij eens? Een andere vraag die ik heb, is inderdaad: Stel nou dat wij, wat meneer Bolle zei, op de hoek van de Oosterstraat en de Grote Markt mensen zich zien misdragen en er komen er toevallig 20 mensen uit één etablissement die voor de bus gaan staan, als de bus straks weer rijdt. Gaat u dan het verzoek doen aan de burgemeester om dat ene etablissement te sluiten? En ik vind het heel raar dat we het hier overigens over Gyas hebben. Volgens mij moeten we het niet groter maken dan dat is. Volgens mij gaat het debat over de misstanden bij Vindicat en niet over wat er bij Gyas is gebeurd.

00:42:49

Mevrouw K. de Wrede: U begint nu over een incident waarbij uit een bepaalde horecagelegenheid enkele mensen zouden komen en die moeilijk zouden doen op straat, en of we dan dat etablissement zouden gaan sluiten. We hebben het hier over een vereniging waar al jaren het een na het ander misgaat. Daar hebben we het nu over. Waar niet voor niets de accreditatie van is ontnomen, die niet voor niets een bestuursrechtelijke waarschuwing heeft gehad van burgemeester den Oudsten dus om nu net doen alsof dit debat zomaar uit de lucht is komen vallen, dat vind ik echt een beetje te makkelijk. Ik zou even willen ingaan op de cultuur waar we het hele tijd over hebben en waar een cultuuromslag.

00:43:33

Plaatsvervangend voorzitter: Zou u dat kort willen doen want we zijn bijna door de spreektijd heen.

00:43:36

Mevrouw K. de Wrede: Dat vind ik dan het buitengewoon jammer, voorzitter.

00:43:40

Plaatsvervangend voorzitter: U heeft er zelf voor gekozen om lange antwoorden te geven.

00:43:44

Mevrouw K. de Wrede: Maar goed, ik zal het heel kort doen. Wat voor cultuur? Waar hebben we het eigenlijk over? Het is een cultuur die hoort bij een groep jongens en meisjes die, zoals een journalist dat een tijdje geleden omschreef, zich graag afficheert als de toekomstige bestuurlijke en zakelijke elite. En daar lijkt bij te horen dat je elkaar ontgroend. Dat ontgroenen heeft een bepaalde functie, blijkbaar, binnen een cultuur. Maar voor ons, wij zien dat er ook een ander gevolg aan het ontgroenen zit. En dat is namelijk niet alleen het versterken van het groepsgevoel maar ook om een lijn te trekken tussen ons en tussen de rest. Wij denken dat is mijn laatste opmerking voorzitter, dat het te makkelijk is om te zeggen dat er hier alleen sprake is van alcoholmisbruik. Dat zal vast en zeker het geval zijn. Maar ik denk dat ik niet alleen voor mezelf spreek als ik zeg dat er toch een verschil is tussen gewoon een beetje te veel hebben gedronken en een beetje te veel hebben gedronken en vervolgens met een brandende sigaret een bus in lopen. Dan is er nog wel wat meer aan de hand, dan denk je toch echt dat je overal maling aan kunt hebben. Het is niet gelukt om die groepscultuur te veranderen tot nu toe en daarom stellen wij dan ook een shocktherapie voor, namelijk het intrekken van de horecaverunning zodat de club ontzuichten. Dank u wel, voorzitter.

00:45:10

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Zijn er andere partijen die hierop willen reageren? *Mevrouw Jacobs* als eerste.

00:45:15

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Gewoon voor de bijdrage toch? Ja. Ik vind het een trieste zaak, en mijn fractie uiteraard ook, dat wij het hierover hebben. Als eerste omdat er een verwerpelijke gebeurtenis is geweest. Overigens vind ik het vrij stoer dat de senaat hier helemaal zit, want je zou hier komen en door iedereen als uit uitschot betiteld te worden.

00:45:33

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, niemand heeft het over uitschot gehad.

00:45:36

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Ik ben verantwoordelijk voor mijn eigen woorden, meneer Dijk.

00:45:38

De heer J.P. Dijk: Wij ook, maar dan wil ik niet [onhoorbaar]

00:45:43

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Maar nogmaals, ik vind en mijn fractie vindt de gebeurtenis die er is gebeurd, verwerpelijk. Maar wat wij eveneens verwerpelijk vinden, is de polarisatie die hier door dit debat plaatsvindt. Volgens ons is dat niet de bedoeling. Als wij dan ingaan op de

punten zoals het debat is aangevraagd, dan zien wij de opstapelende misstanden die er gebeuren en wij zien dat het opstapelende misstanden zijn die ook onder jongeren plaatsvinden, zoals de burgemeester ook in zijn brief aan de raad heeft gezegd. En dan refereer ik ook aan de incidenten zoals die op de hoek van de Grote Markt en de Oosterstraat plaatsvinden. In mijn interruptie zei ik dat niet voor niets tegen mevrouw de Wrede want uiteindelijk zijn er tientallen mensen die zich misdragen. En wij vinden daarvoor dat een vereniging van 2.500 man gestraft moet worden. Dat is niet wat mijn fractie betreft, volgens mij moeten wij bij misstanden individuen aanpakken en niet hele verenigingen. En zoals gebruikelijk is in onze samenleving is, als er door misstanden of door incidenten of door strafrechtelijke gedrag, schade is ontstaan, verhaal je dat op de daders. Dus wij stellen ons ook voor dat dat zo is.

00:46:58

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Jacobs heeft een vraag van de heer Sijbolts.

00:47:01

De heer A. Sijbolts: Ja, dank u, voorzitter. Ik krijg een beetje de indruk van mevrouw Jacobs dat de VVD-fractie het verwerpelijk vindt dat wij dit probleem aankaarten. Tegelijkertijd hoor ik de VVD erkennen dat er sprake is van misstanden want dat heeft u wel drie keer in uw betoog genoemd. Vindt u niet dat als er misstanden plaatsvinden in onze Groningse samenleving en de roep van onze inwoners is om daar een discussie over te voeren, vindt de VVD het dan ook onze maatschappelijke taak als politiek om dat hier te bespreken? Want dat doen we volgens mij wel vaker.

00:47:31

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Ja, dat kan, maar ik heb geen interpellatiedebat gehoord over de misstanden die plaatsvinden op de hoek van de Grote Markt en de Oosterstraat en daar refereer ik aan. En ik vind daadwerkelijk het bedreigen van buschauffeurs een verwerpelijke gedraging. En ik vind dat dat de individu is aan te rekenen en niet een hele vereniging. Maar wat voor ons [crosstalk]

00:47:52

Plaatsvervangend voorzitter: [crosstalk] Sijbolts, vrees ik.

00:47:54

De heer A. Sijbolts: Nou nee, dat roept een extra vraag op. Want als de VVD-fractie dat vindt en ik hoorde volgens mij het CDA dat ook net noemen, dan had u toch in het vragenuurtje daar een punt over kunnen maken, ongeveer een uurtje, anderhalf uur geleden.

00:48:08

Mevrouw I. Jacobs-Setz: U zegt dat ik een vraag moet stellen in het vragenuurtje maar daar gaat mijn fractie volgens mij over.

00:48:12

De heer A. Sijbolts: Nee, voorzitter. Ik verwijt mevrouw Jacobs van de VVD dat zij de maat neemt met andere op dit punt. U verwijt dat wij iets niet geagendeerd hebben en u betreft bij dit debat. Maar u had het zelf ook kunnen agenderen.

00:48:25

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Oh, dat had ik zeker kunnen doen. Ik heb ervoor gekozen om dat

niet te doen. Ik wijs iedereen erop of ik wijs ook de indieners van de motie erop dat een cultuurverandering gemiddeld zeven jaar duurt. En ik hoor meneer Dijk zeggen: ' "Een cultuurverandering moet je niet naar streven, dat moet je doen." Maar dat kost dus zeven jaar. En ik geef ook heel duidelijk aan: als je ziet wat er al is gebeurd, is er wel degelijk wat verandert. En dat we er nog niet zijn, laat dat volstrekt helder zijn. En wat voor ons betreft de oplossing is, is zoals de burgemeester ook aangeeft in de brief van gister, dat we gewoon goed kijken wat gebeurt er en hoe kunnen we dat voorkomen? En dan zou je eigenlijk wel kunnen zien dat de manier waarop de huidige vereniging gerund wordt, misschien niet meer van deze tijd is. Het is ongeveer een bedrijf van 2.500 mensen wat geleid wordt door, met alle respect voor deze mensen, eigenlijk vrij jonge mensen die daar vrij weinig ervaring mee hebben. Zij verdienen ondersteuning. Zij verdienen misschien wel ondersteuning bij het organiseren van een evenement door een professioneel evenementenbureau. Zij verdienen misschien wel ondersteuning op tal van andere punten. En laten we hen nou de helpende hand bieden, zoals we bij tal van onze inwoners doen.

00:49:28

Plaatsvervangend voorzitter: Het roept wat reactie op bij de SP. De heer Dijk.

00:49:30

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, van een partij die altijd zegt "Eigen verantwoordelijkheid", voor een partij die altijd zegt "De kleine gemeente, kerntakendiscussie". Daar moet een burgermeester en een gemeente, sorry dat ik het zeg, volwassen mensen bij het handje gaan nemen? Zegt u dit nou echt? Bij het handje gaan nemen? In principe, tijd is geld dus als wij ambtenaren gaan inzetten voor het ondersteunen van Vindicat om evenementen te gaan organiseren? Vindt u dat echt?

00:49:58

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Nee.

00:50:00

De heer J.P. Dijk: Dat zegt u net.

00:50:00

Plaatsvervangend voorzitter: Zouden jullie via de voorzitter willen spreken en de microfoon uit willen zetten op het moment dat de andere aan het woord is?

00:50:07

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, ik hoor ...

00:50:08

Plaatsvervangend voorzitter: Het woord is nu aan mevrouw Jacobs.

00:50:09

De heer J.P. Dijk: Ik hoor mevrouw Jacobs toch echt zeggen ...

00:50:10

Plaatsvervangend voorzitter: Het woord is nu aan mevrouw Jacobs, meneer Dijk.

00:50:14

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Mijn excuses, meneer Dijk, dat ik u op het verkeerde been heeft gezet. Ik bedoel met we de samenleving, niet met we de gemeenteraad. Ik kan mij

voorstellen dat we bijvoorbeeld verplichten om Vindicat bij evenementen een professioneel evenementenbedrijf in te stellen, zoals de burgemeester ook in zijn brief zet. Ik zou me kunnen voorstellen dat de burgemeester in gesprek gaat met Vindicat en met welke kring daaromheen, dat er professionele begeleiding op het bestuur komt ten aanzien van het runnen van de vereniging. En ik stel me niet voor dat daar gemeenschapsgeld naar toe gaat.

00:50:42

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, waarom zouden we dat doen? Waarom zouden we dat doen? Geef eens een argument waarom we dat bij Vindicat wel zouden doen en niet bij heel veel andere verenigingen. Wou u dat ook niet doen?

00:50:53

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Volgens mij is het enige wat wij hier constant doen, is mensen in de samenleving die dingen doen die wij niet goed vinden, om ze te helpen. Dat doen we middels een wijkteam, dat doen we middels een straatcoach, dat doen we middels een jongerenwerker. Ik denk dat we dat niet aan Vindicat hoeven aan te bieden, maar dat is de manier waarop wij op deze manier [crosstalk]

00:51:08

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, dit is het meten met twee maten, en dit zijn de fluwelen handschoentjes. En het verbaast me helemaal niets dat uitgerekend de VVD in dit debat, eindelijk dat ze iets over Vindicat moeten gaan zeggen, dat ze hiermee komen. Dat is gewoon ontmaskering van de VVD. Wat een lariekoek!

00:51:24

Mevrouw I. Jacobs-Setz: U kunt dat lariekoek vinden. U heeft mij ook horen zeggen dat ik vind dat de individuen gewoon gestraft moeten worden en de schade die is aangericht, want het zijn de individuen die over de schreef gaan. Het is niet de vereniging die over de streef gaat.

00:51:35

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Jacobs, ik beschouw dit debatje inmiddels als afgerond. Zou u uw woordvoering willen afmaken want er zijn ook [crosstalk]

00:51:41

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Ik heb nog een vraag aan de burgemeester ten aanzien van de brief zoals wij die gisteren hebben gehad, waarin hij een aantal voorstellen noemt, zoals ik er net een aantal van heb genoemd. Hoe staat de vereniging daar zelf tegenover? En ik hecht er nog wel even aan om te zeggen dat wij het hier over Vindicat hebben en dat wat mij betreft Vindicat onderdeel is van onze gemeente. En ik wil nog één reactie geven op de motie die door de SP is ingediend van het weren van Vindicat uit de stad. Ik vind dat gedrag oprecht verwerpelijk. Als wij voor Vindicat een ander woord noemen, een andere bevolkingsgroep noemen of wat dan ook, dan word je met pek en veren deze raad uit uitgedragen. En dat is wat Vindicat doet. In mijn liberale wereld, in onze liberale wereld is er plek voor iedereen, ook voor Vindicat. Als de individuen zich niet gedragen, moeten ze worden aangepakt. Dank u wel, voorzitter.

00:52:31

Plaatsvervangend voorzitter: Dan ga ik toch de vraag van mevrouw de Wrede honoreren die al heel lang met de hand omhoog zit.

00:52:35

Mevrouw K. de Wrede: Dank u wel voorzitter. Nou, hij sluit nog steeds aan bij het verhaal van mevrouw Jacobs en dat is vast ook geen toeval, want de VVD gaat natuurlijk uit van het liberale individu. Maar is mevrouw Jacobs het met ons eens dat het gedrag van individuen vaak wordt beïnvloed door de groeps cultuur en dat het daarom hier ook terecht is om niet alleen het individu aan te pakken, maar ook de groep c.q. in dit geval de vereniging zelf?

00:53:05

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Ik vind het heel prima dat je met de verenigingen in gesprek gaat hoe je dat gaat beïnvloeden. Ik vind het niet oké dat je voor een gedrag van individuen buiten het grondgebied van de vereniging een vereniging gaat straffen.

00:53:17

Plaatsvervangend voorzitter: Andere partijen die hierover het woord willen voeren? De heer Bosch. Gaat uw gang.

00:53:21

De heer S. Bosch: Ja, dank u wel, voorzitter. Laat ik duidelijk zijn, Student en Stad keurt het incident bij het evenement buitenspelen af. En misdragingen en organisatorische fouten en asociaal gedrag door leden van Vindicat, dat is fout. Dat had niet moeten gebeuren en daar moet ook naar gehandeld worden. Dat is ook gedaan, zowel door Vindicat zelf als door de gemeente en de maatregelen zijn getroffen. Daar staan wij achter. Wat ook is gebeurd, is dat er in eerste instantie foutieve berichtgeving was en deze onjuistheden zijn amper gerectificeerd. En als gevolg daarvan heb ik wat mensen gesproken, buiten de raad, die er niet zo dicht op zitten als wij, die dachten allemaal dat mensen van Vindicat een hele bus hadden gesloopt en dat de ME moest uitrukken om met gummiknuppel de jongeren weer in het gareel te krijgen. Dat is de beeldvorming die er dan ontstaat in de stad en dat is kwalijk. Dat zorgt voor polarisatie en dat vind ik zonde, dat dat zo ontstaan is en ik denk dat ook partijen daar een rol in spelen om dat te nuanceren. Wij pleiten dan ook in dit soort debatten voor nuance en redelijkheid.

00:54:36

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Wijnja.

00:54:38

Mevrouw M. Wijnja: Ja, voorzitter, ik begrijp op zich wel wat de heer Bosch zegt over de beeldvorming, dingen die naar buiten komen die niet kloppen, maar zou het in dit geval ook niet zou kunnen zijn dat het een lange voorgeschiedenis is, een opeenstapeling van incidenten? Die maakt dat dit het beeld is wat overblijft en die maakt dat de stad reageert zoals ze reageert.

00:54:58

De heer S. Bosch: Ja, voorzitter, dat zou kunnen. En ik kom nu op de cultuur, dus daar ga ik zo op in, en als het dan niet naar de tevredenheid is van GroenLinks, dan hoor ik het vast. Want als we wat meer uitzoomen, dan moeten we naar het grote plaatje kijken en naar de cultuur. Er is een aantal jaar geleden een cultuurverandering gestart en dat heeft zeker niet

niks opgeleverd. Ik heb in eerdere interruptie besproken wat er allemaal wel niet veranderd is, dat is echt een hele lijst. Maar wij van Student en Stad vinden ook dat we er nog niet zijn. Dus zoals ik al eerder zijn, de maatregelen die er nu zijn om met een externe partij over een langere periode een moeilijke nodige cultuurverandering te bewerkstelligen, staan wij volledig achter. Dat is dan wat ons betreft ook de enige goede en juiste constructieve oplossing en vind het dan ook goed en moedig dat Vindicat deze externe partij wil binnen gaan halen.

00:55:49

De heer J.P. Dijk: Voorzitter? Voorzitter, buschauffeurs werden bedreigd, he. En er liepen mensen inderdaad, zoals mevrouw de Wrede zei, rokend en drinkend de bus binnen, hamers lostrekken. De bus was inderdaad niet helemaal gesloopt, dat klopt, maar mensen voelden zich bedreigd en geïntimideerd. Kunt u zich voorstellen als dit in Paddepoel had plaatsgevonden, ergens rondom de jaarwisseling, wat er dan gebeurd was? Had u dan een soort zelfde reactie of hadden we dan ook een externe partij ingehuurd om een cultuurverandering teweeg te brengen bij de jongeren in Paddepoel?

00:56:30

De heer S. Bosch: Nou, voorzitter, wat we dan hadden gedaan, is kijken naar de individuen. En dat zouden we hier ook moeten doen en dat is ook gebeurd. Wat we nu extra doen, dus we doen eigenlijk meer, is een hele cultuur erbij pakken. En terecht, want er is een voorgeschiedenis. Wat we nu extra doen, is de cultuur erbij pakken en kijken buiten de incidenten om, hoe gaan we binnen de vereniging op lange termijn die cultuurverandering bewerkstelligen? Dus dat is meer dan dat we anders in Paddepoel hadden gedaan, want dan hadden we het alleen over de individuen had en niet over alle jongeren in de gemeente Groningen of in Paddepoel.

00:57:01

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, ik weet niet in welke wereld de heer Bosch zich begeeft.

00:57:04

Plaatsvervangend voorzitter: De heer Dijk, we hebben hier ook een cultuur dingetje, en dat is dat u het woord krijgt, als ik het u geef. En niet eerder.

00:57:12

De heer S. Bosch: Dan vervolg ik, als ik het woord van u krijg, voorzitter, want dan wil ik graag ingaan op de moties. Er zijn een drietal moties ingediend. Er zijn twee die over het horecabeleid en het weren van Vindicat. Nou, die vinden we beide buiten proportie, zoals hierboven eigenlijk al uitgelegd. De maatregelen die nu zijn genomen, vinden we wel binnen proportie en in lijn met wat er gebeurd is. En dan wil ik ook nog even apart ingaan op de laatste motie en die heet Gelijke monniken, gelijke kappen. Die spreekt in eigenlijk alle zijn argumenten over iedereen op dezelfde manier behandelen. Maar die escalatieladder gaat wel alleen voor studentenverenigingen. Dat vind ik een hele rare manier en natuurlijk is het goed om inzichtelijk te maken wat de burgemeester doet en met welk incident er wat gebeurt. Een escalatieladder, daar zijn we eigenlijk gewoon een voorstander van. Dat maakt inzichtelijk welke keuze de burgemeester maakt. Maar waarom moet dat dan alleen voor studentenverenigingen zijn? Waarom niet voor alle verenigingen? Dat vinden wij een raar

iets en ik zou eigenlijk gewoon de indienende partijen vragen om dat ene woordje studenten weg te halen, dan kun we hem gewoon steunen. Tot zover.

00:58:28

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Tot slot de laatste vraag van de heer Dijk.

00:58:32

De heer J.P. Dijk: Ja, voorzitter, de heer Bosch komt met een heel verhaal over eigenlijk dat het allemaal oneerlijk is, wat er nu gebeurt. En vervolgens zegt u: "Er gebeurt zoveel, er is zo veel aan cultuurverandering gedaan, maar we zijn er nog niet." Kunt u mij dan vertellen in welke mate de maatregelen die nu voorgesteld worden ook maar iets verschillen ten opzichte van wat dit college en burgemeester de afgelopen tien jaar hebben geprobeerd? En kunt u mij dan vertellen, als u daar een verschil in ziet, waarom u dan in vredesnaam daar vertrouwen in heeft dat het nu echt anders zal gaan?

00:59:09

De heer S. Bosch: Voorzitter, er is een heel duidelijk verschil. Allereerst zijn er evenementen afgelast. Nou, dat is voor zover ik weet nog nooit eerder gebeurt, dus dat is iets extra's. En ten tweede is de cultuurverandering nu in samenwerking met een externe partij. Mensen van buiten, die over een langere periode, dus niet in een periode van een jaar, want mensen die het bestuur doen bij een vereniging doen het over het algemeen in een jaar. Het is moeilijk om in een jaar een cultuurverandering te bewerkstelligen. Terwijl een externe partij gaat het over een langere periode doen, kan dat waarborgen. Dat geeft mij meer dan genoeg vertrouwen in, dat dit traject wat al is ingezet, op een positieve manier voortgezet kan worden en dat we in het vervolg geen incidenten meer hebben.

00:59:48

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Menger en dan ga ik daarna naar de heer Bushoff.

00:59:53

Mevrouw Y. Menger: Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie, 100% Groningen, heeft net zoals iedereen meegekregen dat deze studentenvereniging inmiddels een trackrecord heeft opgebouwd waar je bijna u tegen zegt. Is de maat ook een keer vol? En is het [onhoorbaar] Vindicat? Ja, voorzitter. Wat ons betreft is de ultieme rekbaarheid van het elastiek nu wel bereikt. Maar mijn fractie wil en zoekt naar constructieve oplossingen en in onze optiek vereist dit een continuerende samenwerking. Een samenwerking tussen de zogenaamde driehoek: onderwijsinstellingen, verenigingen en gemeente. Hoe je het wendt of keert, deze zijn met elkaar verbonden. Is het nu tijd om drastisch te veranderen? Jazeker! En wat ons betreft zijn er ook geen uitvluchten meer. Een gedragsverandering in de eerste plaats wat met zich meebrengt dat de cultuur binnen de vereniging moet wijzigen. En vanaf nu daar 100% op inzetten. Een plan van aanpak is noodzakelijk. Een wens van ons zou zijn, stel een limiet aan het schenken van alcohol binnen de vereniging tijdens evenementen en sociëteiten. Daar heb je controle op indien je wilt. En daarnaast zijn de maatregelen die vereniging zelf heeft aangekondigd een eerste stap in de juiste richting wat ons betreft. Tevens is de maatregel die de burgermeester heeft opgelegd en de eisen die de onderwijsinstellingen hebben genoemd duidelijke stappen. Kortom, je zou het een procedurele gerechtigheid kunnen noemen. Er rest mij nog wel de vraag richting de

vereniging die ik via de burgermeester doe: indien alle evenementen momenteel zijn opgeschort. Wat betekent het woordje momenteel? Dit laat in onze optiek te veel ruimte open om het alsnog doorgang te laten vinden. Doe dat niet. Het zou wat mijn fractie betreft de vereniging sieren indien zij tot het nieuwe jaar geen feesten laat plaatsvinden en eerst haar keuken goed op orde krijgt. De resterende maanden gebruikt om de zo benodigde cultuur- en gedragsverandering tot stand te brengen en zodoende het afgebrokkelde draagvlak bij de Groningse samenleving te herstellen, zodat we niet langer meer blijven hangen in de termen onwil of onkunde en onmacht. Kortom er is werk aan de winkel voor de vereniging en haar leden. Voorzitter, ik rond af. Mijn fractie gaat vooralsnog uit van een voortschrijdend inzicht en tonen van een gezonde dosis goede wil. Daarnaast mogen we toch uitgaan van het lerend vermogen van deze vereniging met haar leden, die allen een opleiding volgen waar je enige leervermogen voor nodig hebt. Dank u wel.

01:02:30

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. De heer Bushoff.

01:02:36

De heer J. Bushoff: Ja, dank u wel, voorzitter. Dit debat luisterend dacht ik, ik ga mijn inbreng toch iets [onhoorbaar] door te zeggen dat als je Groningen zegt, dan zeg je natuurlijk ook studenten. En Groningen is bij uitstek een studentenstad waar ook studentenverenigingen bij horen, en daar zal de Partij van de Arbeid ook altijd ruimte voor geven. Het is volgens mij bij uitstek wat Groningen zo'n geweldige stap maakt en waarom zo veel mensen hier ook willen wonen, omdat het elke dag bruist, ook in het weekend. Altijd is er wel iets te doen in onze stad en dat is mede te danken aan het geweldige studentenleven. Daar moet ook volop ruimte voor zijn. Waar volgens de PvdA nooit ruimte voor mag zijn, is voor intimidatie van buschauffeurs of medereizigers. En daar gaat dan wel een grens over, en daarom is het ook best logisch dat we dit debat toch wel voeren. Omdat dat volgens de Partij van de Arbeid echt een grens overgaat op het moment dat mensen zich geïntimideerd voelen. Dat is gewoon volstrekt onacceptabel. Daar kan ik natuurlijk een aantal dingen over zeggen. Ik kan me aansluiten bij mevrouw Jacobs die zei: "Als er schade is, moet dat verhaald worden". Ik kan me aansluiten bij de mensen die zeiden: "De relschoppers moeten aangepakt worden". Dat doe ik allemaal. Maar één fundamenteel punt wil ik nog aansnijden en daar heb ik ook een vraag over aan de burgemeester, en dat gaat over het zelfcorrigerend en zelf normerend vermogen van een groep mensen. Laat ik het heel tastbaar maken. Als ik met een groep vrienden de stad inga en we drinken een keer te veel, dat gebeurt best wel eens nog gelukkig, en er is iemand, hij heeft zo veel gedronken en hij krijgt een kwade dronk en hij krijgt de neiging om de boel kort en klein slaan in een kroeg, dan zegt het gros van mijn vrienden gelukkig op dat moment: "Joh mafkees, doe eens even normaal! Waar ben je nou mee bezig?". En dan houdt het ook op. En precies dat zelfcorrigerend vermogen, dat zelf normerend vermogen, dat lijkt een beetje te ontbreken bij Vindicat. Op dit moment zijn er activiteiten opgeschort, heeft de burgemeester een evenement verboden, schijnbaar met het idee dat zelfcorrigerend en zelf normerend vermogen onvoldoende aanwezig is om dat soort activiteiten doorgang laten vinden. Dus mijn vraag is ook aan de burgemeester: Wat heeft de burgermeester nodig en onder welke voorwaarden heeft de burgemeester er voldoende vertrouwen in dat dat zelfcorrigerend en zelf normerend vermogen bij Vindicat wel weer aanwezig is om in de toekomst evenementen en activiteiten wel weer toe te

staan? Dat is eigenlijk de vraag die ik heb voor de burgemeester nog. En tot slot, wij dienen ook de motie in voor een escalatieladder. Het lijkt mij heel logisch en goed ook voor de studentenverenigingen zelf, voor de inwoners van onze stad, voor ons als gemeenteraad, dat we even helder op papier hebben van bij bepaalde incidenten kunnen we deze stappen verwachten en dan hoeven we niet elke keer een debat hierover te voeren.

01:05:17

Plaatsvervangend voorzitter: Hele prangende vraag, meneer Bosch.

01:05:18

De heer S. Bosch: Ja, dat klopt, voorzitter. Ik zou zo graag willen weten waarom dat dan alleen voor studentenverenigingen zou moeten gelden.

01:05:25

De heer J. Bushoff: Ja, voorzitter, het simpele antwoord is omdat het nu heel vaak over studentenverenigingen gaat waar iets misgaat en dan denk ik dat ook de studentenverenigingen zelf erbij geholpen zijn als duidelijk op papier staat: als je over de schreef gaat, dan kun je dit verwachten vanuit de gemeente. Ik denk dat dat ook helderheid scheppen naar de besturen zelf, maar ook naar de leden van die vereniging. En natuurlijk als blijkt dat er meer clubs, andere verenigingen ook baat hebben bij zo een escalatiemodel, dan vind ik dat we dat escalatiemodel ook voor dat soort verenigingen en clubs moeten laten gelden.

01:05:56

Plaatsvervangend voorzitter: Ik wil eigenlijk naar de woordvoering van de heer van Kesteren maar ik zie bij mevrouw Jacobs ook nog een prangende vraag.

01:06:01

Mevrouw I. Jacobs-Set: Ja, ik hoor meneer Bushoff van de Partij van de Arbeid zeggen dat de studentenvereniging daarmee geholpen is. Is dat wat u verzint dat ze ermee geholpen zijn of heeft u gecheckt of zij blij zijn met de escalatieladder?

01:06:14

De heer J. Bushoff: Nee, voorzitter, dat is wat ik persoonlijk denkt, dat je daarmee geholpen kan zijn als studentenvereniging, dat je ook weet waar je aan toe bent. En dat je ook duidelijk aan je leden kan maken op het moment dat je over de schreef gaat, dan raakt het ons allemaal. Dan gaat dit gebeuren, dus doe dat niet. Ik denk dat je op die manier ook ervoor kan zorgen dat je elkaar als leden van de vereniging scherp houdt op dat je niet over de schreef gaat.

01:06:36

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer van Kesteren voor de woordvoering.

01:06:38

De heer A.J.M. van Kesteren: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in de jaren '70/'80 woonde ik in een studentenhuus. Daar woonden Vindicatters. Rechtste ballen noemden ze dat ook wel in die tijd. En linkse studenten. En ik had lang haar en iedereen zei: "Jij bent links" maar ik had niks met studentenvereniging want ik word nooit ergens lid van. Zelfs niet van een politieke partij. Voorzitter, als student ging ik wel voor de muziek naar VERA, voor de concerten. Maar voor het eten en drinken zat ik regelmatig bij Vindicat. En in dat

studentenhuis discussieerde ik over politiek met linkse studenten. Zo was die cultuur. Maar de lol en de feestjes had ik meestal met de Vindicatters. Die woonden in de bovenverdieping. Daar hadden we ook regelmatig last van. Maar ik was daar regelmatig op de feestjes te vinden. Fantastisch! Leuke herinneringen aan. Maar, voorzitter, die beide culturen waren fantastisch en dus moet je niet culturen willen veranderen, zoals de SP wil, maar wel de uitwassen en de misdragingen. Die moeten eruit. En moreel verval in het algemeen, en daar wil ik aandacht voor vragen, het drank- en drugsgebruik in het uitgaansleven. Dat baart mij zorgen en daar zou ik aandacht voor willen vragen. Dat is niet alleen te wijten aan Vindicat. En dat wil ik toch wel even heel duidelijk stellen. Voor de rest geef ik de burgemeester een groot compliment hoe hij dit incident aanpakt en dat doet hij heel verstandig. Dank u wel.

01:08:38

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw de Wrede.

01:08:39

Mevrouw K. de Wrede: Ja, dank u wel. Ik wil even aan de heer van Kesteren vragen of hij het met de Partij voor de Dieren eens is dat die uitwassen en die misdragingen vaak voortkomen uit een bepaalde cultuur en dat je dus niet alleen naar al die incidenten afzonderlijk moet kijken, maar ook naar de hele mentaliteit die daaraan ten grondslag ligt?

01:08:58

De heer A.J.M. van Kesteren: Ja, voorzitter, ik ben het niet vaak met de Partij voor de Dieren eens. Kijk, het groepsgedrag. Je hebt heel veel meelopers, dat is natuurlijk heel kwalijk. Maar je kunt niet alleen daar een studentenvereniging, in dit geval Vindicat, voor uitkiezen om daar je pijlen op te richten. Ik vind het veel beter dat we met elkaar, hier in de gemeenteraad, het probleem in deze binnenstad met jongeren, en ik ben zelf een oude kerel, maar dat drank- en drugsgebruik vind ik heel ernstig. Wat is er mis met alcohol drinken? Dat is hartstikke gezellig en er moet ook ruimte voor zijn. Alleen die excessen moeten eruit en ik denk dat je dat best wel voor elkaar krijgt. Als dat dan onder cultuurverandering wordt verstaan, nou ja, dan ben ik daar wel mee eens. Maar je moet niet een cultuur van Vindicat willen veranderen. Dat is een hele leuke cultuur want die weten wat feestvieren is, die weten ook wat gezelligheid is. Daar kan ik alleen maar blij van worden.

01:09:57

Plaatsvervangend voorzitter: Dank. Dan gaan we naar andere woordvoerders. De heer Brandsema van de ChristenUnie.

01:10:03

De heer G.B.H. Brandsema: Ja, dank u wel, voorzitter. Er is al heel wat gezegd dus ik had een wat uitgebreidere woordvoering maar die zal ik wat in gaan dikken, ook omwille van de tijd.

01:10:11

Plaatsvervangend voorzitter: Is dat echt zo? Want dat horen we natuurlijk vaak aan het begin van een woordvoering.

01:10:15

De heer G.B.H. Brandsema: Ik kan ook mijn woordvoering voorlezen, als u dat graag wilt.

01:10:19

Plaatsvervangend voorzitter: We gaan het proberen.

01:10:20

De heer G.B.H. Brandsema: Nee, dat ga ik toch niet doen. Maar ik was wel begonnen met datgene waar de heer Bushoff ook mee begon en dat is aan te geven dat we ook heel blij mogen zijn als Groningen met een levendige studentencultuur want dat maakt ook dat wij geen rustige provinciestad zijn. Maar tegelijkertijd leidt het ook zo nu en dan tot overlast. En die voorbeelden kennen we allemaal, die zijn ook genoemd in dit debat. En wat mijn fractie betreft is er ook wel een moment dat we moeten gaan zeggen van: "Ja, wie niet horen wil, die moet maar voelen." Er wordt veel gesproken, er gaat ook gesproken worden, dat is allemaal heel goed, maar ergens vraagt de ChristenUnie zich wel af: De sancties die we opleggen, worden die wel voldoende gevoeld door de leden van de verenigingen? En voorzitter, wij zijn ook blij met het feit dat de burgemeester ook klip en klaar het alcohol- en drugsgebruik helder aan de kaak stelt, want volgens mijn fractie zit daar ook inderdaad een kern van het probleem. Waardoor er een cocktail ontstaat waardoor ook excessen kunnen ontstaan. Maar we weten ook allemaal dat die excessen niet alleen maar bij Vindicat plaatsvinden maar breder wel in de studentenwereld voorkomen. De Partij voor de Dieren gaf al een incident aan bij Albertus afgelopen zomer. Er is ook een gedragscode. Die gedragscode is ondertekend door de RUG, de Hanze en de verenigingen. Mijn fractie vroeg zich af of de gedragscode ook niet iets is waar de gemeente op kan gaan, om ook daarin te participeren. Dus ook graag daar over een reactie van de burgemeester. Dan het convenant verantwoord alcoholgebruik. Die bestaat ook al sinds 2019. Die heeft een looptijd van drie jaar en dit studiejaar is het laatste jaar dat het convenant loopt. In het convenant staat dat voor de afloop het convenant geëvalueerd moet worden en dat er nieuwe afspraken gemaakt worden voor de periode erna. We vroegen ons af welke plek dit krijgt in hetgeen nu loopt of gaat lopen. Ook graag een reactie van de burgemeester. Voorzitter, de ChristenUnie is tevreden met het optreden van de burgemeester, bijvoorbeeld rondom het verbieden van het zeilevenement. Maar goed, tegelijkertijd biedt dit onze fractie nou niet tegelijkertijd volle vertrouwen dat op de langere termijn het ook goed blijft gaan. Maar het is in ieder geval een voorbeeld van wie niet horen wil, die moet voelen. En wat de ChristenUnie betreft, dient vooral helder te zijn welke consequenties wanneer van toepassing zijn. Een escalatieladder lijkt ons dan ook wenselijk en daarom dienen we ook mede de motie in die hierom vraagt. Voorzitter, tot slot nog een tip aan de burgemeester want is het niet een idee dat prominente alumni die hun sporen in de samenleving hebben verdiend, met gezag, de huidige leden van Vindicat op enigerlei wijze kunnen ondersteunen in het realiseren van die broodnodige cultuurverandering? Eén alumnus heeft in ieder geval een doorbraak in de formatie in Den Haag voor elkaar gekregen. Dan moet een doorbraak in een cultuurverandering toch ook mogelijk zijn Dank u wel.

01:13:09

Plaatsvervangend voorzitter: Dank en complimenten voor de timing. Mevrouw Wijnja.

01:13:14

Mevrouw M. Wijnja: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het even beperken tot een belangrijk onderdeel wat voor onze fractie speelt. Ik kan me voor een groot gedeelte aansluiten bij de analyse zoals de SP die maakt. Maar wat wij in dit geval in ieder geval heel belangrijk vinden,

we hebben een brief ontvangen met de opties die de burgemeester en de gemeente heeft, waarvoor dank. Dat is erg fijn. Maar tegelijkertijd was dat ook een bevestiging met datgene waarmee wij worstelen, namelijk de analyse zoals de heer Bosch hem maakt. Gelijke monniken, gelijke kappen maken wij eigenlijk precies omgekeerd. Want onze analyse is dat het beeld nu heel sterk is, bij ons in ieder geval, dat op het moment dat je iets doet in een gebouw van de studentenvereniging of onder de vlag van de studentenvereniging, dat je dan makkelijker weggkomt met allerlei dingen die voor andere mensen niet gelden. En daarom zien wij aanleiding om daar iets aan te doen, een voorstel voor te doen. En waarom vinden we dat belangrijk? Omdat de maatregelen die de burgemeester en de gemeente nemen gelijk moeten zijn in gelijke gevallen, feitelijke ongelijkheid moet worden voorkomen maar ook de schijn van ongelijke behandeling voor gelijke gevallen moet worden voorkomen. En dat laatste is iets wat hier in ieder geval volgens mij heel erg speelt. En dat is de reden dat wij denken dat het goed is nu, als we kijken waar we nu staan, in de tijd met alles wat er gebeurd is, ook alle interventies die er zijn gepleegd, kunnen we volgens mij wel constateren dat we er nog niet zijn. [Crosstalk]

01:14:40

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Wijnja.

01:14:40

Mevrouw M. Wijnja: Wat dat ook precies moge betekenen.

01:14:42

Plaatsvervangend voorzitter: Ik zat even te wachten op een punt maar ik neem even de ruimte om mevrouw Jacobs het woord te geven.

01:14:47

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Ik ben heel erg benieuwd want u zegt dat er onder de vlag van de vereniging/in het gebouw van de vereniging zaken gebeuren die op een ander moment, ik weet het niet helemaal exact, maar op een andere plaats op een andere manier worden gesanctioneerd. Kunt u een voorbeeld geven wat in de vereniging gebeurt wat anders gesanctioneerd wordt en eenzelfde voorbeeld wat dan in een andere ruimte gebeurt, wat op een andere manier gesanctioneerd wordt? Ik heb daar geen beeld bij.

01:15:14

Mevrouw M. Wijnja: Nou ja, laat ik het zo zeggen. Volgens mij is het ondenkbaar dat er een andere vereniging zou zijn in deze gemeente, waar incidenten zijn geweest, zoals er bij Vindicat bijvoorbeeld de afgelopen jaren zijn geweest, waar dan nog niet veel harder zal worden ingegrepen. Want er is volgens mij hij nog nooit iets gesloten. Er zijn vergunningen nog niet aangescherpt.

01:15:35

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Maar heeft u een voorbeeld? Want dit is een uitleg. Maar welk incident doelt u op? En is dat incident dan op een andere vereniging, op een andere plek in onze gemeente geweest waar het wel gesanctioneerd of is dit gewoon een vergelijking van wat misschien gebeurd zou kunnen zijn?

01:15:50

Mevrouw M. Wijnja: Nee, nee. Onze analyse is dat er een opeenstapeling van een heleboel

incidenten is geweest. Die kennen wij allemaal bij Vindicat. Onze analyse is dat als diezelfde hoeveelheid incidenten in een bepaalde tijd, bij welke andere verenigingen dan ook, de heer Dijk noemde daar een aantal voorbeelden van of naar jongerengroepen of zo waren.

01:16:12

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Dat is niet mijn vraag, mevrouw Wijnja. Mijn vraag is: noemt u alstublieft één voorbeeld van een feit wat in het gebouw van Vindicat is gebeurd op welke manier het gesanctioneerd is, wat bij een andere vereniging op een andere manier is gesanctioneerd. Dat is mijn vraag.

01:16:27

Plaatsvervangend voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:16:27

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Als u dat voorbeeld niet heeft, is het ook duidelijk.

01:16:30

Plaatsvervangend voorzitter: Ik wil u nog een keer vragen om het via de voorzitter te doen en ik wil nu graag het woord aan de heer Bolle heeft voor een vraag.

01:16:35

De heer R. Bolle: Nou, ik wil daar eerlijk gezegd ook gewoon een antwoord op. Want ik heb toch sterk het idee dat wat mevrouw Wijnja een analyse noemt, dat dat meer weg heeft van een feitenvrije retoriek, die nergens op gebaseerd is. Noem één voorbeeld. We hebben ook een voetbalclub bijvoorbeeld, daar gebeurt ook wel eens wat mee. Die voetbalt nog steeds. Dat gaat om individuen, meneer Dijk, die gebiedsverboden. Dat gaat niet om een hele verenigingen, want die club speelt daar nog steeds.

01:17:07

Plaatsvervangend voorzitter: We gaan naar mevrouw Wijnja. Zij gaat mét microfoon een reactie geven op deze vraag.

01:17:13

Mevrouw M. Wijnja: Ja, toevallig hoorde ik gister een voorbeeld over die voetbalvereniging, die misschien wel een goede is. Namelijk toen er een keer rellen waren met bussen met FC Groningen supporters hebben de buschauffeurs de deuren dichtgedaan en zijn naar zijn er naar de Rademarkt gereden, naar het politiebureau, en hebben ze daar eruit gezet. Ik bedoel daar maar mee te zeggen dat het wel degelijk zo is dat in andere contexten er harder wordt ingegrepen en dat wil niet per se zeggen dat je een vereniging sluit of wat dan ook. Dat is ook helemaal niet wat wij in onze motie zeggen. Wat wij zeggen is dat het belangrijk is dat we duidelijk krijgen, scherper krijgen, concreter krijgen, als dit gebeurt, dan is dit de consequentie. En onze analyse is dat het voor studentenverenigingen nu onvoldoende concreet is.

01:18:00

Plaatsvervangend voorzitter: We gaan zo naar de afronding van de woordvoering. Eerst nog een vraag van de heer Bosch.

01:18:03

De heer S. Bosch: Ja, voorzitter, want dit is dus precies wat het zo raar maakt, dat die escalatieladder dan alleen voor studentenverenigingen geldt. Volgens mij moet die

escalatieladder dan voor alle verenigingen gelden zodat we terecht die vergelijking kunnen plaatsen tussen bijvoorbeeld FC Groningen en Vindicat. Waarom moet het dan een escalatieladder zijn voor alleen studentenverenigingen?

01:18:23

Mevrouw M. Wijnja: Nou ja, volgens mij zei de heer Bushoff daar al iets goeds over waar ik het mee eens ben. Als de constatering is dat het bij meer verenigingen of op meer plekken aan de orde is, dan vind ik het prima om dat uit te breiden, maar het gaat nu over studentenverenigingen. En voor zover ik weet is het bij bijvoorbeeld FC Groningen supporters vrij duidelijk als X gebeurt, gebeurt ongeveer dat. Dat is in de loop der tijd zal ontstaan. Dat vind ik eigenlijk best wel een duidelijk verhaal, maar de consequenties voor wat er gebeurt als er een incident is bij studentenverenigingen, vind ik een stuk onduidelijker.

01:19:01

Plaatsvervangend voorzitter: Wil graag even de woordvoering afmaken. Deze vraag is dan ook al eerder een keer gesteld dus volgens mij moeten we even door.

01:19:07

Mevrouw M. Wijnja: Ik zet hier dan gewoon punt, voorzitter.

01:19:10

Mevrouw M. Wijnja: Helemaal goed. Zijn er nog andere partijen die het woord willen voeren over deze kwestie? De heer Rustebiel van D66.

01:19:16

De heer T. Rustebiel: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de leden van Vindicat die plaats hebben genomen op de tribune. Dat is hartstikke goed. Ja, D66 is eigenlijk heel trots op studentenstad en het studentenleven dat we hier hebben want zonder dat studentenleven zou Groningen Groningen niet zijn en lang de aantrekkingskracht niet hebben die de stad nu heeft. Tegelijkertijd zien we natuurlijk ook wel dat op sommige plekken in de stad de spanning tussen studenten en andere inwoners opspeelt. Eigenlijk wordt dat contrast tussen die verschillende alleen maar groter als er continu dit soort incidenten zijn bij een studentenvereniging zoals Vindicat. Dat vinden wij dus een groot probleem, juist ook in het belang van die studentenvereniging en de positie die zij hebben in onze maatschappij. Wij willen die afstand tussen de studenten en stadjes juist overbruggen en het liefst eigenlijk helemaal niet over hebben. Maar goed, in zo'n debat als dit is het toch wel even belangrijk om aan te geven dat dat soort dingen hier wel spelen. Mijn fractie stelt zichzelf wel de vraag in hoeverre hier nog sprake is van een incident. We zien natuurlijk heel vaak allerlei dingen gebeuren bij Vindicat. Er ligt ook wel een vergrootglas op, dat weet ik, maar het zijn geen incidenten meer. Het is onderdeel van een cultuur. Een cultuurverandering is natuurlijk heel goed om daar mee verder te gaan, maar tegelijkertijd zien we ook dat dat niet heel veel soelaas heeft geboden in de afgelopen jaren. Dus de spiegel mag wel wat steviger voorgehouden worden. In die zin is er door een aantal partijen de escalatieladder gevraagd. Dat is best wel een interessant instrument omdat je dan ook met de vereniging om tafel kunt gaan om te zien van als er nou weer wat gebeurt, dan weten jullie wat er zich voor kan doen. En dat is toch iets wat je moet proberen te voorkomen. Dus laten we daarom dat gesprek met elkaar aangaan.

01:20:50

Plaatsvervangend voorzitter: U heeft een vraag van de heer van Kesteren.

01:20:53

De heer A.J.M. van Kesteren: Ja, voorzitter, ik zou de heer Rustebiel willen vragen van wat heeft u met cultuur? U doet het voorkomen alsof de cultuur van een vereniging niet deugt. Je moet toch uitgaan van een bepaalde cultuur. Linkse studentenverenigingen hebben ook een bepaalde cultuur. Rechtse studentenverenigingen hebben ook een bepaalde cultuur. Politieke partijen hebben ook een bepaalde cultuur. U kunt mij toch niet vertellen dat bij Vindicat alleen maar sprake is van een cultuur van misdragingen en van amok maken en dat soort zaken. Er is toch ook wel iets positiefs te noemen waardoor je kunt spreken van een Vindicat cultuur? Waarom moet dat op die manier gebracht worden? Ik versta iets anders onder cultuur. Of heeft D66 dat niet?

01:21:45

De heer T. Rustebiel: Nou, ik vind ten eerste dat de overheid uiterst terughoudend moet zijn om zich te bemoeien met het cultuur en de cultuur in het verenigingsleven. Daar hebben wij ook helemaal niks over te zeggen, behalve op het moment dat de cultuur ervoor zorgt dat er grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt, dat milieuvuiling ontstaat of dat de mensen zich bedreigd voelen. En dan hebben we het over problemen die ontstaan en dan moeten wij niet zeggen van we gaan die cultuur wel even veranderen. Want die cultuur die bij Vindicat heerst is hartstikke prima, totdat die inderdaad de grens van het wettelijk toelaatbare over gaat en dat gebeurt eigenlijk gewoon te vaak. Daarom hebben we het hier nu met elkaar over. Ik denk hartstikke goed, maar laten we ook met elkaar hopen dat we deze discussie hier niet steeds weer met elkaar hoeven te herhalen, want je kunt je inderdaad afvragen of we het hier nog over incidenten te hebben.

01:22:26

De heer J.P. Dijk: Voorzitter?

01:22:29

Plaatsvervangend voorzitter: De heer Dijk.

01:22:30

De heer J.P. Dijk: Wat bedoelt de heer Rustebiel met steeds weer? Want dat is de eerste keer dat ik D66 überhaupt over dit probleem hoor.

01:22:38

De heer T. Rustebiel: We hebben hier nu specifiek een debat over maar in allerlei andere debatten over hoe wij in deze stad met elkaar samenleven. Daar is natuurlijk gewoon best wel vaak aandacht voor geweest, ook dit soort dingen. Volgens mij is het al heel lang onderdeel van het maatschappelijk debat en is het vandaag in die zin niet anders.

01:22:54

De heer J.P. Dijk: Voorzitter? Ik stel die vraag als één van de twee vragen. Nee, ik zeg dit omdat ik het fijn vind om u er eindelijk eens een keer over te horen. Ik las de krant en ik weet dat er in een krant alleen maar quotes staan van mensen en dan kan het soms een beetje lomp overkomen wat mensen zeggen. Maar ik las de quotes van u en eigenlijk merkte ik aan alles wat er aan u gevraagd werd, zei u: " Dat is een onhaalbare kaart". Dus noem mij nou eens drie maatregelen, waarvan D66 zegt: dat zou goed zijn om te nemen nu.

01:23:28

De heer T. Rustebiel: Nou goed, volgens mij de discussie over in hoeverre moet je nog buitenvergunningen toestaan als er net weer zo een incident heeft plaatsgevonden. Dat is denk ik wel een hele wezenlijke maar wij zijn niet van de school die even gaat zeggen van het pand van de Grote Markt af en daar gaan we iets anders in doen. Daar reageer ik op.

01:23:48

De heer J.P. Dijk: Bijvoorbeeld die buitenevenementen, daarvan zegt u, dat moeten we niet weer doen? Want ik hoor nu ook een aantal partijen die zeggen: "Daar moeten we een discussie over voeren". Dat is nu, hè. We kunnen nu met elkaar zeggen: "Die buitenevenementen doen we niet meer".

01:23:57

De heer T. Rustebiel: Nou, volgens mij vragen een aantal partijen hier om een escalatieladder waarbij je aan de hand van een incident kunnen bekijken welke maatregelen moeten wij hierbij voeren? En ik vind het onzin om nu te zeggen van Vindicat mag nooit meer een buitenevenementen hier organiseren. Dat lijkt me echt veel te ver gaan.

01:24:13

De heer J.P. Dijk: En welk voorstel doet u dan wel?

01:24:17

De heer T. Rustebiel: Nou, ja, volgens mij vraagt een aantal partijen hier om een mogelijk maatregelenpakket als er wat aan de hand is bij Vindicat. Ik denk dat dat goed is om dat op tafel te hebben, ook juist in gesprek met Vindicat, omdat je met elkaar wilt voorkomen dat je daarnaar moet grijpen.

01:24:29

Plaatsvervangend voorzitter: Dat was ook de woordvoering, meneer Rustebiel? Dank u wel. Zijn er partijen die het woord nog niet gevoerd hebben? Ik kijk even rond. Nee. De heer Bolle?

01:24:41

De heer R. Bolle: Ja, een kleine jongen.

01:24:41

Plaatsvervangend voorzitter: Ik was u vergeten.

01:24:42

De heer R. Bolle: Dank u wel, voorzitter. Het is ronduit kwalijk hoe Vindicat keer op keer in het nieuws komt. Daar is iedereen het volgens mij over eens en Vindicat zelf ook. Die cultuurverandering is nodig. Dat duurt lang, duurt te lang, maar versnellen is waarschijnlijk een utopie want dat kost nou eenmaal veel tijd. Maar het is evengoed kwalijk, voorzitter, hoe onze lokale politiek daar bij dit laatste incident in Kardinge op reageert. Want over dat incident moeten gaan vandaag. Maar zonder die feiten te kennen, was er al een vonnis geveild door een hele hoop partijen. Die feiten deden er helemaal niet toe, het gaat bij diverse partijen om sentimenten en om gevoel. En dan quote ik mevrouw Wijnja maar even van GroenLinks "Het beeld heerst dat Vindicat dat met meer weg kan komen dan andere clubs. Ik weet niet of het klopt, maar ik heb in toenemende mate dat gevoel en daar moeten we iets aan doen". Dat is, voorzitter, kort gezegd, een onderbuikgevoel. En dat mag hier dan

kennelijk bij deze vereniging wel de vrije loop laten. Ik word graag gecorrigeerd, maar ook net op de vraag van mevrouw Jacobs kwam er geen voorbeeld. Onderbuikgevoel en hooivorken politiek, voorzitter, want het brengt ons of Vindicat helemaal nergens. Deze partijen nemen bijvoorbeeld de PVV nogal eens de maat over polarisatie maar ze zijn door de manier waarop ze hiermee omgaan echt geen haar beter, wat mij betreft. Roepen strafeisen zonder te weten wat er op dat specifieke incident gebeurd is. Nee, we gaan alles optellen en de uitkomst van die opstelsom moet zijn: weg van de Grote Markt. Het lijkt mij niet de juiste manier.

01:26:31

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, de heer Bolle zou een punt hebben, mocht het niet zo zijn dat er buschauffeurs zijn bedreigd, mocht er niet zo zijn dat er passagiers waren die zich zwaar geïntimideerd voelden door mensen die drinkend en rokend en zonder mondkapjes de bus binnenkwamen, mocht het niet zo zijn dat het terrein één grote bende was het hele weekend. Dat zijn toch gewoon keiharde feiten, meneer Bolle? En dan snap ik niet zo goed waarom u nu andere gaat betichten van retoriek en polarisatie. Ik polariseer overigens erg graag als het gaat over huisjesmelkers bijvoorbeeld, maar niet als het gaat tussen mensen. Dus ik vind dit ook wel een beetje tekortschieten van uw kant. De feiten lagen er heel duidelijk en dat weet u ook.

01:27:12

De heer R. Bolle: Voorzitter, de feiten die de heer Dijk net opnoemde, dat zijn inderdaad de feiten met sigaretten en met bier binnenlopen, de buschauffeurs intimideren, maar daar is iedereen het over eens. Dat is ontoelaatbaar. Maar wat eveneens ontoelaatbaar en polariserend is, is als er staat dat er bussen gesloopt zijn. Dat gewoon maar blijven herhalen.

01:27:35

De heer J.P. Dijk: Voorzitter, nooit gezegd, hè. Nooit gezegd.

01:27:37

De heer R. Bolle: Kijk, voorzitter, laten we er even een ordepunt van maken. Laat maar zitten trouwens, het maakt ook het niet uit. Waar het om gaat, voorzitter, je moet die individuen aanpakken die over de schreef gaan. En als lidmaatschap van een vereniging er al voor zorgt... Je kan ook lid zijn van Oranje-Nassau bijvoorbeeld. Als een elftal van Oranje-Nassau een keer over de schreef gaat en dat misschien twee of drie keer doet, moeten we dan zo'n club ook uit de stad gaan weren? Volgens mij moeten we de mensen die overtredingen begaan aanpakken en het niet aan een vereniging per se plakken.

01:28:20

Plaatsvervangend voorzitter: De vraag van de heer Sijbolts en dan gaan we ook naar de afronding van deze woordvoering.

01:28:25

De heer A. Sijbolts: Ja, voorzitter, ik kan de redentie van de heer Bolle deels volgen. Echter gaat het hier wel om een evenement van een vereniging in de openbare buitenruimte en wanneer het een voetbalvereniging betreft, vinden dat soort evenementen vaak plaats op eigen terrein. Dan is het ook veel makkelijker volgens mij om dat soort mensen te corrigeren. Of vervolgens, zoals we u als laatste stelde, misschien wel te weren van de club. Ik vind dat wel een verschil en ik hoop dat de heer Bolle dat met mij eens is. Dat wanneer

evenementen op een feitelijk evenemententerrein of een locatie daarvoor beschikbaar stelt en wordt gebruikt. Zo'n evenement leidt dan ook tot overlast. Dus ik vind dat wel een verschil. Is de heer Bolle dat met mij eens?

01:29:05

De heer R. Bolle: Ik ben de eerste die zegt dat Vindicat niet echt meewerkt. Dat klopt. Dat is zeker waar. Maar het helpt ook niet om dan te gillen en het vuurtje op te stoken. Er is ook geen aangifte gedaan. Er was een intimiderende sfeer, zeker, en dat is ontoelaatbaar maar die intimiderende sfeer is ook al wekenlang op de Grote Markt aanwezig. Dat is ook een feit. Daar kunnen we ook niks aan doen, of in ieder geval niet goed genoeg want Qbuzz zet de bussen daar niet meer in. Dus ja, zeker moet je daar wat aan doen. Maar die club probeert het ook volgens mij. Het is misschien niet goed genoeg. Nou ja, dat kunnen we ook vaststellen: het is niet goed genoeg. Maar ja, het is wel hoe het zit.

01:29:53

Plaatsvervangend voorzitter: Dat was ook uw woordvoering, meneer Bolle?

01:29:58

De heer R. Bolle: Ja, volgens mij heb ik alles gezegd.

01:30:00

Plaatsvervangend voorzitter: Dan denk ik dat de standpunten voldoende zijn uitgewisseld tussen de partijen.

01:30:03

speaker ?: Ja, voorzitter, ik zou toch de heer Bolle nog een vraag willen stellen.

01:30:06

Plaatsvervangend voorzitter: Ik denk dat de standpunten voldoende zijn uitgewisseld tussen de partijen en ik heb veel dingen nu een aantal keren langs horen komen. Er ligt nog een aantal vragen aan de burgemeester, dus ik stel voor dat we nu het woord aan de burgemeester geven.

01:30:30

Burgemeester K. Schuiling: Voorzitter, in de aanloop tot deze interpellatie heb ik mijzelf de vraag gesteld of deze interpellatie helpt. En ik denk dit aanhorende wel. Er is maatschappelijk ongenoegen, er is veel over gepubliceerd. Ik denk dat het ook verstandig is dat in de gemeenteraad van Groningen, op het moment dat er in onze samenleving iets gebeurt, dat dan onze gemeenteraad daar ook bij stilstaat. Het helpt mij ook om, moet ik zeggen, mijn eigen gedachten nog wat verder te ordenen want met het vraagstuk waar we het vandaag over hebben, loop ik al een hele tijd te puzzelen. Mijn eerste reactie vorige week zaterdagochtend, toen mijn woordvoerder mij appte dat er een bepaalde berichtgeving was, luidde: daar gaan we weer. En dat komt omdat ik al een hele tijd bezig ben met de vraag: wat is er eigenlijk in onze samenleving aan de hand? Dat er een aantal dingen gebeuren bij vooral jonge mensen die een gedrag vertonen wat in een samenleving in ieder geval een miskening is van het feit dat het een samenleving is. Niemand leeft voor zichzelf. Ik was daar al een tijd mee bezig om na te denken over de vraag: hoe gaan we, over wat zich hier afspeelt, nu het gesprek aan? Hoe voorkomen we dat we in allerlei generalisaties vervallen? Hoe voorkomen we dat we geen goede analyse maken van wat hier

nou eigenlijk speelt? Want het speelt natuurlijk bij heel veel mensen niet maar ook bij heel veel mensen wel. En dan ben ik wel een burgemeester die onderkent dat we het hier over een bevolkingsgroep hebben van zo een 60.000 á 70.000 mensen in deze stad en toevallig ben ik daar ook burgemeester van. Dus ik ben daarmee verbonden en ik vind dat het mijn plicht is op het moment dat ik zie dat er in een herkenbare groep een bepaald gedrag is, dat ik hulp in roep van mensen die daar verstand van hebben, die mij kunnen helpen om te analyseren wat er aan de hand is en ook handreikingen kunnen doen, handvatten kunnen geven om daar mijn gedrag op af te stemmen maar ook om die groep te helpen bij datgene wat er speelt. En daar helpt dit debat dus wel bij. Het heeft zich bijvoorbeeld gemanifesteerd toen ik een aantal gedragingen zag bij huisfeesten, waar ook tegen is opgetreden. Om elk beeld dat er hier in deze stad met twee maten wordt gemeten, gelijk maar weg te nemen. En dat weet u ook. En het speelt ook bij excessen in het Noorderplantsoen of bij Stadsstrand, waar u wat verschillende opvattingen over had maar waarbij u wel heeft gezien dat de burgemeester, zonder dat hij wist of het nou een Vindicatter was of iemand van Albertus of wie dan ook, gewoon is gaan optreden. En ik heb dus ook gelijk zaterdag, zonder dat ik al precies de feiten helemaal kende, gezegd: "Als buschauffeurs zich geïntimideerd voelen door bepaald gedrag van mensen, dan veroordeel ik dat ten strengste zoals ik ook rond de jaarwisseling intimiderend gedrag naar onze hulpverleners veroordeel." Ook daar gelijke monniken, gelijke kappen. Vorige maand had ik al lang het besluit genomen om met de studentenverenigingen de introductieperiode te gaan evolueren. Waarom? Omdat ik mij in de afgelopen maanden heel erg ervoor heb ingespannen dat de introductieperiode van onze studentenverenigingen, subverenigingen, enzovoorts, sportverenigingen, gewoon door konden gaan ondanks de lockdownmaatregelen vanwege corona - zoals ik dat ook vorig jaar heb gedaan. En toen dus het incident bij Albertus naar voren kwam, dacht ik: nou ja, dan is dat in ieder geval een bevestiging van de juistheid dat we goed moeten gaan nadenken en het gesprek moeten voeren over hoe we de introducties nu vorm gaan geven. Maar het is wel onderdeel van een veel bredere aanpak. We hebben bij veel jongeren een groot probleem met het drankgebruik, we hebben een groot probleem met het drugsgebruik en daar kwam - toen we dat in het vizier hadden - ook nog even een rapport van Amnesty overheen. Dat heeft niemand van u genoemd, maar dat is ook iets wat mij al een tijd bezighoudt. Voor alle helderheid: er is geen inzet van de Mobiele Eenheid geweest, hoewel de aanvankelijke berichtgeving zo was. Ik kreeg het maar moeilijk gecorrigeerd, maar er zijn geen vernielingen geweest in bussen. Daar geldt hetzelfde voor, maar ik zie het maar als een uiting dat er kennelijk een punt moest worden gemaakt over het bredere vraagstuk: wat is er in onze samenleving aan de hand? Het initiatief om met de studentenverenigingen om de tafel te gaan, was dus al gaande. Gisteren heb ik met alle studentenverenigingen en het KEI-bestuur het eerste gesprek gehad om een beter analyse te krijgen, van: hoe hebben wij nu de komende tijd ons tot elkaar te verhouden? Jullie zien ook wat er gebeurd is, en ik heb daar - en daar was ik van onder de indruk - gezien hoe in heel veel studentenverenigingen in de afgelopen periode ongelooflijk veel maatregelen in gang zijn gezet, juist op de punten die ik zojuist noemde. Ook het rapport van Amnesty International is al onderwerp van gesprek in heel veel studentenverenigingen. Met andere woorden: wij zijn een agenda aan het vormen samen met de RUG en de Hanze, met hulp en inzet van deskundigen, om een goede analyse te maken en met medewerking van alle studentenverenigingen en het KEI-bestuur na te

denken over de vraag: hoe analyseren we nu in den brede wat hier aan de hand is? Welke maatregelen zijn daar passend voor, en hoe zouden we dat ook gedurende het hele jaar goed met elkaar kunnen bespreken? Een antwoord op de vraag van de ChristenUnie of de gemeente ook onderdeel moet zijn van de gedragscode: nee, dat is niet het geval. Ieder zijn eigen rol. De universiteit en de Hanze-hogeschool zijn primair verantwoordelijk voor de cultuur van onze stad en de verenigingen; wij hebben daar een andere rol in. Maar ik vind het wel mijn rol als burgemeester om te faciliteren dat we het goede gesprek met elkaar voeren en dat we dat ook door het jaar heen met enige regelmaat voeren, dat we op tijd de verenigingen helpen bij hoe ze hun introductie vormgeven - want er zit bij ons ook ongelooflijk veel kennis in de veiligheidsregio - en ook na kunnen denken over hoe we de feesten en partijen vorm gaan geven. Want de SP kan wel afstand nemen van een suggestie om de professionaliteit bij grote evenementen, om daar ook eisen aan te stellen, maar er is een volstrekt gebruikelijke methode in onze gemeente. Zo doen we dat ook bij andere evenementen en feesten.

01:39:06

De heer J.P. Dijk: Voorzitter? Prima, die voorwaarden te stellen. Doen! [Onhoorbaar] misschien ook gebeuren. Vreemd dat het niet al zo was. En nog vreemder omdat alles wat u nu zegt al lang gebeurde. Er worden er al gesprekken gevoerd met studentenverenigingen, mensenheugenis zijn er overlegtafeltjes. Ik hoorde de ChristenUnie over een code gedrag, noem maar op. Al die dingen zijn er allang. Kunt u mij nou eens uitleggen wat het grote verschil is ten opzichte van nu? Want u trekt het heel makkelijk veel breder naar de hele samenleving. Ik heb het nu even hierover. En ik zie geen enkel verschil in de aanpak. Niets. Het is weer in gesprek gaan met elkaar en dan hopen dat het over een jaar allemaal veel beter is. Ik heb het van uw voorganger, den Oudsten, ook vaak gehoord. Hij kwam ook met overlegtafels. Niets verandert, niets verbetert. Keer op keer weer in de fout. Dus legt u de SP-fractie nog maar een keertje uit wat nou het wezenlijke verschil is ten opzichte van de aanpak van de afgelopen jaren want ik zie het niet. En als ik het niet zie, en heel veel andere partijen hier volgens mij hier ook niet, daar komt die motie Gelijke monniken, gelijke kappen volgens mij ook vandaan. Als wij het allemaal niet zien, dan zijn of wij gek of iets anders.

01:40:15

Plaatsvervangend voorzitter: Ik denk dat het punt helder is. En dat we misschien ook al daar net aanbeland waren.

01:40:21

Burgemeester K. Schuiling: Misschien dat u het antwoord weet. Ik constateer ook dat u ongeveer zo daar uw woordvoering in kiest. Ik weet het niet en ik stel me open voor suggesties. Ik heb in ieder geval in de afgelopen periode dat soort gesprekken en op dat niveau en met inzet van deskundigen nog niet kunnen voeren. Tot slot, voorzitter, nog even een paar specifieke punten. Ik neem nadrukkelijk afstand van de suggestie die besloten ligt in de woorden van de SP dat de studentenverenigingen kennelijk maar met de vingers hoeven te knippen of een of andere excus hoeven te doen of de burgemeester is in stelling en dat weet de SP ook. Deze burgemeester gaat zodra dat aan de orde is en weer kan, in gesprek met krakers, gaat in gesprek met boeren, gaat in gesprek met demonstranten, gaat in gesprek met mensen die met fakkels over de Grote Markt lopen, gaat in gesprek met de horeca. Sterker nog, in de eerste lockdown is er ongelooflijk veel energie gezet om te kijken

dat we inderdaad gelijke monniken, gelijke kappen hebben. En is er alle begrip geweest voor de moeilijkheden waar de horeca mee kampte. Ik zeg het niet ter verdediging, maar ik verzet me wel tegen een beeld, wat ik in de afgelopen week wel af en toe tegenkwam, dat hier niet met gelijke maten wordt gemeten, want dat is wel het geval.

01:42:07

speaker ?: Voorzitter?

01:42:08

Plaatsvervangend voorzitter: Ik wil eerst even naar de heer Sijbolts. Gaat uw gang.

01:42:11

De heer A. Sijbolts: Ja, dank u, voorzitter. Volgens mij verwoordde de burgemeester toegenomen zorgen met mogelijke dieperliggende oorzaken in de afgelopen periode en ik ben wel benieuwd wat er wordt bedoeld met afgelopen periode. Is dat dan misschien ook de corona periode? En dan kijken we niet alleen naar Vindicat, maar breder. Want ik kan mij voorstellen dat binnen verenigingen dat saamhorigheidsgevoel door corona veel minder opgebouwd kan worden en je elkaar dan minder goed kent en het dan misschien ook moeilijker of lastiger is om elkaar ergens op aan te spreken.

01:42:44

Burgemeester K. Schuiling: Ik denk zeker dat dat een factor is geweest, maar het is me te makkelijk. Er is inderdaad een aantal mensen dat heeft gezegd, misschien is het ook wel een soort reactie op de corona-tijd en het binnen moeten zitten, elkaar niet kunnen ontmoeten en dan moet alles er even uit. Of een soort gevoel van we moeten feesten, feesten, feesten, want overmorgen kan het niet meer. Dan is overmorgen natuurlijk een rekkelijk begrip. Daarom zeg ik van: ik ben er niet helemaal uit, maar dat geloof ik in ieder geval niet. Omdat wij tegen een fenomeen aanlopen bij veel meer jonge mensen, ook heel veel jonge mensen die gewoon werken of studeren of militair zijn of weet ik veel wat, die ergens tegen aanlopen of opvattingen hebben waarvan we zeggen van ja, zo kan dat dus gewoon niet. En daar moeten we het antwoord op gaan formuleren, want zo vul ik in ieder geval mijn volwassenheid wel in. Ik heb ook gezegd gisteren, we kunnen natuurlijk wijzen naar iemand, maar als wij wijzen naar iemand, als volwassenen, dan wijzen er vier vingers naar onszelf. En daar probeer ik invulling aan te geven.

01:43:56

Plaatsvervangend voorzitter: De heer Dijk, u heeft nog een vraag aan de burgemeester. Ik denk dat we daarna ook even moeten gaan naar de reacties op de moties.

01:44:04

De heer J.P. Dijk: Nou, voorzitter, eerst dan maar die vier vingers. Leg uit, want ik begrijp dat niet. Kan aan mij liggen.

01:44:13

Burgemeester K. Schuiling: Ik reken het tot mijn taak, sowieso als volwassene, als ik constateer dat jonge mensen ergens tegen aanlopen en bepaald gedrag vertonen, dan veroordeel ik dat zoals ik dat die zaterdagochtend gelijk gedaan heb. Maar tegelijkertijd, en dat zijn de vier vingers, stel ik mijzelf ook de vraag: wat heb ik daaraan te doen? Wat ik

daarin te betekenen? Welke verbinding heb ik te maken om ervoor te zorgen dat het zich niet herhaald? Of dat we in ieder geval met elkaar aan de gang gaan om dit te voorkomen?

01:44:49

De heer J.P. Dijk: Ja, voorzitter, ik wil niet nogmaals cynisch overkomen, maar heeft de burgemeester dan het gevoel dat in de afgelopen jaren, want dit speelt al jaren, het is niet iets nieuws, dat er iets verbeterd is? In uw aanpak die u nu presenteert zie ik geen enkel verschil met vorige jaren.

01:45:07

Plaatsvervangend voorzitter: Deze vraag heeft u zojuist ook al gesteld.

01:45:09

De heer J.P. Dijk: Ja, maar ik heb daar niet echt een antwoord op gekregen. Het antwoord was: ik wist niet van die voorgaande jaren. Daar heb ik niet zo heel veel aan.

01:45:16

Burgemeester K. Schuiling: Laat ik u een voorbeeld geven. Ik heb voor mijzelf wel geanalyseerd, en daar ben ik niet helemaal uit, maar wel voor een heel groot deel. Wij hebben de manifestatie en het feest aan Kardinghe hebben we vergund. Hoe hebben wij die vergunning eigenlijk verleend? Welke randvoorwaarden hebben wij daar nou precies in meegegeven? En dat bedoel ik. Als zoiets in een samenleving gebeurt, dan heb je als overheid ook even een vraag te stellen en hebben wij het patroon dat we altijd bij dit soort evenementen volgen nog langer vol te houden of hebben we inderdaad even de vraag te stellen als er zoveel mensen op zo'n plek bij elkaar komen en het wordt door deze organisaties gedaan, is dat dan voldoende? Hadden wij ook als gemeente daar misschien al eerder wat vraagtekens bij moeten plaatsen? En dat bedoel ik met die vier vingers. En daarom zeg ik, los van het hele sociologische aspect, over wat gebeurt er in onze samenleving, zitten er ook in de praktische kanten een aantal zaken die wij voor onze rekening moeten nemen zonder deel uit te maken van de gedragscode. Maar die wel voor rekening van de gemeente komen of de burgemeester als vergunningverlener. Ik kom tot een afronding over de moties. Nou, het zal denk ik helder zijn dat de motie van de SP om alle activiteiten van Vindicat uit de binnenstad te weren niet op mijn instemming kan rekenen en dus ontraden wordt.

01:46:57

De heer J.P. Dijk: Voorzitter?

01:46:58

Burgemeester K. Schuiling: Drank- en horecavergunning van Vindicat in te trekken van Partij voor de Dieren en SP geldt hetzelfde voor. En ten aanzien van de motie Gelijke monniken, gelijke kappen neem ik afstand van een aantal overwegingen die in deze motie staan. Dat heb ik zojuist toegelicht. Ik stel u wel voor om in november/december uw raad te informeren over de opbrengst van de gesprekken, wat mij betreft in een aantal dagdelen met de verenigingen en de RUG en de Hanze, wat het heeft opgeleverd. En daar hoort inderdaad ook inzicht in de handhavingsmiddelen. Maar nogmaals, dit is een facet van het geheel en we hebben het over een veel bredere aanpak. Mijn laatste opmerking: ik weet dat niet alleen heel veel leden van Vindicat, maar ook heel veel leden van de andere studentenverenigingen hiernaar kijken. Ik weet ook, zeg ik in de richting van de heer

Brandsema van de ChristenUnie, dat ook heel veel alumni naar deze vergadering kijken. Alleen daarom is het al zinnig trouwens dat het gebeurt. Ik heb in de afgelopen tijd met heel veel alumni contacten gehad en ook hen gevraagd om bij de diverse verenigingen in onze samenleving, in Groningen, hun rol weer veel beter op te pakken en te helpen. Nou, die bereidheid is er ook bij heel veel mensen. Maar ik denk dat het ook wel goed zou zijn, gelet op een aantal dingen die ik zojuist heb gehoord, die feitelijk onjuist zijn, dat een delegatie uit deze gemeenteraad nog eens een keer aanvullend het gesprek voert met studentenverenigingen over de maatregelen die men in de afgelopen jaren heeft doorgevoerd. Want er is ook een aantal dingen naar voren gekomen die gewoon niet juist zijn en niet overeenstemmen met het beeld.

01:49:04

Plaatsvervangend voorzitter: Dan, tot besluit van dit debat wil ik even checken of er nog vragen zijn blijven liggen. Ik zie bij de heer Dijk dat er nog een vraag is blijven liggen. Bij de heer Bolle en bij de heer Bushoff en ook bij de heer Brandsema. Dat betekent dat we nog vier vragen gaan beantwoorden of dat de burgemeester dat nog gaat doen. Meneer Bushoff, ik zag u als eerst.

01:49:22

De heer J. Bushoff: Ja, voorzitter. Groningen is een geweldige studentenstad, dat zei ik al. En in het studentenleven zullen ongetwijfeld, ook in de toekomst, weleens dingen fout gaan. We moeten niet naïef zijn, je kan niet elk incident op voorhand voorkomen, dat snap ik heel goed. Maar wat wel van belang is, dat in groepsverband dat zelfcorrigerend en zelf normerend vermogen optreedt. Daar had ik het in mijn inbreng ook al over. En het lijkt erop dat dat in ieder geval op sommige momenten bij Vindicat ontbreekt. Bijvoorbeeld bij Kardingje is het niet gelukt om tegen een aantal relschoppers te zeggen: "Jongens, gedraag je nou normaal" en ervoor te zorgen dat het niet uit de hand zou lopen.

01:49:59

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Bushoff, welke vraag is er?

01:50:00

De heer J. Bushoff: Schijnbaar heeft de burgemeester ook vervolgens de conclusie getrokken dan kan, als dat zelf normerend vermogen er niet is, een bepaald evenement niet doorgaan. Mijn vraag in mijn inbreng was ook, wat heeft de burgemeester ervoor nodig om toekomstige activiteiten en toekomstige evenementen van Vindicat en andere studentenverenigingen wel weer door te laten?

01:50:20

Plaatsvervangend voorzitter: Helder. Dank u wel.

01:50:26

Plaatsvervangend voorzitter: Even inventariseren. Dat lijkt me een goed idee. Meneer Brandsema.

01:50:31

De heer G.B.H. Brandsema: Ja, dank u, voorzitter. Ik had nog een vraag gesteld over het convenant verantwoord alcoholgebruik die dit studiejaar afloopt en voordat die afloopt zou

er geëvalueerd gaan worden en gekeken worden naar de toekomst daarvan. Ik was benieuwd welke plek dat krijgt, ook in het bredere verhaal wat loopt en gaat lopen.

01:50:50

Plaatsvervangend voorzitter: De heer Dijk.

01:50:53

De heer J.P. Dijk: Ja, voorzitter, de burgemeester deelt een metafoor over als je met een vinger wijst, wijzen er ook vier terug. Dat was een reden om het verlenen van vergunningen nog eens even tegen het licht te houden. Maar in die geest zou ik ook graag een argumentatie willen waarom activiteiten van Vindicat uit de binnenstad weren geen goed voorstel zou zijn. Want alleen zeggen dat hij dit geen goed voorstel vindt, is geen argumentatie. En volgens mij wijzen er vier vingers in zijn richting als hij zegt dat het geen goed voorstel is.

01:51:25

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Bolle.

01:51:27

De heer J.P. Dijk: Begreep ik nou goed dat alle drie de moties ontraden worden en dat bij die laatste motie over die escalatieladder, dat daar ook de juridische grond een beetje lastig is? Omdat het specifiek voor een studentenvereniging gaat en dat het misschien wel helemaal niet mogelijk is om te differentiëren tussen type verenigingen omdat er weliswaar maar één rechtspersoon is en dat is de vereniging.

01:51:50

Plaatsvervangend voorzitter: Ik meen dat ook nog een de hand van mevrouw Jacobs te hebben gezien.

01:51:54

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Dat klopt. Ik zou graag, naast het feit dat de burgemeester de motie Weren Vindicat uit de binnenstad, ook graag een oordeel willen hebben over wat de burgemeester vindt dat wij een bepaalde bevolkingsgroep willen weren uit een bepaald grondgebied van onze gemeente.

01:52:12

Plaatsvervangend voorzitter: Dan gaan we naar de burgemeester.

01:52:16

Burgemeester K. Schuiling: De eerste vraag van de heer Bushoff: ik vind dat hijzelf heel beeldend heeft verantwoord wat er allemaal gebeurt als hij zelf uit stappen gaat en hoe hij dan ervoor zorgt dat er een aantal correctoren om hem heen staan die voorkomen, enzovoorts. Maar wat ik eigenlijk bedoel te zeggen is, ik vind dat dus de kern van een van de vraagstukken. Ik vind dat verwacht mag worden van de verenigingen dat daar mensen rondlopen die dat actief doen. Dat is het meest krachtige, dat je door je medeleden wordt aangesproken op raar gedrag en dat inderdaad een paar mensen zeggen "En nou is het afgelopen. Dit is de richting", enzovoort. En dat had gemoeten en op dat punt ben ik nog niet gerustgesteld. Ik wil, ik heb niks te willen binnen de muren van Mutua Fides, maar ik zeg het hier toch maar even. Ik wil dat de sociëteitscommissie weer in ere wordt hersteld binnen alle verenigingen, en dat zijn meestal heren die met enig gezag wat ze aan verschillende

dingen zouden kunnen ontlenuen, soms hun postuur, soms hun blik en soms de woorden die ze gebruiken, hoeven ze niet eens verder daarop door te gaan, maar dat die ook binnen de muren van de diverse verenigingen en niet alleen Mutua Fides, gewoon hun positie weer hernemen. Dit is geërodeerd en ik weet dat daar morgen een gesprek over plaatsvindt. Wat het convenant betreft. Dat is dus onderdeel van het gesprek wat universiteit, Hanzehogeschool, de verenigingen met hulp van deskundigen en de gemeente de komende tijd gaan voeren. Ik heb gister ook in het overleg gezegd: "Wij kunnen wel een papieren document gaan maken, maar als het geen waarde heeft en als we er niet regelmatig over praten in het jaar of het werkelijk wordt uitgevoerd aan de hand van voorbeelden", zo soft is het allemaal niet, meneer Dijk, "Dan heeft het het geen betekenis. Dan is het symboolwerking". Dus ja, er moet een nieuw convenant komen. Daar horen ook drugs een plek te vinden. En ook moeten we doen met het rapport van Amnesty. Daar is ook iedereen in het gesprek gisteren het over eens en dat zal nog nader vorm moeten krijgen. Uit mijn hele benadering, en daarom begon ik daarmee en eindigde ik daar ook mee, mag duidelijk zijn dat ik die motie, waarin deze groep wordt geweerd uit de binnenstad, niet kan steunen. Alles in mij verzet zich daartegen. Dat zal ik nooit doen omdat ik altijd vind dat iedereen hier een plek heeft. Voor wat betreft de motie, nog even enige verduidelijking, Gelijke monniken, gelijke kappen. Zoals hij nu is geformuleerd, los van de overwegingen waar ik afstand van neem, ik heb aangegeven wat de inzet is van het gesprek wat wij de komende tijd gaan voeren en daar zal het idee achter deze motie, want dat ondersteun ik wel, zal daar integraal onderdeel van uitmaken. Dat is logisch. Ik heb ook gezegd, ik vind ook dat er een sluitstuk moet zijn. En ik heb ook geluisterd naar de vergelijking met FC Groningen, waarvan u denkt: ja, daar zit ook wel weer wat in, want daar is natuurlijk wel gezegd van jongens, als jullie hooligans toelaten en ze vertonen dit gedrag, dan uiteindelijk gaat dit gebeuren. Dus ik begrijp wel de redenering dus ik ga zeker deze motie betrekken in de gesprekken. Maar zoals het nu geformuleerd is, dat zult u begrijpen, kan ik nooit daar een positief advies over geven. Dat is geen onwil maar het is een veel te enge vertaling van de agenda die wij de komende tijd hebben te volgen.

01:56:33

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Brandsema, ik ga u geen inhoudelijke vraag toestaan, maar een verhelderende vraag misschien.

01:56:37

De heer G.B.H. Brandsema: Nou, even een korte opmerking, voorzitter, want ik hoor de burgemeester aangegeven dat de sociëteitscommissie nieuw leven ingeblazen moet worden en uit heren moet bestaan. Nou ben ikzelf lid geweest van de sociëteitscommissie die onder leiding stond van een dame en waar nog twee dames in zaten. Dus volgens mij is een mix ook ontzettend prima voor een goed functionerend sociëteitscommissie.

01:56:55

Plaatsvervangend voorzitter: Dank u.

01:56:55

Burgemeester K. Schuiling: Dan heeft u mij niet helemaal goed begrepen. Ik heb alleen gezegd: "doorgaans bestaan ze" en dat hangt even af van de interventie die ze soms om twee uur 's nachts hebben te plegen. Maar ik ben het helemaal met u eens. Er zijn heel veel

dames die alleen al zo kunnen kijken dat je denkt, ik begrijp volgens mij dat ik even moet dimmen nu.

01:57:19

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer van Kesteren [crosstalk]

01:57:20

De heer A.J.M. van Kesteren: Ja, daar geldt eigenlijk hetzelfde. Dat vroeg ik mij ook af. Maar een strenge heren die amokmakers toespreken maar dat mogen dus ook dames zijn met haar op de tanden, wat u betreft.

01:57:31

Plaatsvervangend voorzitter: Nou goed, dan is daar ook weer een nieuw soort cliché mee bevestigd. Ik wil graag de moties in stemming brengen. U heeft allen in uw woordvoering al uitgebreid de moties genoemd en ook heb ik al voldoende stemverklaringen gehoord, zo meen ik. Dus ik wil gaan naar motie 14 als eerste. Zie ik die ook op het scherm hier voor me? Ja. Gaat uw gang.

01:57:56

Plaatsvervangend voorzitter: Een beetje bijzondere situatie, dat had ik nog even niet scherp. Dank u wel. Dat betekent dat de motie is aangenomen met in totaal 44 stemmen, 32 voor en twaalf tegen. En dan gaan we naar motie 16.

01:59:05

Plaatsvervangend voorzitter: Ook 44 stemmen. Voor acht en tegen 36, dus de motie is verworpen. Motie 23 dan tot slot.

02:00:30

Plaatsvervangend voorzitter: Meneer Sietsma, ik mis uw stem nog, denk ik.

02:00:40

Plaatsvervangend voorzitter: Voor vijf, tegen 39 dus ook deze motie is verworpen. Dan geef ik het woord weer terug aan onze burgemeester. Dank u wel.

6a. Initiatiefvoorstel Aanpak overlast door houtrook

02:01:19

Voorzitter: Mijn indruk is dat, gelet op de tijd en dat we om half zeven gaan eten, nu nog volgens mij in een redelijk hoog tempo de ingekomen stukken en de hamerstukken zouden kunnen af hameren en conform stukken ... Ja, nee. Ik wou toch eigenlijk even voorstellen aan u om te kijken hoeveel tijd we nodig hebben voor het initiatiefvoorstel. Kan dat snel of niet?

02:02:03

De heer van der Glas: Voorzitter?

02:02:04

Voorzitter: Ja.

02:02:04

De heer van der Glas: Ik zal namens alle indieners als enige partij het woord doen, dus volgens mij kan dat vrij snel.

02:02:09

Voorzitter: Dan doen we hem wel, want ik vind het ook van service naar de mensen die graag het debat over Gerrit Krolbrug willen bijwonen. Goed, dan doen we wel eerst de houtstook. Houtrook moet ik zeggen en geef ik het woord aan de heer van der Glas. Nou, ik heb begrepen namens alle initiatiefnemers. Gaat uw gang.

02:02:51

De heer van der Glas: Dank u wel, voorzitter. Het is wel de middag van de overlast, geloof ik. Daar haak ik bij aan. Ik begin met een citaat uit mijn eigen mailbox: "Geachte heer van der glas, wij hebben in de winter veel last, inclusief luchtwegklachten, van houtstokers. En pogingen er iets aan te doen zijn tot nu toe vrijwel altijd op niets uitgelopen. Als je er iets van zegt, krijg je meestal een glazige blik of erger een kwaai kop". Voorzitter, dit is een voorbeeld van één van de vele klachten die ik in mijn mailbox krijg. Een serieus probleem wat mij betreft en niet passend in de stad die we zo graag zouden willen zijn. Ik wil voordat ik er inhoudelijk op inga nog een kleine correctie doorvoeren op het voorstel. Op pagina vijf staat: abusievelijk staan er nog twee indienende partijen, maar zoals in de agenda staat zijn dat GroenLinks, D66, PvdA, ChristenUnie, CDA en Partij voor de Dieren en 100% Groningen. Voorzitter, langdurige blootstelling aan houtrook kan leiden tot ernstige klachten als hart- en vaatziekten, astmatische longklachten en stress. Het college merkt in het preadvies terecht op dat de mogelijkheden om te handhaven beperkt zijn door gebrek aan landelijke normering. Maar tussen helemaal niks doen en Den Haag mobiliseren om met normen te komen, zit wat GroenLinks en de andere indieners betreft nog een groot arsenaal aan instrumenten. Ook het college noemt de voorgestelde instrumenten in haar preadvies. Het betrekken van de GGD bij de aanpak is belangrijk, gezien de schat aan kennis die daar zit en ik zie uit naar de voorgestelde aanpak in Q1. Voorzitter, als het rijk geen handvatten aangereikt, dan is het van ons om andere handvatten te maken. Dat hebben we gepoogd te doen met dit initiatiefvoorstel. Wij denken hiermee tegemoet te komen aan de hartenkreet van eerdergenoemde persoon die een noodkreet stuurde, en al die andere inwoners die hinder ondervinden, of zelfs gezondheidsklachten kennen. Dank u wel.

02:04:53

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er in de raad nog vragen aan de indiener? Mevrouw Jacobs.

02:04:59

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Dank u wel, voorzitter. Tijdens de behandeling in de commissie hebben wij het gaat over het voorstel en toen hebben we het ook gehad over voorstel punt 3. Daar staat een programma op te stellen voor de aanpak van houtrook inclusief kostenraming voor dit programma. En volgens mij had u toegezegd dat u het zou aanpassen in een programma op te stellen voor de overlast van houtrook. Klopt dat? Of gaan we het over houtrook hebben of de overlast van houtrook?

02:05:26

De heer van der Glas: We hebben het over aandacht voor overlast door houtrook en we hebben uw punt van de kostenraming opgenomen in de beslispunten.

02:05:36

Mevrouw I. Jacobs-Setz: Die bedoel ik niet, maar er staat nu een plan van aanpak voor

houtrook. Mag ik lezen dat u eigenlijk daartussen in nog wil zeggen een plan voor de aanpak van de overlast van houtrook?

02:05:49

De heer van der Glas: Dat is de titel van het initiatiefvoorstel en zo mag u het inderdaad interpreteren.

02:05:55

Voorzitter: Zijn er nog andere vragen? De heer van Kesteren.

02:05:59

De heer A.J.M. van Kesteren: Ja, voorzitter, ik zou GroenLinks willen vragen hoe zij denken over biomassacentrales wat ook slecht voor de volksgezondheid is. Dat is eigenlijk het in de hens zetten van biomassa, gewoon op grote schaal en dat is eigenlijk het collectief verbranden. En waarom zou dan privaat verbranden tegengegaan moet worden? Of is dat in de lijn van GroenLinks maar toch met een communistische achtergrond leidend?

02:06:33

De heer van der Glas: Voorzitter, ik zie het verband niet tussen de twee thema's die u aanmeert. De kolencentrale in Eemshaven leidt ook tot rookuitstoot. Ik heb nog geen mailtjes in mijn mailbox mogen ontvangen over mensen die overlast ondervinden als gevolg van een biomassacentrale. Wij hebben ons beperkt tot dit thema en daarom dit voorstel.

02:06:55

Voorzitter: De heer van Kesteren.

02:06:56

De heer A.J.M. van Kesteren: Nou, ik stel voor om dan mailtjes uit te wisselen. Misschien dat dat helpt.

02:07:02

De heer van der Glas: Ik zou de heer van Kesteren willen uitnodigen om zelf met een initiatiefvoorstel te komen.

02:07:08

Voorzitter: Ik kijk even rond.

02:07:09

De heer A.J.M. van Kesteren: Ik weet dat onhaalbaar is met zo'n linkse gemeenteraad.

02:07:12

Voorzitter: Zijn er nog andere vragen? Nee. Dan geef ik het woord aan het college, de wethouder.

02:07:22

Wethouder: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank ook uiteraard aan alle indieners van het initiatiefvoorstel want we weten natuurlijk dat ook vanuit het college, dat er heel veel overlast door houtstook wordt ervaren. Niet alleen overlast, maar ook in een aantal gevallen gezondheidsschade. En dit college is natuurlijk heel druk bezig om deze gemeente voor alle inwoners gezond, groen en gelukkig te maken. Dat is wat ons de hele dag drijft om ons werk op een goede manier te doen en dit initiatiefvoorstel gaat ons daarbij helpen. En ook bij het gesprek over hoe kunnen we nou deze aanpak van overlast door houtrook op juiste wijze

aanpakken? We hebben het er in de commissie natuurlijk ook uitgebreid over gehad. Wij komen in het eerste kwartaal met een reactie met een plan van aanpak, inderdaad inclusief een kostenraming. Ik denk dat het ons allemaal verder gaat helpen om deze stad mooier te maken dan die tot nu toe is. Ik vind het echt oprecht fijn, wil ik wel zeggen, op deze manier, dat dit onderwerp ook op deze manier als initiatiefvoorstel is ingediend eerlijk gezegd. Dus nogmaals dank aan de indieners daarvoor en wij komen met een uitwerking naar u toe.

02:08:35

Voorzitter: Dank u zeer. Kunnen wij, gelet ook op de bespreking in de commissie, overgaan tot stemming? Nog niet. De heer Bosch.

02:08:42

De heer S. Bosch: Nee klopt, voorzitter. Ik zou graag nog een stemverklaring willen geven. In de commissie waren wij wat fel maar dat was misschien wat prematuur. Enerzijds gaat dit goed stoken aanmoedigen en anderzijds gaat het individuele stoking en overlast beter maken. Dus wij kunnen dit voorstel steunen.

02:09:03

Voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? De heer Brandenburg.

02:09:07

De heer D. Brandenburg: Dank, voorzitter. Ook mijn fractie ziet de overlast die houtstook kan opleveren. Wij lezen dan wel echt vooral de aanpak van overlast en het initiatiefvoorstel. We zijn blij dat de indieners dat ook zo zien, dus wij kunnen in die zin instemmen met dit voorstel. Maar wij waken er toch een beetje voor om hier al te veel gezondheidsvoordelen aan te willen koppelen want uiteindelijk heeft het nog meer invloed of je naast een vervuilende weg of andere centrale woont, dan of je burens stoken. Desalniettemin zullen wij dit voorstel steunen.

02:09:46

Voorzitter: Anderen nog? Meneer van Kesteren.

02:09:49

De heer A.J.M. van Kesteren: Ja, voorzitter, de PVV-fractie vindt dat de overheid het goede voorbeeld moet geven. Dus biomassacentrales moet je sluiten en dan pas krijg je draagvlak voor private verbranding. Dus eerst collectief verbranding stoppen, daarna kun je je richt op private verbranding. Maar eerst zelf het voorbeeld gegeven.

02:10:08

Voorzitter: Nog meer? De heer Staijen. Gaat u gang.

02:10:12

De heer R. Staijen: Dank u. Voorzitter, Stadspartij ziet de noodzaak van regelgeving en ook handhaving, vooral in dichtbevolkte gebieden wel in. Maar ik begrijp uit reactie van het college eigenlijk dat op dit moment nog de mogelijkheden ontbreken om echt te gaan handhaven. Wij zijn wel voor een uitgebreide voorlichtingscampagne samen met de GGD, en willen deze niet beperkt tot een bepaald seizoen, want de overlast van barbecue en houtkachel volgen iedere keer elkaar op. Dank u wel.

02:10:42

Voorzitter: Nog meer? Nee. Dan stel ik voor dat we gaan stemmen over het voorstel. Open de stemming.

02:11:24

Voorzitter: Volgens mij zijn er. Meneer Dijk aarzelt nog. Dat zijn we niet gewend van hem. Nu is het er dan toch. 44 stemmen uitgebracht. Dat klopt. Voor 43, één tegen. Het voorstel is aangenomen.

7. Ingekomen stukken

Dan stel ik voor om te kijken of we de ingekomen stukken kunnen bekrachtigen. Dat leek in het presidium het geval is. Nog steeds zo? Is nog steeds zo.

8. Conformstukken

Dan zijn we bij de conformstukken. Volgens mij worden die allemaal vastgesteld behalve een stemverklaring bij de nieuwe Boteringestraat. Meneer Sijbolts.

02:12:14

De heer A. Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. We hebben ons oor te luisteren gelegd en begrijpen dat er constructief overleg is geweest met omwonenden en bewonersorganisatie. En voordat wij met het raadsvoorstel wilden instemmen, wilden wij stilstaan bij deze geslaagde participatie en ook, zoals wij hebben begrepen, komt er alle eer toe aan een tweetal voortreksters aan de nieuwe Boteringestraat die de verkeers- en fietsproblematiek op de agenda van de gemeente hebben gezet.

02:12:40

Voorzitter: Dank u zeer. Nog anderen op dit punt? Mevrouw de Wrede.

02:12:44

Mevrouw K. de Wrede: Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat ons even om iets dat in het raadsvoorstel in het eerste aanhangsel staat beschreven op bladzijde twee: nota grondbeleid is aangepast in relatie tot blablabla. Inhoudelijk is de nota grondbeleid niet gewijzigd ten opzichte van de nota grondbeleid 2017. In de nota grondbeleid stond al beschreven dat de gemeente Haren en Ten Boer per 2019 onderdeel zouden gaan uitmaken van de gemeente Groningen. Wij zijn van mening dat er wat meer recht moet worden gedaan aan de gevoelens die in Haren leven ten opzichte van die herindeling en dat je dit kunt lezen als Haren en Ten Boer zijn bij de gemeente Groningen gevoegd. We zouden graag willen dat binnen de mensen die deze dingen opstellen, of misschien moet ik zeggen binnen het college, wat meer sensitiviteit ontstaat ten aanzien van dat moeilijke proces dat is geweest. En dat het misschien allemaal wat makkelijker wordt als we dan consequent spreken van de nieuwe gemeente Groningen of zo of iets in die trant. Daarvan akte. Dank u wel.

02:13:51

Voorzitter: Nou, u liep al op de agenda vooruit, want die is al helemaal bij 8F, maar dat geeft niet. Dan is het ook maar helder. Ik kijk nog even of er bij de nieuwe Boteringestraat nog aanvullingen waren of stemverklaring. Dat mag ik ervan uitgaan dat het wel met algemene stemmen is aanvaard. Dat is het geval. Ten aanzien van het grondbeleid actualisatie heeft u

dus stemverklaring van de Partij voor de Dieren gehoord. Betekent dat dat u ook tegengestemd of zegt u van ik wou dat nog even meegeven?

02:14:28

Mevrouw K. de Wrede: Op dit moment doen we daar even niet moeilijk over en zien we dat nog één keer door de vingers. En stemmen we mee in.

02:14:39

Voorzitter: Alle vijf de vingers gaande lucht in. En dan hebben wij nog 8A. Dat is het voorbereidingskrediet voor de gymzaal de Meet in Haren. Mogelijk de VVD een stemverklaring of ziet u daarvan, meneer Boter?

02:15:00

De heer J. Boter: Vorige week bij de commissie is de stemverklaring al gedaan bij deze gymzaal en ik sluit me daarvoor aan. Dat heeft de heer Claassen toen ook al goed verwoord dus volgens mij is die stemverklaring al meegenomen.

02:15:12

Voorzitter: Akkoord. Mag ik er dan van uitgaan dat alle conform stukken van agendapunt 8A tot en met I met unanieme stemmen zijn aangenomen? Dat is zo. Dan gaan wij schorsen. Het is precies half zeven. Toch gelukt. Dan gaan we schorsen tot half acht.

9a. Voorkeursvariant vervanging Gerrit Krolbrug

00:28:57

Voorzitter: Ik heropen de vergadering en verzoek de leden van de raad hun plaats weer in te nemen. Aan de orde is de voorkeursvariant vervanging Gerrit Krolbrug. Daar is een tweetal amendementen op ingediend en een aantal moties. Die kunnen gelijk in de woordvoering worden betrokken. Het woord is eerst aan de raad. Dan zal namens het college de wethouder reageren. Er is al veel over gezegd in de commissie. Ik hoop dat dat niet wordt overgedaan. Dan stel ik voor dat de fractie van de Partij van de Arbeid als eerste het het woord neemt. De heer Van Niejenhuis.

00:29:53

de heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst twee zaken die ik nu noem, omdat ik niet wil, dat ze ondersneeuwen in de verdere discussie die we vast met elkaar gaan hebben Over de tijdelijke brug, de PvdA wordt er ongeduldig over die tijdelijke Gerrit Krolbrug. Wij snappen niet dat dit zo lang moet duren en we willen aan het college vragen, of ze daarvoor nog een keer de minister aan de jas wil trekken. Dat geldt voor de Paddepoelsterbrug ook. Er is al heel erg lang geleden in de Tweede Kamer een motie van [onhoorbaar]. Ik weet ook dat het college daar niet over gaat, maar de minister is in die motie gevraagd, om een alternatief voor die tien meter hoge vaste brug te overwegen. Daar is ook nog steeds niet op gereageerd. Dat is voor de mensen die rondom de Paddepoelsterbrug wonen ook een soap geworden. Het duurt maar en het duurt maar, dus ook graag daar een reactie van het college op. Dan het hoge woord, of met de billen bloot, want zo voelt het eerlijk gezegd echt wel een beetje. We hebben hier net allemaal het plakkaat gezien met de vijfenhalf duizend handtekeningen. Dat zijn er inmiddels ongetwijfeld meer. De PvdA kiest voor die brug met een doorvaarthoogte van vierenhalve meter, maar daar hoort echt een stevig verhaal bij, vinden wij. Want dat soort

handtekeningen in die aantallen, dat laat zich niet zomaar negeren. Daar hoort een goed verhaal bij. Ik hoop ook dat ik dat bij jullie mening heb. Wij vinden het over het geheel gezien, de variant die het beste bij de weggebruikers past. We zijn een andere mening toegedaan dan het bewonerscomité, zoals ik zei. Het oordeel van het bewonerscomité van de ruime omgeving van de brug heeft daarbij zwaar gewogen. Ik wil echt even heel duidelijk markeren, want dat is de afgelopen dagen in enkele gesprekken opgevallen, dat niet iedereen zich bewust is van het feit dat die brug slechts anderhalve meter hoger wordt dan de variant die door de bewoners wordt geprefereerd.

00:31:46

Voorzitter: Meneer Koks.

00:31:47

de heer Koks: U zegt dat de mening van het bewonerscomité zwaar heeft gewogen. Kunt u mij aangeven op welke elementen dat zwaar heeft gewogen en hoe zwaar dat heeft gewogen?

00:32:00

de heer Van Niejenhuis: Dat laatste vind ik lastiger te kwalificeren, want je kunt het niet echt meetbaar maken. Maar u kunt van mij aannemen, dat als je als politieke partij een comité als gesprekspartner hebt wat al jaren betrokken is bij dit dossier, wat zich ontzettend goed heeft ingevocht en ingelezen, wat heel veel informatie heeft aangedragen, wat wij als raadsleden zelf nooit boven tafel hadden kunnen krijgen, dat je dat gewoon hartstikke serieus neemt. Wat voor ons zwaar heeft gewogen, is de toegankelijkheid van de brug en ook de mate waarin de brug al dan niet openstaat. Wij wegen dat anders dan het comité, maar het heeft wel zwaar gewogen.

00:32:39

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:32:40

de heer Bolle: Voorzitter, de Partij van de Arbeid zei net dat die vierehalf meter variant, dat dat de beste variant is voor de weggebruikers. Wat zijn daar dan de argumenten voor?

00:32:50

de heer Van Niejenhuis: Daar wil ik nu naartoe, meneer Bolle. Daar heb ik ook een aantal moties bij nodig om dat te onderstrepen. Ik wil toch nog een keer markeren: die brug wordt dus maar, in onze ogen, anderhalve meter hoger dan de voorkeursvariant van het bewonerscomité. Ik zeg dat omdat ik de afgelopen dagen een aantal keren mensen heb gesproken met een hele duidelijke mening. Die zelf ook aangaven teleurgesteld te zijn in de politiek, maar die dus in gedachten hadden dat er een brug zou komen, zo hoog als de Noordzeebrug. En dat is echt niet het geval. Er is geen sprake van gevaarlijke situaties voor ouders met kinderen op de fiets, van glibber- en glijpartijen. We hebben het over een helling zoals mensen vanuit Lewenborg bijvoorbeeld, duizenden mensen dagelijks nemen over de Ringweg naar Groningen toe en andersom.

00:33:36

Voorzitter: Meneer Koks.

00:33:38

de heer Koks: Suggereert u met de opmerking, dat een aantal mensen mogelijkwijze die Noordzeebrughoogte in hun hoofd hadden, dat daarmee de waarde van de handtekeningenactie onderuitgehaald wordt? Oftewel, dat mensen op het verkeerde been zijn gezet en daardoor hun handtekening gezet hebben?

00:33:53

de heer Van Niejenhuis: Nee, als u dat zo heeft gehoord, dan wil ik daarvoor mijn excuses aan, want dat is absoluut niet wat ik bedoelde. Maar ik heb in mijn eigen gesprekken gemerkt, dat niet iedereen ervan op de hoogte is dat die brug slechts vierenhalve meter boven het water komt en niet tien. Dat dat dus niet gaat leiden tot een brug die een onneembare vesting is, zoals sommigen dat noemen.

00:34:13

de heer Koks: Waarmee u de waarde van de handtekeningenactie dus niet onderuithaalt?

00:34:16

de heer Van Niejenhuis: Nee, dat is niet mijn intentie. Nee.

00:34:18

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

00:34:20

de heer Van Kesteren: Voorzitter, ik zou de heer Van Niejenhuis van de PvdA willen vragen: de PvdA is gewoon voor de vierenhalve meter versie. Dan zijn we toch klaar? Dat bent u toch? Bevestigt u dit, of allemaal mitsen en maren met al die moties kunnen we het leed van de vierenhalve meter brug verzachten. Dan is het vergelijkbaar met de drie meter, moet ik het zo lezen, moet ik het zo zien?

00:34:40

de heer Van Niejenhuis: Nee, het wordt niet vergelijkbaar met de drie meter. Ik heb heel duidelijk uitgesproken, dat wij een voorkeur hebben voor de vierenhalve meter brug, maar daar zijn inderdaad mitsen en maren bij. Daar horen argumenten bij. Die probeer ik u nu gegeven. Ik wil dat dan alvast maar benadrukken, voordat ik de vier moties kort noemen. Die brug, die gaat nog op een aantal momenten terugkomen in deze raad. Wij gaan hier de komende vijf jaar, denk ik, nog met elkaar over praten. Hij komt hier terug als voorlopige ontwerp. Dat heeft Rijkswaterstaat ook bevestigen dat dat zo is. Als definitief ontwerp. Er komt een omgevingsplan, het opvolgen van het bestemmingsplan, die wij als raad vaststellen. Er komt een beeldkwaliteitsplan. Wij zullen als PvdA bij iedere keer dat dat stuk hier in deze raad wordt besproken, er heel scherp op zijn, dat die moties zoals wij die indienen dat die ook worden uitgevoerd en dat daaraan wordt tegemoetgekomen. Voorzitter, wij dienen vier moties in met een aantal partijen, die ik omwille van de tijd niet allemaal noem, maar het gaat over het voorkomen van onnodige brugopeningen. Het veelgenoemde argument is dat een iets hogere brug niet zal gaan leiden tot minder brugopeningen. Wij denken dat dat wel het geval zijn. Met deze moties de vergelijking die gemaakt wordt tussen bijvoorbeeld de Dorkwerderbrug en deze brug, die zal in mijn ogen niet opgaan, omdat dat protocol waar we het over hebben, ook zal moeten gaan gelden voor die andere bruggen. Ze moeten allemaal minder open. Wij willen een motie indienen voor participatie van inwoners bij de inrichting van de omgeving.

00:36:07

Voorzitter: Ik wil u nu eerst de kans geven om uw woordvoering rond die moties. Dan is meneer Bolle als eerste aan de beurt, want die staat al lang in de wacht. Eerst even uw moties.

00:36:15

de heer Van Niejenhuis: De laatste twee moties, Voorzitter. De derde motie gaat over de optimalisatie van de helling. Die lijkt nu tweeëneenhalf procent te gaan worden. Wij zouden ons kunnen voorstellen, dat er nog optimalisaties in het ontwerpproces mogelijk zijn. We willen echt via een motie borgen dat ieder procentpuntje wat gewonnen kan worden, ook daadwerkelijk wordt gewonnen. En tot slot, die brug daar loopt niemand voor weg. Het gaat een enorme impact op zijn omgeving hebben. Niet alleen de burgers zelf, maar ook de toegang daarnaartoe. Meneer Malkhorst heeft ook uitgebreid uitgelegd, dat als daar een hellingbaan komt, dan komen daar hekken op te staan. Dat moet er heel goed uitzien. Dat moet een goed ontwerp worden. En ook daar willen wij op toezien via deze moties.

00:36:52

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:36:53

de heer Bolle: Voorzitter, maar dan begrijp ik het nog steeds niet. Want ik zocht naar de argumenten en de Partij van de Arbeid zegt: "De viereenhalve meter variant is de beste variant vanuit het oogpunt van de weggebruikers." Volgens mij is dat niet zo. Volgens mij is die viereenhalve meter variant, een compromis die er misschien tussenin ligt: niet heel erg voor de weggebruikers en niet heel erg voor het vaarverkeer. De heer Van Niejenhuis zei net: "Nee, dit is de beste variant vanuit het oogpunt van de weggebruikers." Die argumenten die heb ik nog niet gehoord.

00:37:31

de heer Van Niejenhuis: Dank u, meneer Bolle, voor die vraag. Wij denken dus dat die brug veel minder vaak open zal gaan. Wij denken ook dat de helling een helling is die voldoet aan de normen en misschien nog wel een beetje beter dan dat. Dan vinden wij de viereenhalve meter brug natuurlijk een compromis tussen allerlei belangen. Maar dat is een brug van drieënhalve meter ook. Want die is zal veel vaker open gaan staan en daar zal een heel grote groep bewoners en gebruikers zich misschien ook al aan gaan storen. Dus wij denken dat dit de beste brug is. Het overgrote deel van de stadjes kan over die brug fietsen zonder al te veel problemen en zal niet zo vaak stilstaan. Dat leidt ook tot minder gevaarlijke situaties. Als al dat verkeer stilstaat bij de kant van die brug straks, en het moet allemaal iedere keer weer opstarten, dat zijn momenten dat er risico's optreden. Laat dat rustig doorstromen. Dat is volgens ons het beste.

00:38:17

Voorzitter: Akkoord. U was klaar met uw woordvoering, de heer Niejenhuis? Ja. Dan mevrouw De Wrede.

00:38:27

mevrouw De Wrede: Niet voor de woordvoering Voorzitter. Ik had een vraag aan de heer Van Niejenhuis. Op welke feiten baseert de heer Van Niejenhuis zijn stelling, dat de brug van drieënhalve meter vaker open zal staan dan die van viereenhalve meter? Waar haalt de heer

Van Niejenhuis het vandaan, dat de weggebruikers van deze brug dat op prijs zouden stellen?

00:39:04

de heer Van Niejenhuis: Ik denk dat voor een heel groot deel van de gebruikers van de brug geldt, dat het prettig is als je door kunt fietsen. Dat je niet hoeft te wachten, niet vaker dan nodig. Daar denk ik bovendien bij, dat als je vraagt naar de feiten, dat het behoorlijk lastig is, en dat vond ik in deze discussie met name lastig, om dat goed te wegen, want er worden aan de kant van bewoners feiten gepresenteerd over het aantal brugopeningen en wat dat oplevert. En aan de kant van het college en Rijkswaterstaat, wordt ook informatie als feiten gepresenteerd. Wij denken juist met onze motie, dat we daar recht aan doen door te zeggen: ok, die brug zal volgens de theorie van Rijkswaterstaat minder vaak open staan en dat willen we dan ook echt afdwingen doordat het protocol wordt aangepast.

00:39:47

Voorzitter: Meneer Koks.

00:39:48

de heer Koks: Daar nog even op door gaand, bij die drie meter brug of bij die viereenhalf meter brug, die gaan allebei altijd open als het vrachtvervoer doorgaat. Dat is ook bevestigd door die meneer van Schuttevaer waar u ook bij was, dan gaat de brug open. Dus de keren dat het vaker is, is te wijten aan het recreatieverkeer. Bent u dan niet met mij eens, en u probeert het zelf ook met die motie over het protocol, om met name dat recreatieverkeer in de klauwen te krijgen, gereguleerd te krijgen, zodat daarmee het aantal openingen bij de viereenhalf meter of bij de drie meter vrijwel gelijk zal zijn.

00:40:30

de heer Van Niejenhuis: Dat ben ik met u eens. Dat is ook door Rijkswaterstaat aan onomwonden aangegeven dat het voor de beroepsvaart minder impact zal hebben. Maar voor mij is iedere brugopening er wel een. Dus als we dat protocol zo kunnen aanscherpen, dat een brugwachter in staat is om een kritische vraag terug te stellen, en dus niet standaard maar die opening te gunnen, dan kan een vrachtschip van vier meter, met een halve meter speling, er gewoon onderdoor. Dat zullen er niet veel zijn, dat ben ik met u eens. Dat blijkt ook uit de cijfers. Maar iedere brugopening die voorkomen wordt, is er een. Zeker ten aanzien van die recreatievaart, zal dat zeker winst opleveren.

00:40:59

de heer Bolle: Maar, Voorzitter, als ik daar een vervolgvraag over mag stellen. Is daarmee dan niet de grond vervallen, als het aantal brugopeningen toch ongeveer hetzelfde zou blijven, om te kiezen voor die viereenhalf in plaats van die drie meter? Want bij die viereenhalf blijft die hellingbaan van kracht en dat is bij die drie meter niet zo.

00:41:20

de heer Van Niejenhuis: Dat laatste begrijp ik niet helemaal, sorry.

00:41:22

de heer Bolle: Bij viereenhalf meter heb je een hellingspercentage van tweeënhalve procent en die heb je bij drie meter niet. Als het aantal openingen ongeveer hetzelfde zal blijven, dan is zo'n nul hellingbaan veel aantrekkelijker dan een tweeëneenhalf.

00:41:35

de heer Van Niejenhuis: Nee, dat ben ik niet met u eens. Het aantal openingen zal niet ongeveer hetzelfde blijven. Het zal met name effect hebben op de recreatievaart, maar dat zal in zeker een heel groot deel van het jaar, wel degelijk effect hebben. Wij vinden nog steeds een de helling van tweeëneenhalf procent, een helling die voldoet aan alle eisen zoals die in Nederland gelden, en die we op legio plekken in de stad aantreffen, waar duizenden mensen iedere dag zonder problemen gebruik van maken.

00:42:00

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:42:00

mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Meneer Van Niejenhuis, het puzzelt me wat u net zegt. Ik hoor u zeggen: "Wij denken dat het de beste optie is voor de inwoners." Maar ik heb toch inwoners gehoord, die vol verve hebben gezegd dat dit niet de beste optie is. Ik hoor net uw fractievoorzitter in het vorige debat zeggen: "Als Vindicat betreft, zou ik er blij mee zijn." Toen stelde ik hem de vraag: heeft u dat ook aan de mensen van Vindicat gevraagd? "Nee, maar dat denk ik zo." Dus wat mij een beetje puzzelt is: vindt u nu belangrijk wat de bewoners vinden, of vindt u het belangrijk dat u bepaalt wat goed voor iedereen is?

00:42:35

de heer Van Niejenhuis: Ik denk dat u het antwoord op die vraag wel weet, mevrouw Jacobs. Eerlijk gezegd valt deze vraag mij een beetje tegen. Ik had hem ook al zien aankomen toen de heer Bushoff van u de vraag kreeg in het vorige debat. U zit hier als raadslid en dus vraag ik het aan u, in plaats van mijzelf, om een eigenstandige afweging te maken. Niet om te zeggen: ok, vijfduizend van de inmiddels dik tweehonderdduizend mensen in de stad willen dit, dus laten we dat dan maar doen.

00:43:06

Voorzitter: Mevrouw De Wrede.

00:43:09

mevrouw De Wrede: Voorzitter, dank u wel. Ik had min of meer dezelfde vraag als mevrouw Jacobs. Ook wij hebben het bewonerscomité en andere inwoners heel duidelijk horen zeggen, dat ze liever wat vaker wachten voor de brug dan dat het een hoge brug wordt. Uitgaande van het feit dan dat die vaker omhoog zal gaan, dan een lage brug. Wat niet het geval schijnt te zijn. We horen de heer Van Niejenhuis zeggen dat het toch beter is, dat die brug zo weinig mogelijk opengaat. Is dit inderdaad niet een staaltje van: wij weten eigenlijk wel wat goed is voor de mensen. Wij weten dat beter, dan dat ze dat zelf weten.

00:43:57

de heer Van Niejenhuis: Dat is dezelfde vraag als mevrouw Jacobs mij stelt en u krijgt ook hetzelfde antwoord.

00:44:18

Voorzitter: Dat is helder. Meneer Koks, uw woordvoering.

00:44:27

de heer Koks: Deze raad heeft de afgelopen jaren, Voorzitter, een opvallende eensgezind tentoongespreid rondom nieuwe Gerrit Krolbrug. Gezamenlijk hebben we een hoogte van

maximaal vier meter vastgesteld, een gelijkwaardige behandeling van de bewonersvariant afgedwongen en een SP-motie door de Kamer weten te loodsen, die Rijkswaterstaat dwong serieus een lage brug te overwegen. Met de haven in zicht, dreigt het schip te stranden. Waar zitten de klippen? Een lage brug, die zou toch iedereen willen? Nautische veiligheid is een uiterst belangrijke randvoorwaarde. Volgens Rijkswaterstaat moeten daarom bruggen eenzelfde hoogte hebben. Dat is makkelijker voor de schippers, dus viereenhalf meter. Nou, Voorzitter, van gelijke hoogte is geen enkele sprake. Overall variëren de brughoogtes. Sterker nog, met de fietsbruggen van 9,7 meter aan de zijkanten van de nieuwe brug, steekt een drie meter brug scherper af, dan een viereenhalf meter brug. Daarbij, over een paar jaar zit er geen schipper meer in de stuurhut. Volledig geautomatiseerd zullen schepen hun weg vinden. Dan speelt contrast helemaal geen rol meer. Tot slot, als die viereenhalf meter de hoogte wordt, zal bij de toekomstige nieuwe Busbaanbrug die hoogte ook krijgen. Dan hebben we twee hoge bruggen naast elkaar, met een hellingshoek van tweeënhalf procent. Dat het aantal brugopeningen dertig procent meer zal zijn bij een lage variant, beweert Rijkswaterstaat, klopt dat? Ik zei het net al een beetje. Bij die bewonersvariant gaat de brug zesentwintig keer per etmaal open en bij de college variant achttien keer. Een verschil van acht. Helemaal te danken aan de recreatievaart. De beroepsvaart vraagt immers altijd om een open brug. Het gaat er dus om, om het aantal openingen voor de recreatievaart terug te brengen. Dus hoe krijgen we dat aantal openingen terug, voor de recreatievaart? Daar dienen wij een motie over in, samen met vijf andere fracties. Over blauwe golven, meevaren met de beroepsvaart, venstertijden. De PvdA en D66 een motie over een protocol wil hetzelfde bereiken. Allemaal acties met als resultaat dat de recreatievaart in het gareel geduwd worden. En daar is niks mis mee. Een hoge brug om motorcruisers van dienst te zijn, dat is toch van de zotte als de stad met een hoge variant wordt opgescheept. Samenvattend: die viereenhalf meter variant voor nautische veiligheid is onzin. Het aantal openingen in beide hoogtes is vrijwel gelijk, als we de recreatievaart gereguleerd kunnen krijgen. De bewonersvariant is dus de ultieme mogelijkheid, om een lage brug aan te leggen. De jarenlange wens van de hele raad. Hoe kan het dan dat die coalitiepartijen niet juichend op de banken staan? Langzamerhand spelen de argumenten geen rol meer, is onze indruk. Langzamerhand zijn machtspolitieke factoren bepalend, is de sterke indruk van de SP. Coalitiepartijen vallen hun college niet af, behalve met diftar, hield de PvdA de poot eindelijk is stijf.

00:47:34

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis.

00:47:39

de heer Van Niejenhuis: Meneer Koks, u heeft toch net van mij een paar argumenten gekregen? Nu zegt u: "Dit is machtspolitiek." Waar baseert u dat dan nu op?

00:47:46

de heer Koks: Omdat ik geen rationele andere verklaring weet te bedenken, waarom coalitiepartijen het niet eens zijn met die lage brug. De argumenten die Rijkswaterstaat heeft aangehaald en in de slipstream waarvan het college zijn allemaal stuk voor stuk onderuitgehaald.

00:48:02

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis.

00:48:04

de heer Van Niejenhuis: Dan moet u mij eens beantwoorden, waarom u denkt dat deze coalitie vindt dat het zo goed is om tegen de wens van deze bewoners in te gaan, als daar geen inhoudelijke gronden onder liggen.

00:48:14

de heer Koks: Daar kan ik alleen maar naar raden. Daar heb ik ook wel een vermoeden over Voorzitter.

00:48:19

de heer Van Niejenhuis: Dan wil ik graag dat u dat uitspreekt.

00:48:26

de heer Koks: Ik denk dat het een kwestie is van compromis sluiten. Rijkswaterstaat wilde een erg hoge brug. Wij als raad willen een lage brug en daarin is iets in gemiddeld, en dat zal het compromis zijn tussen Rijkswaterstaat en het college.

00:48:44

Voorzitter: Meneer Leemhuis.

00:48:46

de heer Leemhuis: Ik dacht dat de heer Koks nog bezig was met zijn argumentatie. Maar ik wilde de heer Koks vragen via de Voorzitter. Hij noemde aan het begin van zijn woordvoering, dat het hem opviel dat wij op dit onderwerp eensgezind hadden opgetreden tot en met de motie van de heer Latsjin in de Tweede Kamer. Is het niet zo dat er intussen wat veranderd is in de Tweede Kamer? Dat er bijvoorbeeld in juni nog een motie over dit onderwerp in de Tweede Kamer was, die niet meer de meerderheid heeft gekregen? Is de heer Koks het met mij eens, dat iedere echte beweging die uiteindelijk vanuit het Rijk kwam, alleen maar kwam op het moment dat er in de Tweede Kamer een meerderheid was die wilde handelen? Is het niet zo dat daardoor ook het speelveld totaal veranderd is?

00:49:33

de heer Koks: Ja. Ongetwijfeld. Zoals u mogelijkwijs gezien hebt onder ons amendement, staat daar bijvoorbeeld ook de VVD-fractie onder. En staat in het amendement, dat we gezamenlijk ten strijde gaan trekken naar Den Haag, waarvan geen mens weet wat voor minister daar nu zit, dat misschien nog net wel, maar laat staan over twee maanden. Dus wat dat betreft, Voorzitter, gaan wij liever strijdend ten onder, dan met de pootjes omhoog voor Rijkswaterstaat.

00:50:02

Voorzitter: De heer Leemhuis.

00:50:03

de heer Leemhuis: Is de heer Koks het dan op zijn minst met ons eens, dat die partijen die hij nu net noemt tot nu toe in de Kamer, want ik zeg niks over hier, tot nu toe in de Kamer niks heeft gedaan, dat positief is voor de beide bruggen?

00:50:16

de heer Koks: Dat kan ik niet beoordelen, Voorzitter, zo ver zit niet in de VVD-kringen, dat ik daar iets over kan zeggen.

00:50:23

de heer Leemhuis: In stemgedrag?

00:50:25

de heer Koks: In stemgedrag. Ja, ongetwijfeld. Maar wij hebben ook wel eens merkwaardig gestemd in de Kamer en dat geldt voor GroenLinks ook, met studiefinanciering bijvoorbeeld. Dus wat dat betreft kan er nog van alles ten goede gekeerd worden. Voorzitter, dus wij vermoeden dat het met name een deal is tussen het gemeentebestuur en Rijkswaterstaat, om eindelijk die brug er doorheen te krijgen. Voorzitter, oppositie breed dienen we een amendement in die het raadsvoorstel wil wijzigen in de drie meter brug. Maar we hopen dat PvdA en ChristenUnie, hoewel ik nu net de woordvoering van de PvdA gehoord heb, dit diftarkunstje nog een keertje wil herhalen. Recht de politieke rug en samen trekken we nog een keer op tegen Rijkswaterstaat. Ik zei het al: "Liever strijdend ten onder, dan met de pootjes omhoog." Voorzitter, nog hebben de coalitiepartijen een aantal moties ingediend. Ondanks het hoge schaamlap gehalte, c.q. doekje voor het bloeden-gehalte, zal de SP-fractie een aantal steunen. Tot slot wil de SP-fractie nog eens een keer zijn bewondering uitspreken over de niet aflatende inzet van het Gerrit Krolbrugcomite. Dank u wel.

00:51:43

Voorzitter: Dank u zeer. Meneer Leemhuis van GroenLinks.

00:51:48

de heer Leemhuis: Dank u wel, Voorzitter. Vandaag neemt de raad een besluit over het voorstel van het college om een voorkeursvariant voor de Gerrit Krolbrug vast te stellen met een hoogte van vierenhalve meter. Bij die vaststelling geeft de raad aan het college en aan Rijkswaterstaat de mogelijkheid, om plannen uit te werken in een voorlopig ontwerp. Dat ontwerp, zo bevestigt ook de heer De Ruig van Rijkswaterstaat expliciet, zal weer in de raad ter besluitvorming voorliggen begin 2023. Ik ga eerst een aantal beelden die in de discussie over de brug zijn ontstaan, bij langs. Dan ga ik in op de afweging voor mijn fractie bij de keuze over dit voorkeursalternatief, in aanloop naar het voorlopig ontwerp. Maar niet nadat ik mijn gericht op tot het Gerrit Krolbrugcomite, dat ook hierboven deels vertegenwoordigd is. Ik wil hen danken voor de gepassioneerde, onvermoeibare maar vooral ook inhoudelijk zeer goed onderbouwde gesprekken verwoorde stukken en stellingnames. Ik weet zeker dat, wat de uitkomst ook zal zijn, het eindresultaat er beter van zal zijn geworden. Ik hoop en vertrouw erop dat we ook na vandaag goed in gesprek blijven.

00:52:58

Voorzitter: Meneer Koks.

00:52:59

de heer Koks: Voorzitter, een vraag aan de heer Leemhuis. Want de PvdA zei het net ook: er worden allerlei moties ingediend, om het beter te maken. En het komt hier weer terug in de raad. Maar laten we helder wezen, die vierenhalf meter, die staat als een huis. Bent u het daarmee met mij eens?

00:53:21

de heer Leemhuis: Op het minst is het een feit dat ook uw partij in 2016, en de hele raad hier, stemde voor een vierehalf meter brug en dat we nu een heel diep proces hebben doorgemaakt, waarin we ook die drie meter brug uitgebreid hebben laten onderzoeken. Wij hebben daar ook van geleerd wat ook de belangen zijn of toegankelijkheid, daar kom ik zo nog op. Dus ik denk dat, in ieder geval wat de uitkomst zal zijn, het er beter op is geworden.

00:53:48

de heer Koks: Voorzitter, wij hebben indertijd gestemd voor een motie: Praten als Brugman. Die maximaal vier meter met de nadruk op het woordje maximaal, vier meter voorschrijft. Die is raadsbreed ongeveer gesteund.

00:54:02

de heer Leemhuis: Ja, dat klopt.

00:54:03

de heer Koks: Dus wij hebben nooit ingestemd met vierehalve meter.

00:54:08

de heer Leemhuis: Jawel, de heer Koks vergeet dat we daarvoor een voorkeursvariant hebben vastgesteld als raad. Daar was de heer Koks zelf ook bij. Het valt op dat er de afgelopen tijd een aantal hardnekkige beelden in het publieke debat zijn ontstaan over hoe de brug eruit zou komen te zien. Als die, zoals het collegevoorstel op vierehalve meter komt. De heer Van Niejenhuis zei het ook al. Ook ik heb van meerdere kanten gehoord, dat mensen denken dat de brug zo hoog zou worden als de Noordzeebrug, maar dat is natuurlijk niet zo. Dat is twee keer zo hoog, die brug. Mensen die in Beijum wonen en via het Heerdenpad richting de stad fietsen, passeren dagelijks een viaduct dat een vergelijkbaar hellingspercentage en vergelijkbare lengte heeft, als de brug in de voorkeursvariant. Het wordt dus voor het overgrote gedeelte voor de gebruikers niet, zoals sommigen beweren, een onneembare veste of helling, maar een vaker voorkomende helling die voldoet aan bestaande CROW-normen.

00:55:00

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

00:55:02

de heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de inwoners van Groningen weten inmiddels dat GroenLinks allesbehalve groen is. Maar ik wil de de heer Leemhuis vragen, die altijd een lans breekt voor fietsers, dat vanaf het moment dat die drie meter variant niet in beeld is bij GroenLinks, dat dan de gebruikers, met name fietsers, ook vinden van GroenLinks, dat die allesbehalve in de bres springt voor fietsers. Kunt u zich dat voorstellen, dat gebruikers dat gaan zeggen, dat ze dat ook zeggen inmiddels?

00:55:35

de heer Leemhuis: Zoals ik net zei, is dat hellingspercentage een op zich vaker voorkomend voorbeeld in de stad. Daarnaast is het zo dat, dat heeft de heer Van Niejenhuis ook al toegelicht, als het klopt en daar gaan ook een deel van de moties en mijn woordvoering over, dat er straks honderd minuten minder vaak de brug opengaat dan in de oude situatie? Dan is het zo dat de fietser daar voordeel van heeft. Het oordeel zal straks bij het voorlopig ontwerp zijn, hoe dat tegen elkaar afweegt. Ook hoorde ik in het commissiedebat mensen

spreken over de onveilige helling, terwijl we weten dat er meer vergelijkbare of zelfs drukkere routes bestaan, die ook niet per se bekend staan vanwege hun grote onveiligheid.

00:56:18

Voorzitter: De heer Koks.

00:56:19

de heer Koks: U zegt dat het honderd minuten langer is bij een drie meter variant. Ambtelijke informatie geeft aan dat het dan over drieënvijftig minuten exact gaat. Dus u verdubbelt het aantal minuten.

00:56:39

de heer Leemhuis: Nee, het staatje in het in het stuk, zeg ik tegen de heer Koks, is de vergelijking die de heer Koks maakt tussen de drie meter en de vierehalve meter variant. Ik heb het over de vergelijking tussen de oude brug en de nieuwe brug. Ikzelf en mijn fractie hebben ons uitgebreid en intensief in het voorstel verdiept en daarna een afweging gemaakt die ik ga toelichten. Het is een afweging tussen verschillende belangen en wat daarbij het meest wenselijk is, wat acceptabel is en wat haalbaar is. Daarbij hebben we een gewogen tussen de belangen van de scheepvaart en van de omwonenden, en met name voetgangers en fietsers. Even gechargeerd gesteld, vanuit het perspectief van de voetgangers en fietsers, is een dam in een gedempt kanaal op maaiveldhoogte het meest wenselijk, en vanuit de scheepvaart is een kanaal zonder brug het meest wenselijk. Alles wat daartussen zit, daar hebben we het nu over. Wellicht in deze raad nu of straks een scala aan moties, die mijn fractie zal indienen of mede-indienen, dan wel zal steunen, die het college en Rijkswaterstaat vragen op een aantal belangrijke onderwerpen verbeteringen, uitzoekwerk en aanpassingen te doen. Mijn fractie zal ze vrijwel allemaal steunen, zonder de andere moties en hun onderwerpen tekort te willen doen, zijn er wat mijn fractie betreft een viertal essentieel. Die gaat over het hellingspercentage en de hoogte van de nieuwe brug die de PvdA indient, de motie over het aantal bruggenopeningen van de PvdA en waar wij opstaan, en onze motie die we met de PvdA, ChristenUnie, D66 en Partij voor de Dieren indienen, over de goede toegankelijkheid van de toekomstige brug. En onze met de PvdA ingediende motie over de goede inpassing van de brug in de omgeving, met het oog voor groen en ecologie in het landschap. Zal het hellingspercentage verlaagd worden en kan de brug door een goede ingenieur een beetje lager? Zal de brug daadwerkelijk minder openingen krijgen, dan de oude brug, waardoor je straks honderd minuten per dag langer kunt doorfietsen dan toen? En niet moet wachten voor een open brug of over een fietsloopbrug moet gaan. Krijgen we hulpmiddelen, zoals een lift voor mensen die slecht ter been zijn en een lopende band om je fiets mee omhoog te krijgen of andere manieren om de toegankelijkheid van de brug te verbeteren? Wordt het landschap versterkt, waarbij de Hunzeloop meer zichtbaar en beleefbaar wordt en dieren en planten ruimte krijgen? De mate waarin deze vragen positief beantwoord kunnen worden in het voorlopige ontwerp, zal bepalend zijn voor de keuzes die GroenLinks in 2023 daaraan zou kunnen verlenen. De fractie van GroenLinks maakt nu een inschatting, dat er een goede kans is dat het college en Rijkswaterstaat, voldoende uitwerking kan geven van thema's die in alle moties naar voren komen, om nu in te stemmen met de voorkeursvariant, een nadere uitwerking af te wachten en bij het voorlopig ontwerp een finale beoordeling te geven over die uitwerking op dat moment in de fases.

00:59:33

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:59:35

de heer Bolle: Voorzitter, nu lijkt het er een beetje op, alsof er nog een opening is voor die andere variant. Maar die is toch weg. Als wij ook als gemeenteraad tegen ons college zeggen: ga maar naar de minister en zeg maar dat het vierenhalve meter moet worden? Het is toch niet zo, dat we dan in 2023 alsnog die drie meter varianten uit de hoge hoed krijgen?

00:59:57

de heer Leemhuis: Ik denk niet dat dat klopt hoe de heer Bolle het hier voorstelt. Ik denk dat wij op dit moment, met de bestaande informatie en met de wensen die wij via moties uitspreken, zeggen welke richting dat voorlopige ontwerp op moet gaan. Het is een feit, dat al een keer eerder een voorlopig voorkeursvariant niet uitgewerkt is tot een voorlopig ontwerp. Daar was ook de heer Bolle bij. Die hebben we in 2016 vastgesteld op vierenhalve meter, en daarna is de discussie gekomen of die wel of niet mogelijk was. Dus mijn fractie zegt: wij maken nu een keuze, om met deze aanwijzingen aan college en Rijk om uitzoekwerk te doen. Dan gaan we dat dan beoordelen. Hoe we dan die inschatting kunnen maken, die afweging kunnen maken, zullen we onze keuze maken.

01:00:49

de heer Bolle: Voorzitter, dan snap ik het eigenlijk nog minder. Dat zou dan het argument, zijn om juist op dit moment voor die lagere variant te kiezen. Als dan uiteindelijk blijkt dat die brug toch veel vaker openstaat, dat je uiteindelijk toch op die vierenhalve meter uitkomt. Maar nu geven we hem op voorhand weg.

01:01:07

de heer Leemhuis: Ik heb net letterlijk, voordat de heer Bolle deze vraag stelde, gezegd: de fractie van GroenLinks maakt nu de inschatting, dat er een goede kans is dat het college en Rijkswaterstaat voldoende uitwerking kan geven van thema's die in de moties naar voren komen. Dan gaan we beoordelen of dat klopt. Kijk, cruciaal is bijvoorbeeld het aantal bruggenopeningen. Als deze hele raad in 2023 onvoldoende zekerheid voelt bij het aantal brugopeningen, dan is dat een nieuw afweegmoment. Of als deze raad in 2023 van mening is dat het hellingspercentage onvoldoende omlaag is gebracht, waar het college in de commissie over zei dat dat mogelijk is, dan is dat een nieuw afweegmoment. Ik ga verder. Voor de duidelijkheid en dan richt ik me via het college ook Rijkswaterstaat en de minister van Infrastructuur en Waterstaat: het is voor mijn fractie geen gelopen race. Het is tijd dat ook Rijkswaterstaat meer en beter laat zien, de belangen van de omwonenden en de gebruikers van de brug duidelijker te kunnen adresseren en mee te nemen en centraal te stellen. Dat kan door een serieuze uitwerking te geven aan de thema's zoals die in de motie naar voren komen. Voor de duidelijkheid, dan ben ik klaar, ik dien vier moties in. De motie: Groen over groen landschap en ecologie, over toegankelijkheid, over een bredere brug en over de Ulgersmaweg kade. Dat doe ik ook vanwege de tijd met een wisselende samenstelling aan mede-indieners. Dank u wel.

01:02:41

Voorzitter: Meneer Moerkerk had nog een vraag.

01:02:44

de heer Moerkerk: Ik grijp even terug naar een klein stukje in de woordvoering van de heer Leemhuis. Op het moment dat wij nu die viereenhalf meter kiezen, en aangegeven dat we heel strikt gaan kijken in 2023, of we daar tevreden over zijn. U noemde net allemaal parameters waar u op wilt letten. Maar als het u dan niet aanstaat gaat u dan echt zeggen: nee, tegen die viereenhalf? En dan weer twee jaar wachten tot er een nieuw ontwerp komt? Dan staan we met de rug tegen de muur. Er moet een brug in. Dus u geeft nu alle onderhandelingsruimte weg, om een beter alternatief te krijgen, want u doet nu voorkomen alsof er ruimte is om straks iets te vinden. Maar dat is er volgens mij helemaal niet meer.

01:03:20

de heer Leemhuis: Ik heb het nu al twee keer aangegeven. We hebben al een keer een andere voorkeursvariant gehad en die is ook weer gewijzigd. Ik zie niet waarom dat met goede argumenten, als dat nodig is omdat de criteria niet voldoende zijn uitgewerkt, waarom dat dan niet zo zou zijn? Daar gaan we dan een nieuwe keuze in maken. Dat besluit maakt deze raad in 2023. Maar ik ben wel blij dat de heer Moerkerk deze vraag aan mij stelt, want dan kan ik me nog een keer aansluiten tot slot, bij de woorden van de heer Van Niejenhuis. Die het belang van, wanneer van de tijdelijke brug, wanneer krijgen we nu eindelijk een fatsoenlijke tijdelijke brug vanuit het Rijk, vanuit de minister, om de huidige gebruikers die dagelijks nog steeds last hebben van die fiets-loopbrug waar ze alleen overheen kunnen, om daar een fatsoenlijke tijdelijke brug te hebben. En aan te sluiten bij de opmerkingen over de Paddepoelsterbrug. Ik sluit me ook bij die vragen aan van de heer Van Niejenhuis.

01:04:18

Voorzitter: Kan ik naar de VVD-fractie voor woordvoering.

01:04:26

mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Mijn partij heeft ervoor gekozen om niet de woordvoering in de commissie over te doen. Wij hebben in de commissie aangegeven, dat wij ook in ieder geval het Gerrit Krolbrugcomité en alle zeventien andere comités die zich daarbij hebben aangesloten, in ieder geval heel erg bedanken voor datgene wat ze hebben gedaan. Anders dan de heer Van Niejenhuis misschien dacht dat ik bedoelde, houdt dat helemaal niet in dat als bewoners iets willen, dat we dat dan moeten doen. Maar ik viel vooral over de bewoording, dat u zei dat het goed is voor de inwoners. Ik vind uiteraard dat u uw afweging moet maken, maar wij hebben in ieder geval wel het idee, dat de inwoners die zich hebben uitgesproken, niet erg blij worden van een viereenhalf meter hoge brug. Dus dat zal ik hier in ieder geval niet gaan zeggen. Ik kan mij voor een heel groot deel aansluiten bij de bewoording zoals de heer Koks die heeft gedaan. Wat ons betreft zouden wij inderdaad heel graag de variant van de drie meter hoge brug naar Den Haag brengen en dan kijken wat dat ons brengt. Vooral omdat de voordelen voor een viereenhalf meter hoge brug voor ons zo flinterdun zijn, dat ze niet opwegen tegen de nadelen die het met zich meebrengt. En toch het comfort en het gemak. Ik heb vorige keer natuurlijk gezegd: een schier onneembare vesting. Ik kan me ook best voorstellen dat dat enigszins genuanceerd moet worden. Dat werd ook door deze en gene genuanceerd. Maar om te zeggen dat het aan de normen voldoet, dus toegankelijk is. Meneer Van Niejenhuis weet ik dan toevallig, die zei dat dat allemaal toegankelijk is, maar hij heeft kleine kinderen. Ik denk dat het heel

ingewikkeld wordt, om straks met een twaalf inch fietsje met uw kind daar omhoog te fietsen. Dat zijn natuurlijk ook mensen. De werkgroep toegankelijkheid heeft niet voor niets ook aangegeven en ook gezegd: voor ons is het toch best wel heel erg ingewikkeld. Dus wat dat betreft, zou het voor ons inderdaad een heel lief ding zijn, als we met elkaar toch de drie meter variant naar Den Haag brengen. Dan hopen dat we met vereende krachten en inspanning. Het is inderdaad zo dat mijn partij dat nog niet heeft gedaan. Maar zo ziet u maar, wij laten ons in ieder geval niet sturen door Den Haag. Daar zijn we dan ook wel trots op. Dus dat is zo.

01:06:48

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

01:06:50

de heer Van Kesteren: Voorzitter, mevrouw Jacobs van de VVD, die laat ons weten dat de VVD-fractie voor de drie meter variant kiest. Maar dan wil ik ook van mevrouw Jacobs weten: waarom steunt zij dan straks, want die drie meter variant wordt afgeschoten, dat weet je van tevoren, maar waarom steunt u dan die cosmetische moties? Die die viereenhalve meter versie, die nadelen, een beetje verhullen. Dus dat zet geen zoden aan de dijk. Waarom steunt u die dan?

01:07:29

mevrouw Jacobs: Ik wilde net wat zeggen over de motie van een hoog esthetisch gehalte, maar daar staat mijn naam niet op, dus ik weet niet welke motie u bedoelt. Als u straks even het nummer noemt, zal ik u uitleggen waarom ik daarbij op sta.

01:07:41

de heer Van Kesteren: Voorzitter, het zijn voor mij alle nummers. Mijn fractie zal geen enkele motie steunen, omdat het een cosmetische poppenkast is, die de nadelen van de viereenhalve halve meter wat verhullen. Wij kiezen onvoorwaardelijk voor de drie meter variant, wat de gebruikers van deze brug ook hebben aangegeven. Dat is duidelijkheid en die verwacht ik ook van de VVD.

01:08:05

Voorzitter: Meneer Leemhuis heeft een vraag.

01:08:07

de heer Leemhuis: Dan heb ik meteen een tegenovergestelde verwachting of misschien hoop. Dat gaat over de motie over toegankelijkheid. Ik hoor mevrouw Jacobs het grote belang van toegankelijkheid onderstrepen en daar ben ik blij om. Is het dan ook zo, dat mevrouw Jacobs, de VVD-fractie, de motie over toegankelijkheid gaat steunen, omdat zelfs als er een drie meter brug zou komen, die brug ook zeventig centimeter hoger is dan de oude brug? Is het dan niet ook goed, in welke omstandigheid dan ook, om met die faciliteiten voor een hogere toegankelijkheid om daaraan te werken?

01:08:45

mevrouw Jacobs: U loopt in ieder geval ook vooruit op mijn woordvoering, want ik zou zo op de moties komen.

01:08:49

de heer Leemhuis: Maar u mag er wel een antwoord op geven.

01:08:51

mevrouw Jacobs: Dat ga ik ook doen, maar ik laat u nog even in spanning, want ik ga eerst meneer Van Kesteren antwoorden. Meneer Van Kesteren, het kan zijn dat u iets van de VVD verwacht, maar gelukkig mag de VVD zelf kiezen wat ze verwacht. Wij zullen met een aantal moties zullen in meegaan. Wij hebben heel veel moeite met het hoge esthetische gehalte, want voor ons is dat niet een uitgangspunt. Voor ons is het uitgangspunt, een functionele brug die past in de omgeving. Of die nu fantastisch, hoog, esthetisch en mooi is, uiteindelijk is daar ook belastinggeld mee gemoeid. Wij willen gewoon een functionele brug. Dus die zullen we in ieder geval niet steunen. We hebben oprecht erg veel moeite met het steunen van moties die een viereenhalve meter brug mooi en aantrekkelijk maken. Wat je er ook van vindt, er zijn een aantal moties die wij zo belangrijk vinden, die we zullen steunen, onder andere, meneer Leemhuis, de motie over toegankelijkheid. Wij hebben erg veel moeite met de motie: Betrek de inwoners. Het volgende agendapunt gaat daar onder andere over. We hebben er veel moeite wat wij hier in deze gemeenteraad verstaan onder: Betrek de inwoners. Overigens gaat het niet over dit onderwerp, want Betrek de inwoners, gaat. Voor ons in ieder geval er niet over: geef de inwoner gelijk. Ik denk in ieder geval dat de omwonenden bij dit dossier zeer goed betrokken zijn. Dus daar gaat het niet om. Maar het betrekken van inwoners, daar scoort dit college niet erg vaak een voldoende op. Dus wij vragen ons af wat dat inhoudt en daar zullen we nog het debat over verder afwachten. Wij zitten nog met het protocol van Rijkswaterstaat. Ik ben heel benieuwd naar de beantwoording van de wethouder. Is het daadwerkelijk mogelijk, dat als een schipper vraagt om een brugopening, of dat letterlijk zo is. Zo wordt het in ieder in de wandelgangen genoemd, dat de brugwachter met een verrekijker kijkt en zegt: uw brug is vier meter hoog, ik open de brug niet. Ik kan me niet voorstellen dat risico technisch, verzekeringstechnisch en alles wat eromheen zit, een brugwachter die afweging maakt. Dat is voor mijn fractie wel heel erg van belang, want dan zou het ook haaks staan op de bewoording van de meneer van Schuttevaer die zei: de beroepsvaart zal in ieder geval een opening aanvragen. Dat is voor ons wel echt heel belangrijk, want dat is een van de dingen die volgens mij van essentieel belang zijn, voor de keuze van viereenhalve meter.

01:11:25

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

01:11:30

mevrouw Moorlag: Bedankt, Voorzitter. Mevrouw Jacobs heeft het nu over een brugwachter die met de verrekijker gaat kijken. Er is er toch techniek voor die dat kan meten en die via de computer doorgestuurd kan worden?

01:11:43

mevrouw Jacobs: Die techniek zal er wel zijn. Die techniek is in ieder geval voor de schipper, om zijn eigen hoogte te meten. De vraag is of die hoogte beschikbaar is voor elke brugwachter. Voor hetzelfde geld kan de wethouder daar antwoord op geven. Maar dan is mijn vervolgvraag: weigert een brugwachter? Want er kunnen ook nogal wat consequenties aan zitten. Stel: een storing in het meetinstrumentarium en de brugwachter weigert de brug open te doen, en oeps, je vaart ertegenaan. Brug kapot, vijf jaar geen brug. Zo maar een klein detail. Daar zou ik in ieder geval graag een reactie op willen hebben. De overige moties daar beraden wij ons nog op, na een reactie van het college.

01:12:20

Voorzitter: De fractie van D66, meneer Venhuizen.

01:12:22

de heer Venhuizen: Dank u wel, Voorzitter. Wij willen ook hier iedereen bedanken voor alle inspraak. Dat heeft ervoor gezorgd, dat we uitgebreid het voorstel onder de loep genomen en kritisch gewogen. Niet alleen in de sessies, maar ook technische vragen aan ambtenaren en allerlei gesprekken, en ook mailwisselingen daarbuiten. De conclusie bij ons, is dat het voorliggende voorstel volgens ons het juiste compromis is. Bij ons heeft echt de doorslag gegeven, dat wij overtuigd zijn dat dit een betere optie is voor de meeste fietsers en voetgangers. Dat zal ik ook toelichten, zoals al een keer naar gevraagd is. Zoals u in de stukken kunt lezen, uit waarnemingen blijkt ook uit vooronderzoek, dat twee derde van de voetgangers en fietsers de fietsbruggen nam bij een brugopening. Die willen dus niet wachten. Bij dit voorstel is de afstand tot de hogere fietsbrug een stuk kleiner. Dat betekent dat als meer mensen overheen gaan, dat dat een betere doorstroom is. Dat betekent ook, dat er dan minder wachtende mensen voor de brug staan, dat het minder druk is. Wij sluiten ons dan ook aan bij de motie van GroenLinks, om te kijken of over die fietsbruggen nog mogelijk een fietsloopband komt, want ze worden echt een stuk hoger. Dat zal wel een hele mooie ontwikkeling zijn.

01:13:38

Voorzitter: Meneer Bolle.

01:13:40

de heer Bolle: Meneer Venhuizen doet het nu ook weer. Die zegt in eerste instantie: deze variant is een compromis, om dan een of twee zinnen later te zeggen: dit is de variant die het beste is voor de meeste voetgangers en fietsers. Het is of een compromis, waarin je zegt: het ligt een beetje het midden. Of het is gewoon de optimale variant volgens D66. Welke van de twee is het?

01:14:04

de heer Venhuizen: Nee, het is wel degelijk een compromis. Het gaat over doorstroom en toegankelijkheid, en voor ons minder belangrijk, maar ook de scheepvaart. Een compromis tussen alle belangen die daarin spelen. Wij vinden, wat ik net zei, die voetgangers en fietsers erg belangrijk, onder andere bij de fietsbruggen. Inderdaad, wij zijn er ook van overtuigd, dat er minder openingen nodig zijn bij de vierenhalve meter brug. Er is veel over gezegd. De onderzoeken laten zien dat het substantieel minder wordt. Meermaals bevestigd door de wethouder. Wij steunen ook de motie van de Partij van de Arbeid, om hier goed op te sturen. Maar als de brug niet op is, betekent dat dat fietsers en voetgangers gewoon door kunnen. Dat is toch in het belang van de meeste fietsers en voetgangers.

01:14:45

Voorzitter: De heer Koks.

01:14:46

de heer Koks: Dat is mooi dat u die moties steunt, om het aantal sluiting terug te brengen. Steunt u ook de motie, die een groot aantal partijen heeft ingediend, om te onderzoeken wat de blauwe golven en gezamenlijk varen en venstertijden enzovoort, voor een effect heeft op het aantal openingen?

01:15:09

de heer Venhuizen: Daar hebben we het lang over gehad en wij vinden het hele sympathieke dingen die daarin onderzocht moeten worden. Ik zou graag willen weten van de wethouder, wat daarin mogelijk is. Waar wij over twijfelen is, als wij hier straks een keuze in maken. Dat middels die motie wordt opgeroepen, om alsnog ook weer dan het aantal openingen te gaan onderzoeken voor de drie meter en de vierehalve meter variant, terwijl je eigenlijk ook een keuze maakt op een bepaalde kant op te gaan. Dus ik wil horen van de wethouder, hoe hij daarnaar kijkt om dat alsnog mee te nemen, en dan wegen we dat.

01:15:35

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:15:37

mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Is de fractie van D66 er nu van overtuigd dat er een substantiële daling van de openingen is, of vindt de fractie dat daar het protocol vanuit Rijkswaterstaat voor moet komen of een variant daarop?

01:15:52

de heer Venhuizen: Daar heb ik net wat over gezegd. Wij gaan ervan uit dat er minder openingen gerealiseerd kunnen worden. Als dat protocol aangescherpt kan worden, om daarbij te helpen, zou dat hartstikke mooi zijn.

01:16:00

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

01:16:03

de heer Van Kesteren: Voorzitter, dank u. De heer Venhuizen van D66 is volksvertegenwoordiger. Ik zou van hem graag willen weten of hij hier spreekt namens de inwoners en de vele gebruikers, de vele duizenden gebruikers van de Gerrit Krolbrug, of hoe moet ik me dat voorstellen? Want u zit hier als volksvertegenwoordiger maar u zegt: dit is de beste optie voor de gebruikers van de Gerrit Krolbrug. Terwijl ze heel duidelijk aangeven: dat is het niet. Dat is die drie meter versie. Legt u dat eens uit. Of u namens de gebruikers, namens de inwoners van Groningen spreekt, of voor uw coalitie?

01:16:42

de heer Venhuizen: Dat licht ik net toe. Wij hebben dat meegewogen. We hebben echt kritisch naar al die argumenten gekeken, ook die door het comité zijn aangedragen. Maar wat ik net zei, mensen stemmen met de voeten. Twee derde van de voetgangers neemt de fietsbrug op het moment dat die dicht was, in de oude situatie. Die willen niet wachten, die willen zo snel mogelijk doorgaan. Dat weegt voor ons wel mee. En in dat geval sluit ik me aan bij wat de heer Van Niejenhuis zei: we moeten een zelfstandige afweging maken en wij maken een afweging tussen alle verschillende groepen. We snappen dat het college nog een grotere afweging maakt met ook de scheepvaart en dat soort zaken. Als wij kijken naar de mensen in de stad, de mensen die dus niet willen wachten en ook over de loopbrug gaan, dan maken wij volgens mij een hele redelijke afweging. Als je dat allemaal hebt afgewogen en dan ook moet concluderen dat die brug gewoon toegankelijk wordt. Hij wordt een iets steilere helling dan nu, maar de drie meter variant zal ook een steilere helling worden ten opzichte van nu. Zoals de heer Van Niejenhuis zei: het is een stukje hoger, maar echt goed te doen, dan zou die drie meter variant dus iets steiler worden dan nu, op grotere afstand tot

de loopbrug, het zou veel drukker worden voor de brug en het is nu al heel druk. Dus wij denken dat het voorstel alleszins redelijk is en volgens ons dus het juiste compromis tussen al die afwegingen. Niet iedereen zal hier blij mee zijn, dat is bekend. Maar wederom, wij vinden het goed dat er echt heel veel inspraak geweest is. We denken ook dat mensen niet moeten afhaken, want we moeten nog een traject in voor een definitief ontwerp. Er moet nog goed naar de rotonde en de onderdoorgang gekeken worden, waar ook de bewoners nog een aantal opmerkingen over had. Er moet goed gekeken worden naar het stuk kade wat vrijkomt. Ik vind het belangrijk dat daar een mooie inrichting komt, waar de buurt nog wat aan heeft. Dus dat was onze afweging. Dank u wel.

01:18:28

Voorzitter: Dan ga ik naar de Stadspartij, de heer Staijen.

01:18:33

de heer Staijen: Voorzitter, dank u. Over enige tijd moet de minister een besluit nemen over de Gerrit Krolbrug. Voor ons ligt nu een voorstel van de gemeente Groningen, dat zij de voorkeur wil uitgeven aan een vierehalf meter hoge brug. Want dat is de wens van Rijkswaterstaat. Maar Voorzitter, er ligt ook een petitie van vijfenhalf duizend betrokken burgers, plus de Fietsersbond, plus de werkgroep toegankelijk Groningen, die allemaal een drie meter hoge brug willen. Voor beide hoogtes zijn heel veel argumenten en cijfers aangedragen. Ieder argument voor hoog wordt gepareerd. Met een plausibel argument voor laag en omgekeerd ook. Veiligheid, we noem het steeds, zowel op het water, maar zeker ook op de weg, tellen hier heel zwaar mee. Voorzitter, mijn fractie vindt het onbegrijpelijk dat het college, dat pretendeert de fietsstad van Europa te zijn, er nu voor kiest om de Noordzijde van de stad een hele hoge barrière tegen fietsers te gaan bouwen. Ook de Fietsersbond verbaast zich hierover, om over natuurlijk de voetgangers en de mindervaliden nog maar te zwijgen. De brug kan misschien iets minder vaak opengaan, maar de mindervaliden kunnen ook bij de gesloten brug er niet meer overheen. Die staan daar dus gewoon vierentwintig uur per dag te wachten.

01:19:52

Voorzitter: De heer Van Niejenhuis.

01:19:54

de heer Van Niejenhuis: Dank u, Voorzitter. Twee dingen. Ik ben benieuwd of de heer Staijen regelmatig benaderd wordt door mensen aan de zuidkant van de stad, of vanuit Lewenborg of Beijum, om te klagen over die ongelofelijk hoge barrières die de stad heeft opgeworpen om de Ring te kunnen oversteken of het Herewegviaduct te kunnen nemen. Want dat zijn vergelijkbare hellingen. Dus ik gebruik best zware woorden voor een helling waar heel veel mensen, iedere dag zonder problemen gebruik van maken. Tweede punt is, dat de minister via Rijkswaterstaat al heel duidelijk heeft aangegeven dat haar voorkeursvariant e vierehalve meter brug is. Los van de inhoudelijke argumenten die ik zojuist heb genoemd. Zou het volgens u ook een strategie kunnen zijn om juist te zeggen tegen de minister: we weten al dat u de vierehalve meter brug wilt, dat u waarschijnlijk niet voor de drie meter brug zult gaan kiezen. Hier heeft u een pakket moties en laten we samen dan het onderste uit de kan halen bij de minister.

01:20:43

de heer Staijen: Voorzitter, ik heb niet de illusie dat als er een besluit genomen wordt in Den Haag voor een viereenhalve meter brug, dat wat er ook nog van het ontwerp terechtkomt, veel door deze stad nog aan gesleuteld kan worden. Bij alles loop je dan tegen een harde muur aan. Het verhaal Beijum, er zijn op meerdere plaatsen in de stad hellingen van tweeëneenhalf procent en zelfs nog hoger. Maar ik heb mij door de fietsers laten vertellen, die zijn over het algemeen ook veel korter in lengte. Het maakt groot verschil uit of je bijna een kilometer lang tegen tweeëneenhalf procent aan moet trappen, of misschien een paar honderd meter tegen drieënhalf procent. Het schijnt toch heel veel zwaarder te zijn dan. Voorzitter, ik ga verder. Het aantal brugopeningen en de duur van de brugopeningen, het kwam net ook alweer ter sprake, er worden door alle betrokken partijen verschillende cijfers gepresenteerd, ieder vanuit eigen gezichtshoek. De Stadspartij is beslist niet overtuigd door de cijfers van Rijkswaterstaat of de bureaus die door Rijkswaterstaat betaald worden daarvoor. Wij vinden dat de argumenten van de Groninger bevolking hier veel zwaarder moet wegen. De zogenaamde voorkeursvariant van deze gemeente moet volgens ons eentje zijn, waar de omwonenden allemaal in grote hoeveelheid achter staan, dus een drie meter hoge brug. Wij zijn daarom mede-indiener van een amendement hiertoe en van een aantal moties in die zin. Voorzitter, het aantal brugopeningen op verzoek van de beroepsvaart. Dat komt ook steeds ter sprake. Dat wil men gaan beperken met een protocol. Ik vaar zelf een keer of zestien per jaar over het Van Starckenborghkanaal en ik weet dat dat voor de beroepsvaart absoluut onmogelijk is. De schipper zal altijd zelf moeten bepalen wat er voor de veiligheid van zijn schip en lading noodzakelijk is. Dat kan een persoon aan de wal niet doen. Wel is mogelijk om bijvoorbeeld het nabijgelegen Oostersluis, de recreatievaart te laten verzamelen op bepaalde plekken en dan als konvooi met de grote schepen door te laten gaan. Dat is de zogenaamde blauwe golf. Die wordt al in een plaats of vier, vijf in Nederland toegepast tot grote tevredenheid. Dat zou hier ook heel goed kunnen. Tenslotte wordt die brug ook vanuit het Oostersluis geopend en gesloten. De moties van de Partij van de Arbeid en GroenLinks, die zien we eigenlijk als een soort [onhoorbaar] en zijn over het algemeen weliswaar onafhankelijk van de doorvaarthoogte, maar ja verdoezelen toch het hele verhaal hier een beetje. Een paar zullen we steunen, dat is nu eenmaal omdat het toch ook in onze optiek van pas komt. En een paar zullen we niet steunen. De kern van mijn betoog, Voorzitter, dat is dit: sta achter je inwoners. Spreek namens hen de voorkeur uit voor een lage brug en dan moet die minister maar bekijken wat ze daarmee doet. Dank u wel.

01:23:40

Voorzitter: Meneer Bolle.

01:23:41

de heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie heeft ook de moeilijke afweging gehad en wij keken naar de viereenhalve meter variant. Die voldoet in principe aan die motie die wij hebben aangenomen: maximaal vier meter plus die correcties. Maar dan hebben we het over een compromis. Wat ons betreft, ga je dan kijken: moeten wij nu een compromis op de tafel van de minister leggen of moeten wij de variant op de tafel van de minister leggen, waarvan wij denken dat dat de beste variant is vanuit het stads oogpunt? Uiteindelijk zien wij wel de dingen die gezegd worden over die viereenhalve meter variant, maar wij zijn van

mening dat die drie meter variant vanuit de stad optiek een betere variant is voor de gemeente, voor de stad. Dingen zoals de blauwe golf zouden die variant ook nog beter kunnen maken. Dan vraag je toch wel een beetje af, als er dan acht moties worden ingediend door de coalitie, ja, dan is er wel iets aan de hand wat mij betreft. Dan ga je wel denken: is er dan of heel weinig vertrouwen in het college, Is er heel weinig vertrouwen in Rijkswaterstaat? Is er überhaupt niet zoveel vertrouwen in het compromis waar nu voorgestaan wordt? Ik zal met mijn stemgedrag laten zien wat ik uiteindelijk van die moties vind. Ik zal ze niet allemaal afzonderlijk behandelen.

01:25:13

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis.

01:25:16

de heer Van Niejenhuis: Voorzitter, ik zou graag willen reageren op de opmerking van de heer Bolle, dat er dan geen vertrouwen zou zijn. Wij vinden het heel belangrijk om een aantal momenten in het ontwerpproces van de brug zelf en omgeving te markeren. Mevrouw Jacobs zei net iets over: we willen een functionele brug. Maar de PvdA wil, als we dan toch daar een brug gaan maken waar we tachtig jaar naar gaan kijken, dat het een mooie brug wordt, waar we met zijn allen misschien wel een beetje van kunnen genieten. Dat heeft niks te maken met het verdoezelen van een suboptimale variant. Dat staat totaal los van de hoogte. We willen daar een mooie brug. En dat geldt voor de inrichting van de openbare ruimte net zo. Dus ik snap niet zo goed wat u nu bedoelt met, dat er allemaal moties zijn om bepaalde zaken te verdoezelen.

01:26:00

de heer Staijen: Volgens mij heb ik het het woord verdoezelen niet gebruikt, maar maakt niet zoveel uit. Volgens mij is het wel zo, dat als je acht moties indient, het voorstel gaan wij aannemen. De Partij van de Arbeid heeft er al voor gezorgd, dat er meerderheden zijn voor die moties, dus in die zin weet hij wel dat ze worden aangenomen. Een mooie brug is natuurlijk van belang, want het zou een beetje zonde zijn als we daar een heel lelijk ding neer gaan leggen. Wie zou dat doen? Is het college of Rijkswaterstaat van zins om daar een lelijke brug neer te zetten? Dat is ook niet wat mevrouw Jacobs wil, een of andere houtje-touwtje ding, wat wel functioneel is, maar wat er verder niet uitziet. Nee. Natuurlijk wil iedereen een mooie brug. Ook de omwonenden willen een mooie brug. Dus in die zin vind ik dat zo voor de hand liggend.

01:26:52

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

01:26:53

de heer Van Kesteren: Voorzitter, ik wil graag weten van de woordvoerder van de Stadspartij. Hij laat in zijn betoog heel duidelijk weten, ondubbelzinnig voor de drie meter variant te zijn. Dat juich ik toe. En dat juichen de inwoners ook toe.

01:27:19

Voorzitter: De heer Bolle was aan het woord, hoor.

01:27:25

de heer Van Kesteren: Ik meen dat u mij het woord gaf.

01:27:27

Voorzitter: Ja, maar wel een interruptie op de heer Bolle, niet op de heer Staijen.

01:27:32

de heer Van Kesteren: de heer Staijen heeft toch net een woordvoering gedaan? Het is toch gebruikelijk dat we daarop reageren?

01:27:37

Voorzitter: Die was al geweest. U komt zo nog aan het woord met uw echte woordvoering.

01:27:42

de heer Van Kesteren: Ik heb een vraag aan de aan de woordvoering. Krijg ik dat daar straks nog? Nee, ik ben het eens met wat de heer Bolle zegt.

01:27:50

Voorzitter: Nou, dan is dat opgenomen bij deze ook.

01:27:53

de heer Van Kesteren: Mag ik dan nu de vraag stellen aan de Stadspartij?

01:27:56

Voorzitter: Dat kan niet meer.

01:27:59

de heer Van Kesteren: Straks? Ik heb verdorie steeds de vinger op Voorzitter, ik sta ik al een halfuur mijn vinger op.

01:28:05

Voorzitter: Soms is de ondankbare rol van mij dat ik dat negeer.

01:28:09

de heer Van Kesteren: Ik wou dat ik bij de SP-fractie zat. Meneer Bolle van de SP-fractie krijgt toch wel vaak het woord, vind ik.

01:28:14

Voorzitter: De heer Van Kesteren, heeft u woordvoering?

01:28:19

de heer Van Kesteren: Ik vraag mij af, de Stadspartij dat die die motie steunt, terwijl ze ondubbelzinnig voor de drie meter variant kiezen, dat wou ik even zeggen. Maar goed, ik ben aan de beurt. Joepie. Voorzitter, wat is er aan de hand? Een grote meerderheid in deze gemeenteraad en burgemeester en wethouders, die lopen aan het handje van Rijkswaterstaat en het ministerie. Vanaf het begin af aan stond al vast: het wordt de vierenhalf meter variant. De indieners van het amendement en van de moties, die weten wat goed is voor de gebruikers van de Gerrit Krolbrug. Het dedain waarmee men de inwoners hiermee af serveert, is tekenend voor de burgerparticipatie. Dat zijn we hier gewend. Vervolgens worden de nietszeggende moties, cosmetische moties, worden ingediend. Het oog wil ook wat-moties. Voor de PVV en de gebruikers, is de drie meter variant de mooiste brug die Groningen zich kan wensen. Daar veranderen die moties voor de bühne helemaal niets aan Voorzitter. Het zijn moties: mosterd na de maaltijd. De gebruikers hebben al geruime tijd hun expertise, want die hadden ze en die hebben ze, ingebracht. Daar lagen de kansen voor het gemeentebestuur en de gemeenteraad. Maar die kans is nu

verkeken, want in deze geregisseerde poppenkast weten we gewoon wat het eindresultaat zal zijn. Voorzitter, goedmakertjes voor de vierehalve meter optie, die vierehalve meter optie die al vanaf het begin af aan vastlag. Wij kiezen dan ook niet en we zullen deze moties dan ook absoluut niet steunen, omdat wij ondubbelzinnig en onvoorwaardelijk voor de drie meter variant gaan. Ik heb nog wat opgeschreven, dat zal ik ook nog zeggen. Die moties, wat daarin in het dictum staat, is allemaal weerlegd door het burgercomité. Dat hebben we in de commissies allemaal kunnen horen. Dat was zeer professioneel en daar was ik van onder de indruk. Dat heeft mij ook overtuigd. Daar heb ik nog een opmerking over. Twee moties, de motie negen, Voorzitter: Droog over. Als de indieners van deze motie de drie meter variant bedoelen, dan zou ik zo'n motie kunnen steunen. Maar de concrete variant van drie meter is in deze motie niet te vinden. Dus vooralsnog geen steun, Voorzitter. Dan motie tien: Slimme openingen in de Gerrit Krolbrug. Deze motie gaat ook over de vierehalve meter variant. De volksvertegenwoordiger van de PVV-fractie richt zich specifiek op de drie meter variant, waarvoor het volk zich heeft uitgesproken, de gebruikers. Ik ben volksvertegenwoordiger, dus ik volg het volk en daarmee zal ik voor mijn amendement stemmen, die heel duidelijk voor de drie meter variant gaat. Ik zal tegen alle moties stemmen, wat voor de bühne en cosmetisch is. Ik zie daar achteraan een meneer, die zit ook mij een beetje na te doen geloof ik, maar u moet zich op het geluid richten en niet op de spreker die momenteel bezig is, want dan geeft hij te kennen dat u het niet eens bent met mij. Daar ben ik niet voor.

01:32:19

Voorzitter: Dit ontgaat mij ten enenmale. Dan ga ik naar mevrouw Moorlag, ChristenUnie.

01:32:28

mevrouw Moorlag: Dank u wel Voorzitter. IN afgelopen sessies gaven we al aan dat het besluit dat voor ons ligt met veel zorg genomen moet worden. We zijn een fietsstad en willen dat fietsers zoveel mogelijk soepel kunnen doorfietsen in onze stad. We willen iedereen die ons heeft voorzien van informatie en persoonlijke verhalen, bedanken. In de afgelopen weken heb ik elke dag nieuwe informatie en verhalen mogen horen en lezen, en in de tijd daaraan vooraf was het misschien niet elke dag, maar zeker wekelijks, dat de brug mee bezig hield. Er zijn veel zorgen over de toegankelijkheid en veiligheid van de brug. We begrijpen deze zorgen. De brug moet immers geen enorme belemmering worden op deze veelgebruikte route. Ook gebruiken wij de angst en zorg en die zijn ontstaan van en over mensen die mindervalide zijn. De Gerrit Krolbrug is er ook voor hen. En moet dus ook toegankelijk blijven voor deze mensen. We hebben naar alle verhalen geluisterd die ons hierover zijn verteld. Daarnaast is er ontzettend veel energie en zorg gestoken in het verstrekken van informatie, die we naast elkaar hebben kunnen leggen, waardoor we uiteindelijk een weloverwogen keuze hebben kunnen maken. Na het afwegen van alle informatie, denken wij dat het besluit dat voor ons ligt gaat zorgen voor een Gerrit Krolbrug die voor de meeste fietsers voordelig uitpakt. Een hogere brug zal zorgen voor minder wachttijd en minder brugopeningen, zo blijkt uit de metingen die we hebben ontvangen. Er is hier wel ruis over ontstaan, over het aantal openingen en in hoeverre dat zal verminderen. Voor nu halen we uit de informatie die we hebben ontvangen, dat de wachttijd voor fietsers aanzienlijk minder wordt. Ja, ook wij vragen het college en daarmee ook Rijkswaterstaat deze onduidelijk weg te nemen in de weg naar het voorlopig ontwerp, zodat we niet blijven verzanden in een welles-nietes spel. In de voorgaande sessie hebben we al een aantal

randvoorwaarden aangegeven voor de vierehalve meter brug. Voor de meeste fietsers zal de brug niet een hele grote belemmering zijn. De brug wordt verhoogd met ongeveer mijn lengte, maar dan min twaalf centimeter. Dat is wat ons betreft acceptabel. Een acceptabele hoogte die voor de meeste fietsers goed begaanbaar is.

01:34:37

Voorzitter: Meneer Staijen.

01:34:39

de heer Staijen: Dank u. Mevrouw Moorlag zegt nu net voor de tweede keer, Voorzitter: een acceptabele hoogte die voor de meeste fietsers goed toegankelijk is. Zij is, zoals onze collega van de PVV ook, volksvertegenwoordiger. Zij vertegenwoordigt dus ook al die mensen die niet tegen deze hellingen op kunnen fietsen of lopen. Hoe wil zij dan dat die mensen dat kanaal over gaan steken?

01:35:13

mevrouw Moorlag: Ja, dat is inderdaad heel belangrijk, Voorzitter, dat er ook aandacht is voor deze mensen. Daar kom ik zometeen op terug in mijn woordvoering.

01:35:22

Voorzitter: Meneer Koks.

01:35:26

de heer Koks: Kunt u mij uitleggen, u zegt dus een aantal redenen waarom we het allemaal wel losloopt met die vierehalve meter hoogte. Maar kunt u mij ook uitleggen waarom die vierehalve meter er moet komen? Oftewel, als je de drie meter variant hebt met die maatregelen om het aantal openingen terug te dringen, plus die nautische veiligheid, is in ons betoog niet in het geding. Wat is dan nog de rationele reden om die vierehalve meter variant in te leggen?

01:35:56

mevrouw Moorlag: Ja, bedankt, Voorzitter. Volgens mij heb ik zojuist de grootste redenen genoemd, namelijk dat het aantal openingen aanzienlijk naar beneden gaat. Daarnaast gaan wij ervan uit dat dit ook veiliger is voor de pleziervaart, de klim naar de fietsbruggen wordt korter en het wordt, naar onze inschatting, een overzichtelijke vaarweg. Inderdaad, wel zien we graag dat de helling die genomen moet worden zo toegankelijk mogelijk wordt. Dat is ook de reden dat we de motie van de Partij van de Arbeid mede-indienen, die vraagt om het optimaliseren van de helling. Daarnaast zien we ook graag dat het protocol voor het openen van de bruggen aangescherpt wordt. We zien hierin kansen, om het aantal brugopeningen nog meer te reduceren. De bruggen van vierehalf meter gaan nu open voor schepen die er onderdoor zou passen, omdat de opening wordt aangevraagd. Wij zien dit graag veranderen. Dan als laatste, maar zeker niet het minst belangrijke Voorzitter, de toegankelijkheid van de brug. De Gerrit Krolbrug moet ook begaanbaar blijven voor mensen die mindervalide zijn. Dit is de reden dat we mede-indiener zijn van de motie van GroenLinks, die vraagt om in samenspraak met de werkgroep toegankelijkheid, te zoeken naar de beste mogelijkheden om de brug toegankelijk te houden voor iedereen, en deze mogelijkheden ook toe te passen, zodat mensen voor wie de helling te zwaar is, alsnog gebruik kunnen maken van de Gerrit Krolbrug. Dank u wel, Voorzitter.

01:37:22

de heer Staijen: Voorzitter, mag ik nog één kleine vraag stellen? Wij hebben ook met een aantal partijen een motie ingediend, om middels venstertijden en blauwe golven enzovoort, het aantal openingen terug te dringen, zodat de recreatievaart gereguleerd wordt. Gaat u ook voor die motie stemmen?

01:37:44

mevrouw Moorlag: Ja, bedankt, Voorzitter. Wij vinden het inderdaad een goed idee om de venstertijden te onderzoeken en of daar mogelijkheden in zitten. Tegelijkertijd gaat het om ligplaatsen, die gecreëerd zouden moeten worden voor de recreatievaart, die wat ons betreft niet nodig zijn op het moment dat er een drie meter brug komt. Dus in de helft van de motie kunnen wij ons vinden en in de andere helft niet.

01:38:08

Voorzitter: Dank u zeer. Meneer Moerkerk.

01:38:10

de heer Moerkerk: Dank u wel, Voorzitter. Veel is al gezegd. Ik zal het een beetje platslaan, namens mijn fractie. Wij zien dat er iets minder openingen zullen zijn, maar dat gaat dwars tegen de wens in van velen omwonenden. Dat vinden we een zware prijs voor een paar minder openingen. Wij zijn onder de indruk van duizenden handtekeningen. Ik heb niet de indruk dat dat vaak gebeurt, dat er zoveel handtekeningen worden ingediend. Ik vind dat er ook een beetje bagatelliserend over wordt gedaan, met name door de Partij van de Arbeid. Er wonen tweehonderdduizend mensen in deze stad. Maar vaak kwamen er niet zoveel handtekeningen uit die stad. Ik heb ook redenen om aan te nemen, dat deze handtekeningen uit de buurt komen van de brug waar mensen wonen, en ze komen echt niet uit Haren. Dan mag ik toch aannemen. Dat durf ik wel aan, die stelling. Ik vind dat de raad zich erg makkelijk, alvast schikt in een compromis en daarmee zichzelf echt overlaat aan Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat is een partij, die ons wel al jaren laat spartelen met een bruggenprobleem. Dus mijn vertrouwen dat er veel van wordt overgenomen in de moties, wat we hier gaan doen is erg laag. Dus daar wil ik het bij laten. Een paar moties zullen we steunen, een aantal ook niet. Dank u wel, Voorzitter.

01:39:22

Voorzitter: Dank u zeer. Student en Stad, meneer Bosch.

01:39:27

de heer Bosch: Dank u wel Voorzitter. Wij kiezen ook voor een brug van drie meter hoog. Om het kort te houden, zijn er in principe twee redenen oor. Eén ook al genoemd is: je gaat met iets naar de onderhandelingstafel. Dan is het beste op het moment dat je dat gaat, met een niet al een compromis, maar dat je dat gaat vanuit het belang van onze inwoners. Ten tweede, dat gaat over de meer openingen van de brug. Hoe zwaar weeg je dat daadwerkelijk? Nu wegen die extra openingen iets minder zwaar, omdat er ook weer een loopbrug komt. Dus je staat niet met zijn allen te wachten, maar je kunt eroverheen lopen. Dat is de reden en de wegging waarom wij ook voor de drie meter variant kiezen. Dank u wel.

01:40:15

Voorzitter: Dank u zeer. Partij voor de Dieren nog woordvoering.

01:40:18

de heer Moerkerk: Dank u wel Voorzitter. Heel kort, Groningen ligt in de weg. In de weg van al het vervoer dat naar het Eemsdelta gebied en Duitsland moet. En in de weg van het steeds snellere en grotere vrachtverkeer door het Van Starckenborghkanaal. In beide zaken lijkt Rijkswaterstaat aan een erg lang eind te trekken. We sluiten ons aan bij de woorden van de SP en van de VVD, dat de voordelen van een hoge brug flinterdun zijn, maar de nadelen heel realistisch. Helaas. Wij zijn zeer teleurgesteld in de opstelling van de coalitiepartijen. Dank u wel.

01:40:56

Voorzitter: Dank u zeer. Dan is mijn indruk dat ik alle fracties heb gehad. Meneer Leemhuis heeft nog een vraag.

01:41:04

de heer Leemhuis: Ja, Voorzitter een punt van orde. Ik heb erover getwijfeld en het is niet helemaal duidelijk wat er net gebeurde, maar ik had de indruk dat de heer Van Kesteren net een medewerker van de griffie aanviel, terwijl hij geen woordvoering kon doen. Ik zou de heer Van Kesteren in overweging willen geven, of hij deze medewerker straks excuses zou willen aanbieden daarvoor.

01:41:28

Voorzitter: Ik heb daar inmiddels met de heer Van Kesteren contact over en wij zullen straks in de schorsing dit punt bespreken. Ik heb inderdaad liever, als er klachten zijn, dat het rechtstreeks eerst via mij gaat, dan kan ik dan bezien. Nu is het publiekelijk en dat vind ik erg vervelend. Heb ik iedereen de kans gegeven? Dan ga ik naar de wethouder.

01:41:57

de heer Van der Schaaf: Voorzitter, dank u wel. Wat ik hier wil aangeven, is dat het van belang is om de dilemma's scherp in beeld te krijgen bij de keuze die voorligt. Want we moeten niet doen alsof er geen dilemma's zijn. Alsof er een optie is met alleen maar voordelen en geen nadelen. Ik denk dat het afweegkader dat ook duidelijk maakt. Een optie die op de ene punt de beste is, is op een ander punt weer de slechtste. In elk geval dus een afweging, keuzes uit dilemma's. Ik ben blij dat het afweegkader er is en dat er iets te kiezen is. U weet dat het college zijn uiterste best heeft gedaan, om de bewonersvariant alsnog ter afweging voorgelegd te krijgen. Dat is samen met anderen gelukt en er is ook heel veel gesproken met de bewoners. Een dilemma: kies je voor een brug die vaker openstaat of voor een wat steilere helling. Beweren dat de brug in de toekomst helemaal niet vaker opengaat, omdat het de recreatievaart niet uitmaakt, is de ogen sluiten voor een dilemma. Het is ook niet zo, dat de drie meter variant geen helling heeft. Het gaat om het verschil in helling. Het gaat om het verschil in hoe vaak en hoe lang de brug opengaat: anderhalf uur per dag of bijna tweeënhalf uur per dag. Het is zonder meer goed voor te stellen dat een brug van vierenhalve meter minder vaak opengaat, dan een brug van drie meter. Daar hoort een getal bij en dat getal is dertig procent. U heeft het gelezen. Dat scheelt bijna een uur gemiddeld per dag als jaargemiddelde. In de zomer zal het een groter verschil zijn dan in de winter. Dat is domweg af te wegen tegen een steilere helling, die de vierenhalf meter brug heeft. Tweeënhalf procent helling tegen een komma vijfenzeventig procent helling. In een van de moties wordt gevraagd, om onnodige openingen tegen te gaan. Ik kom straks terug op de openingen. In ieder geval is dit een afweging. De stelling dat iedereen wel wat langer wil

wachten als de helling maar minder steil is, lijkt toch moeilijk voor te houden. Niet voor automobilisten, die willen een brug die zo min mogelijk open is en maakt de helling niet uit. Idem veel elektrische fietsen, sportieve fietsers, zelfs scootmobielen.

01:43:58

Voorzitter: Meneer Koks.

01:43:59

de heer Koks: Voorzitter, om nu gegoochel met cijfers wil ik helemaal niet. Toch dat hardnekkige verhaal, over dat bij drie meter is die brug zesentwintig keer per etmaal open en bij vierenhalf is hij achttien keer per etmaal over. Dat is een verschil van zes. Dat kan iedereen uitrekenen. Als we in staat zijn met die blauwe golf en protocollen en Joost mag weten nog meer, het aantal openingen met drie, vier, terug te brengen, dan zit je bijna op het gelijke niveau met die vierenhalf. Ontkent u dat die brug zesentwintig keer per etmaal open is en die andere maar achttien keer?

01:44:46

de heer Van der Schaaf: Ik kan niet helemaal volgen welke getallen u nu bedoelt.

01:44:49

de heer Koks: Zesentwintig keer bij drie meter en achttien keer bij vierenhalf meter.

01:44:56

de heer Van der Schaaf: Ja, dat is die dertig procent waar ik het net over heb.

01:45:00

de heer Koks: Is dat te reduceren met al die blauwe golven en protocollen en weet ik wat allemaal meer?

01:45:06

de heer Van der Schaaf: Ik kom straks op de moties terug. Dat is een van de moties. Die ga ik straks separaat benoemen. D66 gaf ook al aan, in het verleden maar liefst twee derde van de fietsers en voetgangers die niet wilde wachten bij de huidige Gerrit Krolbrug, tenminste de Gerrit Krolbrug tot 15 mei. En die de loopbruggen gebruikten. Stemmen met de voeten, werd dat genoemd. Je zult ook niet veel scooterrijders tegengekomen die het een onneembare vestiging vinden. Die scooteren er gewoon overheen, als hij niet openstaat tenminste. Tweeënhalf procent helling is geen onneembare vestiging. Dat is conform de norm, passen we op veel meer plaatsen toe. De inwoners van Beijum kennen de helling als ze de Ringweg passeren. Die hoorden bij de beeldvormende sessie ook dat de Sontbrug hetzelfde percentage heeft en goed overheen te fietsen valt, hoewel die ook nog eens veel langer is. Dit zijn allemaal nog afwegingen zonder naar het scheepvaartbelang te kijken. Zij die menen dat het college domweg Rijkswaterstaat volgt, hebben het dus mis. Maar er is domweg ook een scheepvaartbelang. Ons als overheid past het, nee het is een plicht, om ook daar rekenschap van te geven. We mogen de beroepsvaart en recreatievaart niet onnodig in gevaar brengen. Aanvaringen tussen een vrachtschip en recreatieboot, vallen onder de hoogste risicocategorie, evenals aanvaringen tussen een schip en een brug. Komt gelukkig allemaal weinig voor, maar de impact is enorm. De Gerrit Krolbrug ligt er al vijf maanden uit. De wat hogere brug bij Aduard heeft na een aanvaring steeds kunnen functioneren. De recreatievaart door de Diepenring sturen, u las de suggestie vanmorgen

nog in de krant, leidt tot chaos bij alle bruggen in de binnenstad. Allemaal een deel van de afweging. Voor het college is die afweging uitgevallen, zoals u gelezen heeft. Een goed passeerbare brug die zo min mogelijk openstaat, met acceptabele helling die eventueel nog wat uit te vlakken is. Vandaar, Voorzitter, dat het college de beide amendementen, die zien op een brug van drie meter, ontraadt. De amendementen A01 en A02. Met uw welnemen meneer de Voorzitter, wil ik nu tot de advisering van de moties komen. Een aantal moties ziet op de wijze waarop het VO het voorlopig ontwerp van de voorkeursvariant uitgewerkt moet worden, zoals eerder aangekondigd, die wordt meegenomen in het voorlopig ontwerp. Het wordt dus geen slikken of stikken stuk op het eind. De moties Voorzitter, in volgorde van nummering. Motie 02: Een mooie Gerrit Krolbrug. Oordeel aan de raad. Het college deelt het belang van ruimtelijke kwaliteit, is daarom volop aangesloten op het ontwerpproces. Motie 03: ook hier oordeel aan de raad. Er is door gemeenten en Rijkswaterstaat meerdere malen toegezegd, ook aan bewoners en werkgroep Toegankelijk Groningen, et cetera dat zij betrokken zullen worden bij het ontwerpproces. Dat gaat dus gebeuren en het is goed om dat nogmaals expliciet te bevestigen richting Rijkswaterstaat. We zullen dat aandringen als u de motie aanneemt, om dit in hun proces te incorporeren. Motie 04: Voorkom onnodig openen van de Gerrit Krolbrug. Dat gaat over het aantal openingen. U heeft de analyse gelezen, een dertig procent verschil: zesentwintig versus achttien. Zoals ik aangaf, een brug van drie meter zal voor elk schip open moeten. Een brug van vierenhalve meter, heeft in ieder geval de kans dat er veel recreatievaart onderdoor zal kunnen. Voor beroepsvaart, u weet het, zal elke brug open moeten. Dat aantal onnodige openingen, u heeft ook in de mededelingen die ik u gegeven heb, het stuk wat ik u nagestuurd, heeft u kunnen zien dat het aantal onnodige openingen één komma één is op die aantallen. Dus dat is geen heel erg hoog aantal. Maar er is nog wel wat te winnen, hoewel het beperkt is. We zullen er, mocht u deze motie aannemen, bij Rijkswaterstaat aandringen, bij het ministerie aandringen, om het voorkomen van onnodige openingen maximaal te voorkomen en daarin het protocol te kijken, of dat kan. De vraag van de VVD op dit punt: mag de brugwachter echt weigeren de brug opendoen? Dat mag, als het evident is. Bij een deel van de recreatievaart zal dat het geval zijn. Voor de beroepsvaart is hij altijd open. Maar goed, het aantal onnodige openingen blijkt uit metingen, u heeft het ook kunnen zien, is beperkt, maar daar is nog wel wat te winnen. Vandaar dat het college zegt motie 04: oordeel aan de raad. Motie 05: Optimaliseren hoogte van de Gerrit Krolbrug en de hellingbanen. De CROW-hellingshoek is tweeënhalf procent. Dat is een maximum. Dan houdt de helling ongeveer op halverwege de Korrezoom aan de stadse kant. Dus dat is eventueel nogal wat uit te vlakken, als je meer richting de Oosterhamrikkade gaat. Ik denk dat het een zeer faire vraag is, om ook in het voorlopig ontwerp, en u wordt zoals gezegd meegenomen in het voorlopig ontwerp, dus niet op het einde pas met een slikken of stikken stuk, maar tussendoor al, om deze vragen expliciet mee te nemen en van Rijkswaterstaat te verlangen, dat er een protocol komt dat het aantal onnodige openingen zoveel mogelijk bij nul brengt. Motie 09: Droog over. Willen we iedereen die schuilt voor de brug drooghouden, dan kan dat weleens een heel groot ding worden. Honderd meter lang en twaalf meter breed, waar vrachtwagens ook onderdoor kunnen. Als we dit kunnen interpreteren als de orde bushokje, dan willen we daarnaar kijken, om dat in het voorlopige ontwerpen op te nemen. De kosten komen natuurlijk volledig bij de gemeente, maar de orde van het bushokje zal wel te overzien zijn. Ik weet niet precies of ik dat zo mag interpreteren, als je iedereen droog wilt hebben. Ik stel mij ook

voor, het is een regenachtige dag, je fietst door de regen. Vervolgens kom je bij een brug die open is en als je dan iedereen droog wil houden, die al nat is trouwens, ik vind het een beetje een lastige motie om voor te stellen. Als het erom gaat om aan beide zijden een soort bushokje voor de wat kwetsbare verkeersdeelnemer, die geen kans heeft om over de loopbrug te gaan, orde bushokje dan wil ik u dat toezeggen dat we dat in het voorlopig ontwerp willen laten uitwerken. Met deze toezegging hoop ik dat die motie overbodig is. Want anders is de interpretatie dan weer zo wijd, dat ik het moet ontraden. Als het orde bushokje gaat, dan zeg ik u dat toe dat we dat in het voorlopig ontwerp wel willen meenemen.

01:52:07

Voorzitter: Meneer Koks gaat u helpen bij de interpretatie ervan.

01:52:10

de heer Koks: Het gaat in ieder geval om twee bushokjes, aan elke kant één. Ik vind dit een ongelooflijk flauwe reactie van deze wethouder. We hebben net moties gehad, die miljoenen kosten: esthetisch dingen we krijgen het straks over lopende banden en Joost mag weten wat allemaal niet meer. Wij vragen om een simpele, dat hoeft heus nu niet uitgetekend te worden, maar ik vind de reactie van de wethouder flauw.

01:52:37

de heer Van der Schaaf: Voorzitter, als ik mag, het is meer vragend bedoeld. Als u zegt dat u vraagt naar een simpele oplossing, dan zeg ik: dat heb ik net toegezegd. Dus ik weet niet wat daar flauw aan is. Als ik interpreteer: wij willen droog aan de overkant komen, als dat voor die tientallen fietsers moet gelden, die dan voor de slagboom staan, dan kun je dat ook interpreteren als een heel groot iets. Eigenlijk was mijn vraag: hoe moet ik het interpreteren? Ik geef daar antwoord op en ik heb u toegezegd dat we dat in het VO willen aanbrengen. Motie tien, Voorzitter. Net daarover gehad. Eigenlijk is dit een motie die het leed van de drie meter variant zou moeten verzachten. De motie ziet erop: hoe kun je nu goed omgaan met de recreatievaart in combinatie met de beroepsvaart. Eigenlijk wordt dat probleem en ik heb ook op andere momenten daar mensen badinerend over gesproken alsof dat probleem er niet is. Alsof dat wel gemeenschappelijk opgepakt kan worden. Maar het realiseren van parkeerplaatsen, om dat te noemen. Dat betekent dat je aan beide kanten van de Gerrit Krolbrug parkeerplaatsen, uitwijkplekken moet maken voor de recreatievaart. Aan de stadse kant schuift de kade tien meter op. Je zou kunnen zeggen: op een deel van die kade doen we dat niet. Dan heb je daarmee een insparing. Maar aan de andere kant moet het ook. Dat betekent dat je aan de niet-stadse kant, aan de overkant, zul je ook een inham moeten maken, op grond die niet van ons is. Een inham wat niet gratis zal zijn. Dat zal een getal van zeven cijfers zijn, om daar die parkeerplaatsen te maken. Als het gaat over de mogelijkheid van het instellen van venstertijden, dat is ook een suggestie, een vraag, die aan andere partijen gesteld is hier in deze raad. Dan wil ik u toezeggen, dat ik daar met Rijkswaterstaat naar wil kijken. Ik wil met klem Rijkswaterstaat vragen, om daarnaar te kijken, naar de venstertijden of dat mogelijk is. Ik geef u alvast een waarschuwing dat dat niet eenvoudig zal zijn. Het is in feit een blokkade van vaarweg. Maar je zou kunnen denken, dat juist in de ochtendspits als de scholen open zijn, dat het voor de doorstroming van de beroepsvaart nadelig is, maar gunstiger is voor de verkeersdoorstroming zeker in de spits van onze burgers. Dat is zeker iets wat een optie is, om te kijken of voor de

voorkeursvariant, de drie meter of vierehalve meter variant, of we naar die mogelijkheden van de venstertijden kunnen kijken. Voor het overige is dat dat niet mogelijk, omdat de ontmenging van de recreatievaart en beroepsvaart te weinig tot stand komt. Zoals ik u eerder gezegd heb, is dat een risico van de hoogste categorie. Het komt heel weinig voor, maar als het voorkomt is dat ook een ernst van de hoogste categorie. Laten we maar hopen dat daar geen slachtoffers vallen. Voorzitter, nog afsluitend met deze motie: ik ontraad de motie. Ik wil u toezeggen om de mogelijkheid voor het instellen van venstertijden bij Rijkswaterstaat onder de aandacht te brengen en daar een antwoord op te vragen.

01:56:01

de heer Koks: Voorzitter, die reactie van het college over die parkeerplaatsen, dat geldt alleen voor de Oostelijke kant van de Gerrit Krolbrug. Aan de westelijke kant hebben we al prima parkeerplaatsen liggen. Er is namelijk die sluis, die een prima regulerend effect kan hebben voor de recreatievaart. Dus ook in dit geval overdrijft de wethouder weer.

01:56:24

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

01:56:26

de heer Van Kesteren: Voorzitter, ik zou de wethouder graag willen vragen of hij de bevindingen van het burgercomité, wat zeer professioneel was, of hij die argumenten en ook die expertise gedeeld heeft en kenbaar heeft gemaakt bij Rijkswaterstaat en het ministerie. Dat zou ik van hem willen weten, want dat is wel belangrijk natuurlijk, als bestuurder van deze stad, dat je voor je inwoners gaat en dat je ook die argumenten die allemaal weerlegd zijn door het burgercomité, dat je dat ook kenbaar maakt aan Rijkswaterstaat en het ministerie. Is dat gebeurd of heeft de wethouder dat niet gedaan?

01:57:00

de heer Van der Schaaf: Dat is gebeurd Voorzitter. Volgens mij heb ik net aangegeven dat er uiterst intensief gesproken is met de bewoners. De bewonersvariant is op tafel gekomen. Ik heb er anderhalf jaar voor gestreden om dat voor elkaar te krijgen. De suggestie dat het niet bij Rijkswaterstaat of bij de minister op tafel zou zijn. Motie negentien, Voorzitter: Groen, landschap en ecologie bij de Gerrit Krolbrug. Dit is een van de moties die zegt: in het voorlopige ontwerp ter beoordeling van het voorlopig ontwerp van de voorkeursvariant, dus niet van beide varianten, de drie of vierehalve, maar van de te kiezen voorkeursvariant, is dit iets wat wij van belang vinden. Oordeel aan de raad. Motie twintig: Verbreed de Gerrit Krolbrug. De huidige breedte van de voetpaden van de huidige Gerrit Krolbrug is twee keer anderhalf meter. In het schetsontwerp wat er dan nu ligt, gaat dat naar twee keer twee meter. Er zal meer ruimte komen voor de voetganger. Dat de vorige bruggen breder was, had te maken met een ander wegprofiel. Toen was het een gebiedsontsluitingsweg met gescheiden fietspaden, nu gaan we uit van het veel smallere profiel van een Fietsstraat waar de menging ook essentieel is om als Fietsstraat te kunnen functioneren. Er is geen reden om een bredere brug te maken. Dat betekent ook dat voor ontwerpers, voor de ontwerpogave, de opgave zelf niet helemaal helder is. Dus het college ontraadt deze motie twintig. Motie eenentwintig: Maak vaart met de verplaatsing van de aanlegplaatsen Ulgersmakade. Oordeel aan de raad, met de waarschuwing erbij dat zo snel mogelijk enkele jaren zal duren, omdat daar plek aangekocht moet worden, het moet gedesigned worden, er moet

aanbesteed worden en uitgevoerd worden. Dat is allemaal niet in anderhalve week geregeld. Dus oordeel aan de raad, met de met de waarschuwing erbij dat dat nog enige tijd op zich zal laten wachten. Dat is de betekenis van zo snel mogelijk. Motie tweeëntwintig, Voorzitter: Toegankelijkheid Gerrit Krolbrug. Er is een aantal suggesties gedaan in de overwegingen personen, personenlift, lopende band, scootmobiel, rollators enzovoort, in het algemeen naar andere oplossingen. Het verzoekpunt is om samen met de werkgroep Toegankelijk Groningen, te kijken naar wat in het voorlopige ontwerp mogelijk is, om de voorkeursvariant, om daar de toegankelijkheid zo groot mogelijk te maken. Ik denk dat het goed is om die werkgroep daarbij te betrekken. Ook hun expertise en ervaringen te betrekken bij kijken wat daar mogelijk is. De verzoekpunten zien daarop, en vandaar oordeel aan de raad van motie tweeëntwintig. Los van de moties, ik was iets te snel met mijn woordvoering. Er zijn twee concrete vragen gesteld, en drie waar ik nog op in wil gaan. De eerste is de tijdelijke brug. De Partij van de Arbeid vroeg: ga in gesprek met de minister, om te kijken wat de stand van zaken is van de tijdelijke brug. Ik heb vandaag nog persoonlijk gesproken met de minister over de situatie rondom de tijdelijke brug. Dus ik heb onze zorg, onze urgentie met de meest mogelijke klem meegegeven. De minister toont zich zeer betrokken. Zoekt naar alle middelen voor een snelle oplossing, als het gaat over de tijdelijke brug. Maar op dit moment is die oplossing er nog niet. We weten niet hoe die oplossing eruitziet, tot ons verdriet, maar ook tot haar verdriet, teleurstelling, enzovoort. Zij is natuurlijk relatief kort in dienst. Ik weet dat de hele problematiek rond de Gerrit Krolbrug, of zelfs breder, dat het haar hoogste prioriteit heeft. Ook over de Gerrit Krolbrug heb ik vandaag nog persoonlijk met haar gesproken. We hebben het niet gehad, Voorzitter, dat is het volgende onderwerp, over de Paddepoelsterbrug. Deze minister, de nieuwe minister, die sinds een aantal weken is aangetreden, ik zal opnieuw bij haar aandringen en bij Rijkswaterstaat om te reageren op de Tweede Kamer motie, hoe zij kijkt naar de afdoening van de motie rondom de Paddepoelsterbrug.

02:01:38

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis.

02:01:39

de heer Van Niejenhuis: Dank, Voorzitter en dank ook aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen over tijdelijke brug. Ik vind het ontzettend mooi om te horen dat de minister betrokken is. Alleen, ik zou graag iets willen horen over het proces. Want hoor ik dan over drie maanden nog een keer, dat de minister ontzettend betrokken is, of zijn we dan een stap verder in het proces? Hoe ziet dat eruit?

02:02:01

de heer Van der Schaaf: De afdoening van de Tweede Kamer moties is natuurlijk aan de minister. Ik wil nogmaals aandringen, ik heb dat vanmiddag niet in dat gesprek benoemd, maar ik wil nogmaals aandringen op snellere afdoening van de motie van de Paddepoelsterbrug.

02:02:15

de heer Van Niejenhuis: Mijn vraag heeft betrekking, Voorzitter, op de eerdere opmerkingen over de tijdelijke brug.

02:02:19

de heer Van der Schaaf: Pardon, ja, daar geldt hetzelfde voor. Binnenkort is daar weer bestuurlijk overleg, om te kijken wat daarin mogelijkheden zijn. Wat voor ons van belang is, ik heb dat ook in de meningsvormende sessie gezegd, dat het voor ons van belang is, dat er ook een tijdelijke brug komt die ook kan dienen op het moment dat de definitieve brug gebouwd wordt. Dus de tijdelijke fiets-loopbruggen verdwijnen, dat er dan een tijdelijke oplossing is. Tot slot, Voorzitter, nog een klein punt. Dat ging over de rotonde en de onderdoorgang. Dat is ook weleens een tunneltje genoemd. Dat hoeft geen tunnel te zijn. Een onderdoorgang kan ook op kolommen gezet worden. Dus dat het een open iets is. De angst voor sociale onveiligheid is helemaal niet terecht. Ik weet niet precies waar dat vandaan komt. D66 vraagt om daar goed naar te kijken. Het was een voorstel, wat in de gesprekken met het Gerrit Krolcomité ook naar voren is gekomen. Dat heeft te maken met de verkeersoplossing aan de Ulgersmakant. Die rotonde, moet die drie of moet die vier aantakkingen hebben. Dat is nog iets wat in het voorlopig ontwerp verder uitgewerkt gaat worden. Dit waren mijn laatste woorden Voorzitter, tot zover.

02:03:36

Voorzitter: Dank u zeer. Dames en heren, ik heb de indruk dat ook na uitvoerige commissiebehandelingen alle argumenten, inclusief de moties, voldoende aan de orde zijn geweest en besproken.

02:03:51

de heer Koks: Voorzitter, namens een aantal fracties wil ik een ordevoorstel indienen die de achtergrond heeft: er zijn een aantal moties ingediend, waaronder andere van de PvdA, over het protocol en die van ons over die slimme openingen. Die hebben allemaal tot doel, om het aantal openingen van die brug terug te dringen. De moties komen pas aan de orde, nadat het raadsbesluit al dan niet is aangenomen. Die moties, als die aangenomen worden en effect gaat krijgen op het aantal openingen, dan kan het zijn dat fracties andere opvattingen over de brughoogte erop na gaan houden. Want dan zijn mogelijkwijze het aantal openingen minder. Dus ik heb een ordevoorstel, dat wordt nu door de griffie op de agenda gezet. Ik wil voorstellen om vijf minuten te pauzeren, zodat iedereen kan kijken wat het ordevoorstel behelst en dan kunnen we wat mij betreft doorgaan.

02:04:53

Voorzitter: Prima. Ik schors de vergadering.

02:04:54

de heer Van Kesteren: Voorzitter, dan wil ik daar ook een punt van orde. Ik zou het wel netjes vinden als de heer Koks, als hij dat ordevoorstel doet, het nu toelicht wat dat is. Dan vind ik het prima om daarna te schorsen om het ook nog te lezen. Maar dit is een beetje spannend doen en er hangt iets aan de rest. Dus vertel even wat uw voorstel is. Dan kunnen we dan even schorsen en het ook tot ons nemen.

02:05:22

de heer Koks: Ik heb het al voor negentig procent onder woorden gebracht hoor, dus ik weet niet precies. Kijk, wat wij dus gaan voorstellen in het ordevoorstel is, in afwachting van de uitslag over die moties, want die komen pas na het raadsvoorstel aan de orde. Die moties die doen pogingen om het aantal openingen te reduceren. Daarvan is het stemgedrag van

een aantal fracties van afhankelijk. We weten nu nog niet, of die moties daadwerkelijk gaan opleveren. Dus wij stellen voor om de besluitvorming over het raadsvoorstel uit te stellen, totdat helder is of die moties om het aantal te reduceren, zoden aan de dijk zet. Daar komt het op neer.

02:06:07

Voorzitter: Wij gaan zo rustig de tekst lezen daarvoor. Ik stel voor de vergadering te schorsen met tien minuten, nadat mevrouw Jacobs daar nog iets over heeft mogen zeggen.

02:06:21

mevrouw Jacobs: Ik wil in ieder geval aansluiten bij wat meneer Koks heeft gezegd: dat het voor ons ook heel belangrijk is dat we eerst de uitkomst van een motie hebben, en dan stemmen over het voorstel.

02:06:31

Voorzitter: Daar zie je dus hoe de verwarring toeslaat. Wij gaan tien minuten schorsen en rustiger het voorstel lezen. Dan hebben de fracties mogelijkheid tot beraad onderling. Ik schors de vergadering tot vijftieng over negen. Ik heropen de vergadering. Aan de orde is in de eerste plaats het ordevoorstel van een aantal partijen, waar men kennis van heeft kunnen nemen. Dat breng ik als eerste in stemming. Zijn daar nog toelichtingen op? U heeft het gegeven, meneer Koks, dat is helder toch?

02:25:27

de heer Koks: Misschien een piepkleine toelichting. Normaal was hier in deze raad, dat je stemt voor moties en dan over het raadsbesluit. Het presidium heeft in al haar wijsheid besloten dit om te draaien. Eerst het voorstel en dan pas moties, dus je weet niet van tevoren wat de uitslag rondom die moties zijn, als je aan het stemmen slaat. Dit probeert dus voor elkaar te krijgen, dat die moties nog enig effect kunnen hebben op het eventueel te nemen raadsvoorstel. Dat is de achtergrond van dit ordevoorstel.

02:26:03

Voorzitter: Zijn er nog vragen aan de indienende partijen, anders vraag ik preadvies van het college. Zijn er nog vragen over? Nee. Wat is het advies van het college? Wethouder?

02:26:17

de heer Van der Schaaf: Wat het college betreft, zal er weinig nieuws toegevoegd worden. Ik denk dat we alles in het afweegkader aangegeven is, dat er nu een keuze gemaakt kan worden over het voorstel, dat het de vierenhalf meter variant zou moeten worden. Daarnaast of de moties ook verbetering kunnen aanbrengen in het voorlopige ontwerp, accenten kunnen zetten in het voorlopig ontwerp. Dus geen behoefte aan een ordevoorstel.

02:26:44

Voorzitter: Dan stel ik u voor om te gaan stemmen over het ordevoorstel. De heer Leemhuis?

02:26:49

de heer Leemhuis: Nu was ik wat te snel. Sorry. Hoewel ik best wel kritisch ben over de het experiment wat we nu doen, met het omdraaien van de stemming en het stemmen over het raadsvoorstel over de moties, heb ik het idee dat dat in dit geval er niks mee te maken heeft, want feitelijk is het een voorstel tot het uitstel van besluitvorming, totdat een aantal dingen

zijn uitgezocht. Mijn fractie heeft daar geen behoefte aan. Dat heeft er ook mee te maken. Dat er nu een aantal dingen uit worden gehaald, terwijl mijn fractie juist bij een voorlopig ontwerp in totale samenhang en met een onderwerp zou willen kunnen bestuderen. Daarom zal mijn fractie niet voor dit ordevoorstel stemmen.

02:27:29

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

02:27:32

mevrouw Moorlag: Dank, Voorzitter. Wij gaan ervan uit dat de cijfers van het college kloppen, dat de brugopeningen minder worden. Dus voor ons zit er geen voordeel in, om dit besluit uit te stellen.

02:27:44

Voorzitter: Andere stemverklaringen nog? De heer Van Niejenhuis.

02:27:47

de heer Van Niejenhuis: Ja, wij sluiten ons aan bij de woordvoering van GroenLinks, de stemverklaring van GroenLinks.

02:27:55

Voorzitter: Nog anderen? De heer Staijen.

02:27:58

de heer Staijen: Voorzitter, wij zullen juist dit ordevoorstel steunen. Want iedere keer wordt geroepen en geschermd met de brugopeningen en wij willen graag een gedegen onderzoek vooraf, over deze brugopeningen. Inclusief de steeds groter en steeds hoger wordende schepen.

02:28:16

Voorzitter: U hoeft niet te zeggen of u voor gaat stemmen of tegen. Het is meer een stemverklaring. Als u indiener bent, is er iets voor te zeggen dat u voorstemt. De heer Venhuizen.

02:28:31

de heer Venhuizen: Voorzitter, ik wil ten eerste aansluiten bij de verklaring van GroenLinks. Ook eraan toevoegen, dat wij vanuit gemeenteraad meermaals op haast hebben aangedrongen richting de minister. En het lijkt mij niet een verstandige boodschap om de boel zelf nu te traineren.

02:28:44

Voorzitter: Mevrouw Jacobs? De heer Van Niejenhuis? Nee? Dan gaan wij nu stemmen. Meneer Van Kesteren nog wel?

02:28:57

de heer Van Kesteren: Ik zou u willen zeggen: hopelijk komt van uitstel, afstel Voorzitter.

02:29:01

Voorzitter: Die indruk had u al een beetje gewekt eerlijk gezegd. Wij gaan over tot stemming. Ik open de stemming over het ordevoorstel: Eerst even zeker weten. Voor negentien, tegen vierentwintig. Daarmee is het ordevoorstel verworpen. Ik stel voor, om over te gaan tot stemming over de amendementen. Daarbij was de constatering dat het amendement van

Partij voor de Vrijheid verdergaand is, dan het amendement van de SP, VVD en anderen. Twee is verregaander dan een? Ja? Dan doen we dat. Dan is de gedachte dat amendement twee verregaander is dan amendement één. Meneer Van Kesteren.

02:30:40

de heer Van Kesteren: Daarbij aangetekend dat het amendement van de PVV, ondubbelzinnig pleit voor de drie meter variant en dat het amendement wat door andere partijen wordt ingediend, dat dat veel ruimte laat voor die moties die alsnog ingediend zullen worden. Ervan uitgaand dat het amendement wordt afgeschoten. Dat zou ik toch nog ter aanvulling gezegd wil hebben. Voorzitter.

02:31:06

Voorzitter: Akkoord. Zullen we dan toch eerst A2 in stemming brengen? Gaan we eerst naar A2, dus van SP, VVD, Stadspartij, CDA, Student en Stad, 100% en Partij voor de Dieren. Amendement: Een brug voor iedereen. Ik open de stemming, of zijn er nog stemverklaringen na alles wat al gezegd is? Niet. Dan gaan we stemmen. Ik sluit de stemming: voor achttien, tegen vijftwintig. Het amendement is verworpen. Dan het iets minder verstrekkende amendement van Partij voor de Vrijheid. Daar nog stemverklaringen? Nee? Open ik de stemming. Ik sluit de stemming: voor negentien, tegen vierentwintig. Amendement verworpen. Dan gaan we naar het hoofdvoorstel. Zijn daar nog stemverklaringen op? Dat is niet het geval. Dan breng ik het hoofdvoorstel in stemming. Ik sluit de stemming: voor vierentwintig, tegen negentien. Voorstel is aanvaard. Dan gaan we naar de moties.

02:33:48

de heer Leemhuis: Voorzitter, nog even van de orde, want de wethouder heeft een aantal moties ontraden in ieder geval een van mij. Ik wilde zeggen dat ik hem toch handhaaf en hem in stemming wil brengen. Dat gaat over de motie over de breedte van de brug. Ik zal even het nummer zoeken, maar misschien weet u al dat ook wel, nummer twintig.

02:34:23

Voorzitter: Kunnen wij per motie nog analyseren. Motie onder twee: Een mooie Gerrit Krol, brug van PvdA, D66, enzovoort. Stemverklaringen? Mevrouw De Wrede.

02:34:39

mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel Voorzitter. We moeten er aan de ene kant heel erg om lachen, om de woordvoeringen zoals ze zijn gehouden door onder andere de Partij van de Arbeid vanavond. Aan de andere kant vinden we het ook wel heel treurig. En vinden we bijbehorende moties, zoals dat vanavond ook al eerder is genoemd, een soort van windowdressing. Maar goed, het kan ook allemaal geen kwaad, dus we stemmen ook voor die moties en voor de meeste moties die hier vanavond bij worden ingediend.

02:35:12

Voorzitter: Meneer Moerkerk.

02:35:15

de heer Moerkerk: Ik ken Rijkswaterstaat als een partij die hele mooie bruggen bouwt, dus ik vind het een overbodige motie en erg voor de Bühne. We zullen hier tegenstemmen uit principe en de overige moties maar voor, want we willen ook wel constructief mee blijven denken.

02:35:29

Voorzitter: Meneer Koks.

02:35:32

de heer Koks: Voorzitter, wij zijn het eens met de redenatie die de Partij voor Dieren net op hing. Wij vinden ook dat het veelal doekjes voor het bloeden moties zijn, maar zullen toch het op zijn merites beoordelen, zoals dat heet.

02:35:50

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

02:35:52

de heer Van Kesteren: Voorzitter, we zijn het inmiddels gewend: deze raad gaat blijmoedig voorwaarts in het proces van het gebrek aan dualisme. Dat is heel spijtig en heel jammer, want daarmee wordt de democratische besluitvorming ernstig geschaad. Daarom zal ik tegen alle moties gaan stemmen. Voorzitter. Want ik blijf erbij: de drie meter versie, daar hadden wij met zijn allen voor moeten gaan.

02:36:17

Voorzitter: Ik kom als vanzelf, een bruggetje makend, bij meneer Staijen uit.

02:36:24

de heer Staijen: Dank u, Voorzitter. Eigenlijk vinden wij dit een volkomen overbodige motie. Want wie zou het nou in zijn hersens halen om voor zoveel geld een oerlelijke brug te willen gaan bouwen? Maar ok, wij zullen hem wel steunen, want of het nu een hoger of lage brug wordt, het moet er wel mooi uitzien.

02:36:44

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

02:36:45

mevrouw Jacobs: Anders dan de Stadspartij, een volkomen overbodige motie zullen wij niet steunen. Ik ben het eens met de woordvoerder van 100% Groningen. Wie haalt het nu in zijn hoofd om een lelijke brug te bouwen?

02:37:00

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Wel of geen mooie Gerrit Krolbrug, om maar even een beetje scherp te zetten. Nou, het lijkt erop dat de gemeenteraad van Groningen wel een mooie Gerrit Krolbrug wil. Dat is nog een beetje troost. Dan hebben we motie 03: Inspraak voor ontwerp omgeving Gerrit Krolbrug. Daar nog stemverklaringen? Meneer Bolle.

02:38:10

de heer Bolle: Voorzitter, als er nu iets een overbodige motie zou moeten zijn, dan is het wel een motie om de inspraak goed te regelen. Als we dat na al die jaren nog steeds per motie zouden moeten regelen, dan zou het wel heel erg verdrietig worden. Dus ik hoop eigenlijk dat deze partijen, want ik had het net over vertrouwen, dit is zo'n motie waaruit weinig vertrouwen in het college blijkt.

02:38:33

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Staijen.

02:38:36

de heer Staijen: Dank u. Voorzitter, omwonenden mogen meepraten over de hoge brug die ze niet willen. Wij hopen dan met een iets beter resultaat, dan het hele participatietraject tot nu toe, voor dit besluit. Dus de Stadspartij staat heel sterk voor inspraak, dus we zullen deze motie steunen, maar met een heel gemengd gevoel.

02:38:56

Voorzitter: Nog anderen? Meneer Koks.

02:38:59

de heer Staijen: De redentie van de heer Bolle kan ik goed volgen, maar juist vanwege de redenen dat de inspraakervaringen lang niet altijd even goed gaan hier in deze stad, zullen we toch deze motie steunen.

02:39:12

Voorzitter: Gelukkig maar, want u bent ook ondertekenaar. Stel je voor. Kijken of u meneer Bolle toch nog heeft weten te overtuigen. Dat gaan we volgens mij nu meemaken en we gaan stemmen over motie 03. Ik sluit de stemming: voor zevenendertig, tegen zes. De motie is aangenomen. Dan vier: Voorkom onnodig openen van de Gerrit Krolbrug. Daar nog stemverklaringen? Meneer Koks.

02:40:06

de heer Koks: Voorzitter, dit is wat ons betreft een echte fake motie, want de brugwachter bepaalt niet of de brug open of dicht gaat, maar dat bepaalt de schipper. Daarmee valt elke grond onder deze motie weg.

02:40:22

Voorzitter: Anderen nog stemverklaring? Mevrouw Jacobs nog.

02:40:28

mevrouw Jacobs: Wij hebben middels het ordevoorstel gepoogd om het antwoord hierop te krijgen, of het daadwerkelijk mogelijk is om dit te doen. Dat antwoord kunnen we niet krijgen. Dan had is deze motie dus niet van belang voor wat we uiteindelijk gaan doen. Daarom willen wij tegenstemmen.

02:40:44

Voorzitter: Mevrouw De Wrede.

02:40:45

mevrouw De Wrede: We sluiten ons aan bij de woordvoering van mevrouw Jacobs. Ook wij hebben grote twijfels over de uitvoerbaarheid van deze motie, zoals ook eerder aangegeven in de commissie. Dus ook wij zullen tegenstemmen.

02:41:00

Voorzitter: Anderen nog? Nee. Dan gaan we stemmen over M 04. Ik sluit de stemming: voor zevenentwintig, tegen zestien. Motie is aangenomen. Dan zijn we bij motie onder vijf, dat gaat over de hoogte van de Gerrit Krolbrug en de hellingbanen. Zijn daar nog stemverklaringen? Nee. Dan gaan we stemmen. De heer Staijen nog?

02:41:51

de heer Staijen: Dank u, Voorzitter. Met deze motie wil de collegepartij blijkbaar de scherpste randjes van een verkeerd besluit wegpoetsen. Dus dan kun je zeggen: alle beetjes

helpen, hoe klein dan ook. Maar Stadspartij zal deze motie niet steunen, want het effect voor de mindervaliden is minimaal.

02:42:10

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Voor veertig, tegen drie. Dan klopt het en dan is hij aangenomen, mede dankzij de heer Van Zoelen. Zijn we bij motie negen: Droog over. De omvang van de schuilplekken. Meneer Koks.

02:43:41

de heer Koks: Voorzitter, onze motie gaat niet over om al die vijftienduizend mensen die per dag over de brug gaan, om die onder dak te krijgen. Maar zo'n bushokje vinden we erg klein. Wij willen dus dat mensen, die vanwege mobiliteitsbeperkingen niet die fiets- en loopbruggen over kunnen, dat die op een redelijke manier tijdens hoosbuien onder een afdakje of iets dergelijks kunnen staan.

02:44:11

Voorzitter: Dus geen afdakje van drie meter, vijf meter zeventig hoeft ook niet, maar vierenhalf zou mooi zijn. Zoiets?

02:44:17

de heer Koks: Ik wil best met de wethouder een keertje naar de Gamma gaan, om te kijken of daar wat leuks uit te zoeken valt.

02:44:23

Voorzitter: We gaan excursie doen, om te kijken wat een beetje een mooie omvang zou zijn. Verder nog stemverklaringen? Meneer Leemhuis.

02:44:32

de heer Leemhuis: Dank u, Voorzitter. Mijn fractie zal voor deze motie stemmen. Het past ook erg bij de motie die we later indienen over de toegankelijkheid, want daar hangt het nauw mee samen. Een prima motie en ik ben benieuwd wat dat gaat opleveren.

02:44:45

Voorzitter: De heer Moerkerk.

02:44:49

de heer Moerkerk: Dank u, Voorzitter. Wij stemmen voor deze motie, maar misschien gaan we wel met een initiatiefvoorstel komen, om dat ook bij alle stoplichten in de stad te doen.

02:44:58

Voorzitter: Akkoord. De heer Venhuizen.

02:45:01

de heer Venhuizen: Je ziet nergens afdakjes bij bruggen, maar misschien wordt hier wel een hele nieuwe trend gezet. Dus wij zullen zeker voor stemmen.

02:45:10

Voorzitter: Mijn gevoel zegt dat we kunnen gaan stemmen. Dan openen we nu de stemming. Ik sluit de stemming. Is aanvaard. Dan heb ik motie onder tien: Slimme openingen Gerrit Krolbrug. Zijn daar nog stemverklaringen?

02:46:02

de heer Koks: Voorzitter, over het antwoord van het college daarover. Het college heeft deze

motie slechts voor een deel overgenomen. Ik wil benadrukken dat deze motie bedoeld is, om blauwe golven, venstertijden en optrekken samen met de beroepsvaart, om dat te onderzoeken en vervolgens de raad te informeren over wat de uitkomst is. Ik zeg dus niet dat er een blauwe golf moet komen, maar dat het onderzocht moet worden, om te kijken wat de effecten zijn. Of het kan en ook wat de effecten zijn.

02:46:37

Voorzitter: De heer Venhuizen.

02:46:41

de heer Venhuizen: Voorzitter, deze motie vraagt ook in het tweede dictum, om opnieuw een afweging te maken tussen beide varianten. We denken dat we dat wel gedaan hebben. Maar de wethouder heeft wel een aantal toezeggingen gedaan, om te kijken of de maatregelen die genoemd zijn, wel interessant zijn. Dus daar nemen wij genoeg mee en we stemmen tegen deze motie.

02:47:00

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Van Niejenhuis.

02:47:03

de heer Van Niejenhuis: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van D66.

02:47:07

Voorzitter: Meneer Leemhuis.

02:47:09

de heer Leemhuis: Met de toezeggingen van de wethouder, om te kijken naar de venstertijden in de spits, is het belangrijkste onderdeel van de motie al door het college overgenomen. Wij zullen tegen de motie stemmen.

02:47:19

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. De motie is verworpen. Dan zijn we bij motie onder 20: Verbreed de Gerrit Krolbrug. Daar nog stemverklaringen?

02:48:22

Speaker ?: Voorzitter, er staat een heel andere motie op het bord.

02:48:24

Voorzitter: Motie 19 vergat ik. Motie: Groen, landschap en ecologie, van GroenLinks en Partij van de Arbeid. Zijn daar nog stemverklaringen? Meneer Koks.

02:48:39

de heer Koks: Deze motie is wat ons betreft overbodig. De hoogste eisen stellen, daar gaan we automatisch vanuit. Verder, als we twee uur van tevoren iets te krijgen over de loop van de Hunze, dan is het echt niet zo dat ik een extra fractievergadering van de SP bij elkaar ga roepen, om wat te bedenken over de Hunze. Dus wij zullen tegenstemmen.

02:49:02

Voorzitter: De heer Staijen.

02:49:06

de heer Staijen: Voorzitter, wij vinden deze motie inderdaad ook overbodig, want alle zaken die hier genoemd worden, moeten bij alle projecten worden meegenomen. Dat is toch een

standaard in deze stad. Ik vraag me één ding af: wie ooit de extra kosten gaat betalen. Maar daar vinden we ook wat op. Dus ik zeg het overbodig, maar hij komt in stemming en we zullen er niet tegen zijn.

02:49:31

Voorzitter: Ik vind het een sluitende redenering. Anderen nog? Nee. Gaan we stemmen over motie 19. Ik sluit de stemming: voor dertig, tegen tien. De motie is aangenomen. Dan nu toch wel motie 20, over de verbreding van de Gerrit Krolbrug. Daar nog stemverklaringen op? Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Voor zesendertig, tegen zeven. Aangenomen. Motie 21: Maak vaart met verplaatsing van de aanlegplaats Ulgersmakade. Zijn daar nog stemverklaringen? Meneer Koks.

02:51:13

de heer Koks: Voorzitter, met de melding van de wethouder dat het nog jaren duren voordat dat überhaupt gerealiseerd kan worden, vinden wij dat dit meegenomen moet worden in het ontwerp en in de normale planning voor de rest van de brug. We willen dus tegenstemmen.

02:51:29

Voorzitter: Anderen nog? Nee. Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Voor tweeëndertig, tegen elf. De motie is aangenomen. De laatste motie op dit punt, gaat over de toegankelijke Gerrit Krolbrug. Zijn daar nog stemverklaringen? De heer Staijen.

02:52:31

de heer Staijen: Voorzitter, alle beetjes zullen helpen, maar het blijft voor de meest belangrijke doelgroep toch een onmogelijk hindernis, die hoge brug dus. Wij zullen tegenstemmen.

02:52:42

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Koks.

02:52:45

de heer Koks: Voorzitter, eigenlijk vinden we het een overbodige motie, maar gezien eerdere ervaringen met de inspraak en ook rondom de werkgroep Toegankelijkheid zullen we hem toch steunen.

02:52:54

Voorzitter: Ik open de stemming. Ik sluit de stemming: voor veertig, tegen drie. De motie is aangenomen. Daarmee is dit besluitpunt afgerond.

10. Moties vreemd aan de orde van de dag

a. Moties vreemd n.a.v. Skaeve Huse

Voorzitter: Ik stel u voor om over te gaan naar het ingevoegde punt over de Skaeve Huse. Daar was een drietal moties over ingediend. Toen hebben we gezegd: laten we het ordentelijk van een agendapunt voorzien. Ik geef het woord aan de heer Visser.

02:54:16

de heer Visser: Dank u wel, Voorzitter. In de meningsvormende sessie van vorige week heb ik verteld hoe mijn fractie in deze kwestie staat. Voor ons staat de noodzaak tot het opzetten

van een rustplek voor deze groep kwetsbare inwoners voorop. Mijn fractie vindt het een overheidsplicht, om inwoners die door omstandigheden, die iedereen kan overkomen, slecht in staat zijn om te goed voor zichzelf te zorgen en zich te handhaven in een omgeving met veel sociale prikkels, een woonplek te bieden. Waar je kunt stabiliseren en ten minste een dak boven je hoofd hebt. En, Voorzitter, deze plekken zijn hard nodig. Uit het gesprek met de instellingen bleek dat er volgens de meest recente schattingen nog minimaal vier van dit soort plekken in onze regio nodig zijn.

02:55:02

Voorzitter: Meneer Boter.

02:55:04

de heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. Ik vind het een plicht om de mensen op te vangen. Volgens mij wordt dat wel gedeeld. Maar vindt u het dan ook een plicht om diegenen die daar omheen wonen ook comfort te bieden?

02:55:16

de heer Visser: Ik ben nog maar net begonnen. Ik kom op dat punt van de omwonenden nog terug, meneer Boter, als u het goed vindt. Er zijn nog minimaal vier van dit soort plekken in onze regio nodig. Mijn fractie hoopt dan ook, dat bijvoorbeeld de gemeente Midden-Groningen bereid is om over zulke plekken nieuwe plekken mee te denken. Het is per slot van rekening een regionale verantwoordelijkheid, maatschappelijke opvang. Bij het zoeken naar die extra plekken zou de motie die vraagt om een nieuw locatie-onderzoek, eventueel behulpzaam kunnen zijn. In dit geval is er al een locatie-onderzoek geweest, dat tot de conclusie Hoofdweg heeft geleid. Dat is niet de meest perfecte locatie, maar het is wel de meest geschikte. Uit eigen ervaring weet ik dat dergelijke locatieonderzoeken voor een deel wegen op de hand zijn. Het college heeft dat wegen volgens mijn fractie afdoende onderbouwd. Na het trekken van zo'n conclusie over de beoogde locatie, hoor je dit helder en transparant te communiceren met de omwonenden, zodat deze wensen en bedenkingen kunnen meegeven. Bij die stap van uitleggen van de bedoeling en aard van de woonvorm, en over participatie en de inpassing van de woonvorm in de omgeving, is het fors misgegaan. Waardoor de verhoudingen nu verstoord zijn.

02:56:33

Voorzitter: Meneer Koks.

02:56:37

de heer Koks: Nog even over dat locatie-onderzoek want u zegt: "Het is wegen op de hand." U heeft vast, net zoals ik gezien, dat de doorslaggevende factor in het locatie-onderzoek voor deze locatie is dat het financieel gezien het goedkoopst is in vergelijking met allerlei andere locaties. Die scoort het hoogst. Vindt u het terecht dat op grond van een financiële overweging, een locatie voor de hoofdprijs in aanmerking komt?

02:57:09

de heer Visser: U versmalt het nu enigszins tot de financiën. Ik zie dat dat een belangrijke rol speelt. Ik vind ook dat beschikbaarheid, geld, is het is makkelijk voor elkaar te krijgen, naast de andere criteria, een rol mogen spelen. En ja, je kunt een discussie voeren over welk gewicht al die criteria dan weer moet hebben. Maar het zijn ook allemaal individuele omstandigheden. Het zijn allerlei verschillende plekken, dus je kunt het ook niet helemaal

terugrekenen. Maar ik ben het met u eens: dat speelt een grote rol. Ik was gebleven bij dat het met de communicatie met de omwonenden, dat het daar fors is misgegaan. Dat heeft de verhoudingen wel verstoord, fors verstoord. Mijn fractie betreurt dit. Het gesprek met de omwonenden had veel beter gekund. Er was onduidelijkheid over de precieze aard van de woonvorm, het locatie-onderzoek was niet direct beschikbaar, omwonenden hebben ontzettend veel moeite moeten doen, om zaken boven tafel te krijgen. Daarmee ontstond wantrouwen en zitten we nu met een rapport van Breuer en IntraVal, dat spreekt van een vertrouwensbreuk.

02:58:24

Voorzitter: De heer Sijbolts.

02:58:25

de heer Sijbolts: Toch gaat GroenLinks instemmen met dit voorstel. Wanneer trekt GroenLinks een keer een lijn zegt: de inspraak is niet goed gegaan, participatie is misgegaan, dit moet opnieuw naar de tekentafel. Wanneer komt eens een keer dat moment? Want dit is niet het enige voorbeeld, waar het misgaat.

02:58:43

de heer Visser: mijn wedervraag zou kunnen zijn: als u de vorige keer wel akkoord zou zijn gegaan, wat dan nu de reden is dat u er niet mee akkoord. Dit is uiteindelijk een afweging die je moet maken, tussen belangen van mensen die hier een plek moeten hebben en de vraag of je het proces zwaar genoeg vindt. Wij hebben die afweging gemaakt aan de kant van de mensen die zo'n plek nodig hebben.

02:59:14

Voorzitter: De heer Bolle.

02:59:19

de heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Die afweging is dan voor GroenLinks die kant opgevallen maar wat denkt GroenLinks dat dat doet voor de andere locaties van woonvormen die nog komen? Wat gaat dat doen voor de omwonenden daar?

02:59:33

de heer Visser: Daar kom ik zometeen op, als u even geduld heeft. We zitten dus met een rapport dat spreekt van een vertrouwensbreuk. Om die reden staat GroenLinks dan ook op de motie die het college in de kern verzoekt, om wel het goede gesprek aan te gaan met de omwonenden over de beheersmaatregelen die Breuer IntraVal aandraagt, direct toe te zeggen dat inrichting en toegang veilig zullen worden gemaakt en de omwonenden een onafhankelijke ondersteuning aan te bieden. Om diezelfde reden, stemt mijn fractie ook de motie die vraagt om verbetering van de leidraad kwetsbare groepen. Er is immers ook op andere plekken gebleken, dat het bestaan van de leidraad niet altijd leidt tot een goed wederzijds respect voor een gesprek, waarin je het niet per se eens hoeft te worden, maar ten minste begrip krijgt voor elkaars positie. Zodat Voorzitter, kwetsbare inwoners, die diverse vormen van maatschappelijke opvang nodig hebben, niet het slachtoffer worden van slechte communicatie tussen gemeenten en omwonenden. Dank u wel.

03:00:34

Voorzitter: Meneer Koks.

03:00:35

de heer Koks: U stelt in uw motie ook een aantal voorwaarden. U vraagt het college om een aantal maatregelen mogelijk te maken, die de kans op ellende zo klein mogelijk maakt. Heeft u nu in al die gesprekken die er al over plaatsgevonden hebben, enige zekerheid gekregen dat die maatregelen daadwerkelijk getroffen worden? Zodat risico's zoals Breuer inschat, beheersbaar worden? Heeft u daar houvast in? En zo nee, dat hebben wij nu niet. Hoe kunt u dan zo'n motie indienen?

03:01:16

de heer Visser: Niks is zeker, meneer Koks. Ik vind dat dat onderzoek voldoende maatregelen biedt, om de inpassing in de omgeving op een goede manier te doen en de kans op incidenten zo klein mogelijk te maken. Breuer heeft daar grote ervaring in, ook bij andere locaties. We hebben daar ervaring in, dus ik denk dat de inschattingen die daarin staan best redelijk zijn. Niet alles is misschien nodig. Ik vind wel dat er met de inrichting en met de toegang iets gedaan moet worden direct, maar ik vind dat je het gesprek met de omwonenden moet aangaan, om te kijken hoe zij daartegen aankijken en hoe die risico's op die manier beheersbaar kunnen worden gemaakt.

03:01:58

de heer Koks: Als ik nog een vervolgvraag mag stellen, hoe groot schat u de kans in dat die omwonenden daar überhaupt toe bereid zijn, gezien het hele drama wat u net al geschetst heeft, en de constatering van Breuer daarin. Hoe groot is die kans, dat überhaupt omwonenden nog van plan zijn enige bijdrage te leveren.

03:02:16

de heer Visser: Ik vind dat het college een uiterste poging moet doen, om dat goede gesprek waar ik het over had, met de omwonenden te voeren en te proberen dat vertrouwen te herstellen. Dat kan alleen maar gebeuren doordat je daden laat zien in het gesprek met omwonenden.

03:02:33

Voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Menger.

03:02:37

mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Meneer Visser van GroenLinks geeft in zijn woordvoering aan dat het vertrouwen ernstig geschaad is, dat er een vertrouwensbreuk is ontstaan. In een eerdere sessie heeft de wethouder ook aangegeven eigenlijk ingestemd met het feit, dat het vertrouwen onherstelbaar geschaad was. Dat hij maar moest zien of dat nog goed zal komen. Maar bent u dan ook van mening met de fractie van 100% Groningen, als dit speelt en als dat het fundament is om ergens een bijzondere woonvorm op deze locatie tot een succes te brengen, dat hij wel zeer, zeer klein is? Wellicht onmogelijk.

03:03:30

de heer Visser: Dat is dezelfde vraag die meneer Koks stelde, namelijk heeft u er enig beeld bij dat dat gesprek op een goede manier tot stand kan komen. Ik vind dat het college daar zijn uiterste inspanning voor moet doen.

03:03:43

Voorzitter: Mevrouw Menger.

03:03:45

mevrouw Menger: Dank u wel Voorzitter. Ik heb een vervolgvraag. Als u zegt: ik vind dat het college zich volledig moet inzetten, om de gesprekken weer op gang te krijgen en zich daar voor de volle honderd procent voor moet inzetten. Wat vindt u dan concreet wat het college zou moeten doen, om deze omwonenden tegemoet te komen, die zich zo aan de kant gezet voelen? Hoe ziet u dat voor zich?

03:04:13

de heer Visser: In de motie. Spreken we over direct iets doen met de ingang en de inrichting. We willen de bewoners ondersteuning aanbieden voor de vele moeite die erin zit. Vaak in dit soort gesprekken. We vinden dat die beheersmaatregelen die Breuer Intraval verder aandraagt, dat die in het gesprek langsgelopen moeten worden. En dat in dat goede gesprek bepaald moeten worden wat daarvan wordt gedaan, en wat eventueel niet of later?

03:04:48

Voorzitter: Dan ga ik nu ook naar uw woordvoering toe, want anders zitten we straks met allerlei vragen en een halve woordvoering te organiseren. Heeft u woordvoering? Ja, gaat uw gang.

03:05:04

mevrouw Menger: Dank u wel Voorzitter. Ik vind het jammer dat ik niet nog een laatste vervolgvraag mag stellen. Maar helaas. Voorzitter, dank u wel. Locatie Harkstede is aangewezen door het college als zijnde geschikt, maar er is geen permanente locatie. Terwijl permanent de voorkeur heeft van de betrokken zorginstellingen en duidelijk geuit tijdens de beeldvormende sessie door mevrouw Bouwsma van WerkPro in de hoedanigheid van penhouder. Er heeft geen gedegen locatie-onderzoek plaatsgevonden. Omgevingsonderzoek Hoofdweg Garkstede concludeert: het is niet optimaal maar kan er mee door. Beheersmaatregelen zijn niet voldoende en uitgebreid onderzocht. Desalniettemin is een beslissing in onze optiek al gevallen. Wij willen benadrukken: haastige spoed is zelden goed. Deze bijzondere woonvorm is maatwerk met als uitgangspunt de menselijke maat. Het zou geen kwestie van een passe partout mogen zijn. Omdat het elders werkt, werkt het dus per definitie ook hier. Op basis waarvan baseert het college dit? Ik mis een gedegen onderbouwing van dit argument. Skaeve Guse als zijnde woonvorm juichen wij van harte toe. Laat daar geen twijfel over bestaan. Het gaat ons om de geschiktheid van een locatie en mijn fractie is niet overtuigd en blijft bij haar statement: ga terug naar de tekentafel er start opnieuw een nauwkeurig en zorgvuldig onderzoek. Dank u wel, Voorzitter.

03:06:31

Voorzitter: Meneer Brandsema heeft nog een vraag aan u.

03:06:34

de heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor mevrouw Menger aangegeven dat successen elders geen garantie zijn voor de locatie aan de Hoofdweg. Maar ik zou hem andersom willen vragen aan mevrouw Menger: wat maakt dat mevrouw Menger zich grote zorgen maakt, gezien dat het op andere plekken ook wel een succes kan worden.

03:06:57

mevrouw Menger: Ik maak ik mij in de eerste plaats zorgen, omdat het hele proces vanaf de start niet goed is gegaan. Er is er enorm veel weerstand, wat in mijn optiek, onze optiek van

fractie 100% Groningen, voor een groot deel voorkomen had kunnen worden. Daar hebben we het in sessies ook uitvoerig over gehad. Nogmaals, het kan op andere locaties prima een succes zijn, maar dat wil niet zeggen dat het uitsluitend gegarandeerd is dat dat hier op deze locatie ook gebeurt. Een locatie-onderzoek is niet nauwkeurig uitgevoerd. In de hele verslaggeving zie ik veel te veel mitsen en maren, waardoor mijn fractie zegt: ga terug naar de tekentafel en begin opnieuw.

03:07:51

Voorzitter: Aanvullende vraag nog.

03:07:53

de heer Brandsema: Dank u, Voorzitter. Begrijp ik het goed dat 100% Groningen zegt: als er een veel uitgebreider locatie-onderzoek had gelegen, dan was er veel meer draagvlak geweest, ook bij de omwonenden voor deze locatie?

03:08:07

mevrouw Menger: Ik denk dat als er een nauwkeurig en zorgvuldig onderzoek was geweest, waarin de omwonenden vanaf het moment een, zorgvuldig en ook keurig waren meegenomen, dat er wellicht meer draagvlak was geweest. Dat is wat ik zeg.

03:08:26

Voorzitter: Meneer Boter.

03:08:28

de heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. Dan wil ik mijn woordvoering doen. Ik denk dat onze fractie in ieder geval wat minder ver op weg is en op streek is, dan GroenLinks. Want in onze gemeente hebben we een leidraad: realiseren voorzieningen voor kwetsbare groepen. We hebben zelfs 2.0-versie daarvan, en deze leidraad heeft een grote doelstelling uitgewerkt in een vrij uitgebreid processchema. Namelijk om met een zorgvuldig proces, samen met de omgeving het realiseren van voorzieningen voor kwetsbare groepen mogelijk te maken. Deze leidraad is opgesteld om alle partijen, ook de omwonenden die hierboven zitten, waakzaam toekijken en ook een petitie hebben, waardoor ze door tweeëntwintighonderd mensen gesteund worden, vertrouwen te geven. Het grote risico bij vertrouwen is, dat vertrouwen te voet komt, maar helaas te paard gaat. Ik za door een lijstje gaan waaruit blijkt dat in galop het vertrouwen toch wel verdwijnt met dit soort projecten: windverkenning Roodehaan, zonnepark Lagelandpolder, harmonisatie sporttarieven, Aduarderdiepsterweg, Zonnevlekken in voormalig gemeente Haren, Stadspark-Drafbaan, de afvaldiscussie in de voormalige gemeente Haren en de net besproken Gerrit Krolbrug. En zeker niet te vergeten, want daar is de casuïstiek het meest van toepassing, de Barkmolenstraat. In al deze genoemde kwesties bleek het voor ons, zoals we hier samen zitten en in meerderheid besluiten nemen, moeilijk om de wensen, bedenkingen en emoties van omwonenden in een zorgvuldig proces mee te nemen. Zelfs de heer Visser van GroenLinks heeft daar al aan gememoreerd. Daarmee hebben we dus niet bepaald vertrouwen gewekt. Het gaat er zelfs nog een stap verder, want de wethouder vroeg zich twee weken geleden bij de commissiebehandeling zelfs af, of het vertrouwen überhaupt nog wel terugkomt hier. Dat moeten we ons allemaal aantrekken, want voor ons allemaal is vertrouwen de basis waarop we ons werk hier in de politieke arena kunnen doen. Dit vertrouwen is ook de basis om de voorliggende motie van de coalitie eventueel te kunnen

uitvoeren, maar niet nu, maar in een heel ander stadium. Daar kom ik zo op terug. Het college kiest er nu wederom voor, namens onze fractie, ondanks het gebrek aan vertrouwen bij de omgeving en ondanks een deuk in het zorgvuldige proces, om op de ingeslagen weg voort te gaan. Wij kiezen ervoor om nog een keer het proces zorgvuldig te voeren en opnieuw te beginnen, motie elf. Er is geen haast, want we zijn sinds 2017 bezig in alle rust, om te komen tot een voorziening voor de Skaeve Huse, door de hele raad gesteund. Dus laten we dat ook vooral zorgvuldig gaan doen. We vinden het dan ook jammer dat twee aangedragen alternatieven die rondgecirculeerd hebben, Witte Lam en Siddeburen, niet meegewogen worden, omdat we niet opnieuw beginnen. We vinden ook dat de locatiekeuzes tussen vier van de zes locaties, zoals uit het locatie-onderzoek blijkt, zonder objectiveerbare scores ongeveer gelijk scoren. Waarom dan niet meerdere locaties meenemen? Dan is de conclusie helaas, naar aanleiding van de commissievergadering, wat somber. Als we het voorliggende collegebesluit gaan uitvoeren en weer alleen in de toekomst een beter proces gaan doorlopen, en laat de toekomst eens een keer nu beginnen, zonder vertrouwen van. Een deel van onze inwoners en begrip voor de vele diverse positieve en negatieve standpunten van onze inwoners, wordt het lastig om met enige snelheid en draagvlak een gedragen besluit te nemen. De paden van het afnemende vertrouwen draaft door.

03:11:55

Voorzitter: Meneer Boter, meneer Brandsema heeft een vraag.

03:12:01

de heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Een vraag aan de VVD. Ik krijg de indruk dat de VVD hier zegt: als we maar zo'n participatietraject zo goed mogelijk doen, dan ontstaat er draagvlak. Ik ben het met de VVD eens dat natuurlijk dat streven er moet zijn. Maar ik ga er ook vanuit, en ik ken de heer Boter een beetje, die heeft natuurlijk wat verder gekeken dan onze neus lang is. Hij heeft ook andere Skaeve Huse projecten waarschijnlijk wel wat gezocht in Nederland. Ik ben wel benieuwd of de heer Boter ook een project is tegengekomen, waarin die participatie op zo'n manier ging, dat er totaal geen weerstand was vanuit de omwonenden van een locatie die uiteindelijk gekozen is door de betreffende gemeenteraad.

03:12:43

de heer Boter: De heer Brandsema heeft in ieder geval geconstateerd dat ik een vrij grote gok heb en dat ik daar ook ver overheen kijk. Dus dat heb ik inderdaad gedaan. Ik kom zo nog wel even op dat punt terug. Maar vreest u allen niet voor mijn opkomende herfstdepressie, want ik ben optimistisch en opgewekt van aard. Ik zal net als in de commissie, nog een keer met een oproep komen, om uiteindelijk tot een beter besluit komen. En nee, ik zal niet ondanks de weggefallen anderhalve-meter maatregel, weer komen met knuffelen in de overdrachtelijke zin. Maar uiteindelijk moet het vertrouwen wel hersteld worden. Dan wordt het niet het wegen op de hand, wat de heer Visser nogmaals hier deed. Maar het volgen van de stappen uit de leidraad. En bij het volgen van de stappen van de leiden, als we overnieuw beginnen, kan motie 13 ook van het college prima navolging verdienen.

03:13:30

Voorzitter: De heer Van der Meijden.

03:13:39

de heer Van der Meijden: Een heel eind terug naar uw verhaal. Het ging over 2017 en het aankondigen van de Skaeve Huse. U zei van: er is geen haast, want we zijn er al sinds 2017 mee bezig. Maar als u goed geluisterd heeft naar de instellingen die betrokken zijn bij dit project, dan hebben ze nu minstens dertig en waarschijnlijk wel zestig mensen die op een lijst staan, die ze heel graag een goede plek zouden willen geven. Dus ik vind wel degelijk dat de tijd wel een belangrijke rol is en dat we dit soort voorzieningen moeten treffen. Bent u het daarmee eens?

03:14:10

de heer Boter: Als de heer Van der Meijden goed heeft opgelet, heeft hij gezien dat de hele raad het ermee eens is dat deze voorziening er moet komen. Dus volgens mij is dat geen enkel probleem. Blijkbaar had meneer Van der Meijden graag wat meer spoed willen betrachten. Dat mag van mij, dat vind ik prima. Maar dat wil niet zeggen dat we uiteindelijk, dan kom ik terug op de vraag van meneer Brandsma, want als we dat opnieuw doen en we nemen deze locatie ook in de zorgvuldigheid mee, wil dat natuurlijk niet zeggen dat we omwonenden gelijk moet toegeven, omdat ze zorgen, emoties en dat soort dingen hebben. Maar je moet ze wel serieus nemen. Dat is wat er steeds ontbreekt. Bij deze nieuwe start neemt u motie dertien mee, motie twaalf kan ook prima uitgevoerd worden, zal wel, want die hebben we ook zelf ingediend. Want met Skaeve Huse helpen we mensen met hun gezondheid en beter grip krijgen en maken we ook de omwonenden gelukkiger. Dat is toch per slot van rekening wat de coalitie wil. Kom op, laten we nu niet dat besluit nemen en het mogelijk in de toekomst beter doen. Trek de wandelschoenen aan, en probeer te voet het vertrouwen nu eindelijk een keer voor ons allemaal te herstellen.

03:15:17

Voorzitter: U had nog een interruptie op meneer Boter?

03:15:23

de heer Brandsema: Als dat mag, Voorzitter. Ik ben ik even van mijn apropos omdat het alweer doorging. Over het locatie-onderzoek, dat kan natuurlijk altijd uitgebreider. Nu is ook in de commissie al een aantal keer het voorbeeld Haarlem gegeven. Haarlem is inderdaad een voorbeeld, waar een veel grotere locatie-onderzoek heeft plaatsgevonden. Daar is een longlist van zestig locaties onderzocht. Daar ligt een document onder van tweehonderdzevenenzestig pagina's. Nu ben ik benieuwd of de heer Boter ook weet, welke reactie er vervolgens gekomen is vanuit de omwonenden in Haarlem, van de locatie die uiteindelijk daaruit voortgekomen is.

03:16:04

de heer Boter: Dat zou u wel willen weten, maar dat voegt weinig toe aan deze discussie. Dus dat doe ik wel met een biertje of een kop koffie na afloop met de heer Brandsema.

03:16:12

de heer Brandsema: Voorzitter, dan geef ik het aan. Daar lag een petitie tegen die locatie met zevenduizend handtekeningen. Dus de illusie dat met een uitgebreide locatie-onderzoek per definitie het allemaal veel beter gaat, dat is ook niet altijd aan de orde.

03:16:27

de heer Boter: Dat is een fijne conclusie, maar daarmee worden mijn woorden volledig uit

hun verband getrokken. Het ging over de participatie, het goed horen, het goed luisteren en niet zozeer over het locatie-onderzoek, want dat heb ik zo goed als niet genoemd, niet in deze context. Dus ik verwerp deze constatering van de heer Brandsema.

03:16:41

Voorzitter: Ja, maar we gaan nu wel naar meneer Pechler.

03:16:44

de heer Pechler: Dank, Voorzitter. Ik ga de vergadering van twee weken geleden niet overdoen, maar ik wil wel een paar punten aanstippen die ook voortkomen uit die vergadering. Ik heb namelijk het verslag van de meningsvormende sessie van toen teruggelezen en daar zei de heer Van der Schaaf, ik citeer: "Wat het college betreft, is er geen spoor van twijfel over de professionaliteit, integriteit en zorgvuldigheid waarmee onze medewerkers dit proces gedaan hebben." Einde citaat. Dan wil ik toch aan de wethouder vragen: waarom werd er aan de bewoners een stuk gestuurd, waarin wordt geschreven dat ze in de slachtofferrol kruipen? Waarom werd vier maanden lang niet gereageerd op een terugblik op het proces dat de bewoners hadden gedaan over 2020? Waarom was er geen chatfunctie mogelijk bij de bewonersbijeenkomst op YouTube? Waarom werden beloftes over communicatie niet nagekomen en waarom werden vragen niet beantwoord? Dit zijn toch allemaal niet bepaald voorbeelden van professionaliteit, integriteit en zorgvuldigheid. Zo is er een heel boekwerk van procesfasen, dat door de omwonenden die hierboven ook op de tribune zitten, is opgesteld en ingestuurd. Hiermee wil ik niet zeggen dat het kwade opzet was van de ambtenaren of dat zij hiervoor eindverantwoordelijk zijn, want dat is namelijk dit college. Maar al deze voorbeelden horende en lezende, is toch niet met droge ogen te zeggen dat er professioneel en zorgvuldig is gehandeld. Dan zou een onafhankelijk onderzoeksbureau toch ook niet tot de conclusie komen dat er een onherstelbare vertrouwensbreuk is? Graag een reactie.

03:18:02

Voorzitter: Meneer Koks.

03:18:04

de heer Koks: De totstandkoming van dat zogenaamde locatie-onderzoek, bent u het met mij eens dat dat ook niet bepaald een teken van professionaliteit is van ons gemeentelijke apparaat? Eerst het locatie-onderzoek doen en pas na een aantal maanden dat op papier zetten. Wat vindt u daarvan?

03:18:23

de heer Pechler: Ik vind het erg mooi dat hier maar weer blijkt dat de SP en Partij voor de Dieren soms bijzonder dicht bij elkaar liggen, want dit is de volgende alinea waar ik het over ga hebben. Dat is namelijk een ander voorbeeld van het gebrek aan zorgvuldigheid: hoe de keuze voor deze locatie tot stand is gekomen. Twee weken terug hoorden we dat er blijkbaar jarenlang onderzoek is gedaan. Een uitwerking daarvan is deze week eindelijk aan de agenda gehangen. Tien pagina's, het is bijna grappig. Wat onze fractie betreft, doen we dit opnieuw en dan goed. Daarbij hoeven eigendom en financiën wat ons betreft echt niet zo'n grote waarde in de overweging toebedeeld te krijgen, als nu is gebeurd. Want dat is de enige reden dat nu voor de Hoofdweg in Harkstede is gekozen. Een locatie waarvan Breuer en Intraval over de beheersmogelijkheden zegt: de vraag is in hoeverre bovenstaande nog te

realiseren is, omdat er een grote vertrouwensbreuk is ontstaan tussen gemeente en initiatiefnemers en de omwonenden in de directe en wijdere omgeving. We dienen daarmee de moties van de SP van harte mede in. Dank u wel.

03:19:17

de heer Van der Meijden: Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Pechler. Vorig jaar november is een raadsvergadering geweest en toen is het locatie-onderzoek aan de orde geweest. Toen heeft niemand in deze raad gezegd dat dat onvoldoende was en is iedereen akkoord gegaan, om het omgevingsonderzoek te doen voor Harkstede.

03:19:32

de heer Pechler: Voorzitter, dat pertinent onjuist. Vorige jaar november is er een beeldvormende bijeenkomst geweest, waarin ook van alles werd besproken. Dat was nadrukkelijk geen meningsvormende bijeenkomst. Er werd toen wel door meerdere fracties om gevraagd, want er waren meerdere fracties die vragen hadden over die procesgang locatie-onderzoek van zeven pagina's. Maar daarvan werd gezegd: nee, die meningsvormende sessie komt wat later, als we verder zijn in het proces. Dat was dus een paar weken geleden.

03:19:57

de heer Van der Meijden: Klopt. U had dus op dat moment kunnen zeggen: wij vinden het locatie-onderzoek niet voldoende, dus we moeten op andere plekken een omgevingsonderzoek doen.

03:20:05

de heer Pechler: Dit is toen ook nadrukkelijk gezegd bij de beeldvormende bijeenkomst en dus ook door meerdere mensen gevraagd, om een meningsvormende bijeenkomst, omdat dit nadrukkelijker bij het college aan bod te brengen en die werd toen niet georganiseerd. Dat werd pas twee weken geleden gedaan.

03:20:19

de heer Van der Meijden: Daar was u zelf bij.

03:20:27

Voorzitter: U was klaar, meneer Pechler?

03:20:29

de heer Pechler: Ja, ik had dank u wel gezegd. Dat was het einde.

03:20:32

Voorzitter: Ik dacht dat u nog wat over de motie zou zeggen. Meneer Koks.

03:20:40

de heer Koks: Dank u wel. Ik bevestig overigens de versie van de heer Pechler over die bijeenkomst. Voorzitter, ik heb dertien jaar gewerkt in de maatschappelijke opvang voor dak- en thuislozen. In die periode hebben wij bij min tien graden een aantal krakkemikkige caravans met lekkende kachels weggesleept, onder een viaduct bij de Sontweg. Een tiental verkleumde daklozen, deels dames, van de baan, zijn in de opvang ondergebracht. We hebben legerslaapzakken uitgedeeld voor mensen die een dorp in de bosjes verkommerden. Een man die bivakkeerde in een geitenhok in het Stadspark, is naar zelfstandig wonen begeleid. Goede caravans hebben wij geplaatst op een braakliggend terrein, voor drie

mannen die onder barre omstandigheden buiten verbleven. Dus vertel mij niets over de gemeentelijke plicht, om mensen onder humanitaire omstandigheden een woonplek te bieden. Dan heb ik het afgelopen anderhalf jaar, een aantal mensen leren kennen die woonachtig zijn aan de Hoofdweg. Die op volstrekt rationele gronden het college gedachte terrein op allerlei punten ongeschikt achten en daarin bevestigd door Breuer, voor de huisvesting van kwetsbare en ontregelde mensen. Terecht woest maken deze mensen zich, over de wijze waarop het college hen niet serieus genomen heeft. Dat zijn de emoties waarmee deze mensen weggezet worden door een aantal partijen in deze raad.

03:22:01

Voorzitter: Meneer Brandsema.

03:22:03

de heer Brandsema: Dank u wel Voorzitter. De heer Koks geeft aan dat hij vanuit zijn professie ervaring heeft met deze doelgroep. Nog even los van het proces waar de heer Koks het nu over heeft, ben ik ook wel benieuwd, vanuit misschien ook een beetje die professionele blik, hoe hij aankijkt tegen de locatie en de doelgroep, of dat passend is op zo'n locatie of passend zou kunnen zijn. Nog even los van de hele emotie die natuurlijk nu ook meespeelt.

03:22:32

de heer Koks: Daar kom ik zometeen op. Als u even geduld heeft, dan ga ik graag op die kwestie in. Ik heb deze mensen aan de Hoofdweg leren kennen, als verstandige maatschappelijk bewuste mensen. Natuurlijk zijn er in de media door anderen uitlatingen gedaan, waar de honden geen brood van lusten. Maar dat kun je deze direct omwonenden niet aanwrijven. Daar zit ik dan als raadslid, klemgezet door het college. Ik moet kiezen tussen de terechte belangen van de omwonenden en de mensonwaardige omstandigheden waaronder de huidige, toekomstige bewoners vertoeven. De urgentie bij de bewoners en bij de omwonenden kan ik me heel goed inleven. Voorzitter, om een lang verhaal kort te maken en met pijn in ons socialistische hart, verzoeken wij het college af te zien van deze locatie, vanwege het volstrekt ontbreken van draagvlak in de wijde omgeving, vanwege het verprutst vertrouwen in de gemeente, vanwege de onveilige verkeerssituatie met een druk fietspad en een nog drukkere weg vlakbij de ingang van het terrein, vanwege haar slechte locatie-onderzoek, vanwege de tijdelijkheid van wegen en nabijheid van woonhuizen, vanwege het ontbreken van maatregelen. Om al die door Breuer aangegeven risico's op te lossen. Kortom, vanwege het creëren van een bende, waarin zowel voor toekomstige bewoners als omwonenden de kans op een positieve leefomgeving nul is. Dan kun je de toekomstige bewoners, die reeds ettelijke malen met hun hoofd tegen de maatschappelijke muur zijn aangelopen, niet aandoen. Ook dienen wij een motie in, die het college oproept zich eens fundamenteel te bezinnen op de redenen dat het in de loop der jaren telkens fout is gegaan: in de Moesstraat, bij de Havenmeesterstraat, de Barkmolenstraat en dan nu hier aan de Hoofdweg. Dat die mooie leidraad, de heer Boter had het er al over, deels niet werkt. Wat is daarvan de oorzaak? De ChristenUnie beweert dat er altijd wel de pleuris uitbreekt, als dergelijke voorzieningen ergens moeten komen. Even los van het mensbeeld wat uit deze stelling spreekt, is het feitelijk niet waar. Iedereen onder ons, zoals de heer Visser en de burgemeester, herinneren zich vast nog wel het project Zorg en Beeld. Redelijk geluidloos zijn toen vijf zorgvoorzieningen voor moeilijke doelgroepen in één keer van een plek

voorzien. Oorzaak dat het nu telkens fout gaat, ligt in het systeemdenken dat richtinggevend is het handelen van de gemeente. Bij dit soort kwesties moet de overheid zich eerst verplaatsen in de situatie van bewoners en van daaruit de benadering vorm en inhoud geven. Tot slot, Voorzitter, er stond gisteren een bericht in het dagblad, dat een ondernemer de gemeente een plek heeft aangeboden op industrieterrein het Witte Lam. De heer Boter had het erover. Een kant en klare bewoning op een rustige plek. Is het college bekend met dit aanbod en wat doet het college hiermee? Ziet het college dit aanbod als een alternatief voor de Hoofdweg en daarmee een reden om af te zien van de Hoofdweg? Wij hopen van wel. Dank u wel.

03:25:34

Voorzitter: Meneer Brandsema.

03:25:37

de heer Brandsema: Dank, Voorzitter. Tijdens de meningsvormende sessie hebben we al uitgebreid stilgestaan bij de realisatie van Skaeve Huse aan de Hoofdweg. Ik zal proberen niet te veel in herhaling te vallen. Voorzitter, op dit moment is er in de samenleving een brede consensus over de wenselijkheid van een vermaatschappelijking van ondersteuning en zorg voor kwetsbare mensen. Wat erop neer komt, dat kwetsbare mensen meer in de buurt en de wijken komen te wonen. De huisvesting van ex-verslaafden in de Barkmolenstraat is daar een recent voorbeeld van. Dat ging gepaard met veel weerstand uit de buurt. Ook nu zien we dat de komst van kwetsbare inwoners leidt tot onrust en weerstand. De ChristenUnie vindt die zorgen van inwoners ook invoelbaar. Tijdens de meningsvormende sessie is uitvoerig stilgestaan bij het proces dat doorlopen is. Mevrouw van Heerde, een van de omwonenden, zei begin oktober in het Dagblad van het Noorden dat het haar en anderen steeds opvalt, dat er tot nu toe niet is ingegaan op de psychiatrische problematiek waar de doelgroep mee te kampen heeft. Omwonenden maken zich grote zorgen over hun veiligheid, en ook daarin kan mijn fractie eerlijk zijn. Als je de beschrijving van de doelgroep leest, dan is het voor te stellen dat dat vragen en zorgen oproept. Het omgevingsonderzoek lezend en de zorgprofessionals horend, heeft de ChristenUnie er vertrouwen in dat kritisch afgewogen wordt, welke mensen in aanraking komen voor een plek in de Skaeve Huse.

03:26:56

Voorzitter: De heer Sijbolts.

03:26:59

de heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. De heer Brandsema adresseert de onrust en weerstand bij omwonenden. Maar is de heer Brandsema vergeten, dat dat ook geldt voor het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen, en ook voor de gemeenteraad van Midden-Groningen. Nog sterker, zelfs voor de fractie van de ChristenUnie van Midden-Groningen. Daar stapt u heel makkelijk overheen. Kunt u mij duiden waarom u dat doet?

03:27:23

de heer Brandsema: Voorzitter, volgens mij stap ik nergens makkelijk overheen, want ik had het er niet eens over. Maar het klopt inderdaad, wat de heer Sijbolts aangeeft dat dat zo is. Daar heb ik mij over verwonderd. Dat mag de heer Sijbolts prima weten en de heer Koks gaf

het ook al een keer aan, volgens mij in de commissie of iemand anders van de SP, dat het altijd makkelijk is om kritiek te leveren. Maar het is een regiofunctie en Midden-Groningen kwam ook niet met richting een oplossing, richting de gemeente Groningen. Voorzitter, het omgevingsonderzoek lezend en de zorgprofessionals horend, heeft de ChristenUnie er vertrouwen in dat kritisch afgewogen wordt, welke mensen in aanmerking komen voor een plek. De beoogde bewoners zijn vaak al meerdere jaren in beeld bij de zorgorganisaties. De verwachting is, en andere Skaeve Huse projecten in Nederland laten dat ook zien, dat mensen in een Skaeve Huse tot rust komen, waardoor probleemgedrag stabiliseert of afneemt. Mocht dit bij iemand toch niet het geval zijn, dan wordt de woonvorm voor deze persoon heroverwogen. Het project start met een klein aantal bewoners, dat langzaam groeit tot de beoogde negen plekken. De in- en exclusiecriteria die gehanteerd wordt, laat zien dat niet zomaar iedereen in aanmerking komt voor een plek. Voor mogelijke risico's dragen de onderzoekers verschillende beheersmaatregelen aan. Om verder vorm te geven aan de beheersmaatregelen zouden we graag zien, dat de omwonenden toch in gesprek gaan met onder andere de zorgorganisaties en daarom dienen we mede de motie in die hierom vraagt.

03:28:49

Voorzitter: De heer Koks.

03:28:51

de heer Koks: Dank u wel, Voorzitter. Is de heer Brandsema het met mij eens: u had in het begin van uw verhaal over die vermaatschappelijking van de zorg. Dat mensen in de woonbuurt enzovoort moeten gaan wonen. Bent u het met mij eens, dat een aantal mensen met zware psychiatrische problematiek, die in de samenleving terecht komt, eigenlijk weer ondergebracht zouden moeten worden in een psychiatrische inrichting in de bossen en in de duinen, waar zij voor hun eigen gemoedsrust en de gemoedsrust van de samenleving, een veel betere menswaardige plek hebben dan hen in buurten te dumpen, waar ze redelijk los op de samenleving worden losgelaten? Bent u het daarmee eens?

03:29:36

de heer Brandsema: Voorzitter, dat vind ik een lastige vraag, omdat ik geen professional ben op dat gebied. Wat ik wel zie, is dat nu de visie is dat we moeten proberen om ze meer in wijken en buurten te laten wonen. Wat ook andere projecten van Skaeve Huse in Nederland laten zien, ook met deze doelgroep, dat dat mogelijk is. Natuurlijk zijn er personen die daar niet voor in aanmerking komen, dan wel aan de voorkant dat je dat in kunt schatten, dan wel dat je erachter komt als een bewoner op zo'n locatie zit. Volgens mij worden er voldoende beheersmaatregelen genoemd, die dat op een goede, risico lage manier beheersen. Voorzitter, ik heb ook verschillende andere Skaeve Huse locaties in Nederland via Google Maps bekeken, media berichten daarover gelezen, een korte documentaire gekeken raadstukken gelezen en contact gehad met collega-raadsleden uit andere gemeenten, waar dit soort voorzieningen aanwezig zijn, of die in ontwikkeling zijn. En daarbij krijg ik het beeld, dat er in het begin veel en begrijpelijke weerstand is, maar dat de overlast in de praktijk meevalt. Dit alles bij elkaar, heeft mijn fractie ervan overtuigd dat de locatie aan de Hoofdweg geschikt is als Skaeve Huse locatie. Voorzitter, tot slot toch nog kort iets over het participatietraject. Ondanks de goede bedoelingen aan zowel de kant van de gemeente als die van de omwonenden, is het traject gepaard gegaan met veel frustratie bij

de omwonenden. Het lijkt ons niet meer dan logisch en verstandig, om met deze ervaring nog eens naar de leidraad te kijken, om te onderzoeken of deze op onderdelen nog verbeterd kan worden. Waarbij mijn fractie wil opmerken dat wij niet de verwachting hebben dat een perfecte leidraad zorg en weerstand bij omwonenden volledig weg kan nemen. We steunen daarom ook de motie van de SP die hiertoe oproept. Dank u wel.

03:31:23

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere woordmeldingen? Meneer Bolle.

03:31:27

de heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Een lastige afweging, zoals ook de heer Koks al schetste. Een lastige afweging, omdat deze mensen een plek moeten hebben. En een lastige afweging, omdat het participatieproces niet goed is gegaan. Geen locatie-onderzoek, of in ieder geval geen locatie-onderzoek wat drie jaar lang heeft geduurd, want als dat eind 2017 start en 2018 ligt er een vergunningsaanvraag, dan heeft dat in ieder geval geen drie jaar geduurd en is dat binnen een jaar op die locatie uit gekomen. Ja, dan vind ik het eerlijk gezegd ook wel een beetje flauw. Volgens de Partij van de Arbeid is dat dan onze eigen schuld en dan hadden we dat veel eerder aan moeten uitgeven. En volgens de ChristenUnie is dat: er komt sowieso wel weerstand, dus dan maakt het niet zoveel uit hoe het participatieproces gegaan is. Dat vind ik jammer, want volgens mij is die lastige afweging er wel degelijk. Ik kan best wel meegaan dat je zegt: we doen het toch maar, want die mensen moeten nu eenmaal ergens wonen, maar het is wel in de participatie misgegaan. Maar als je dat dan hier ook nog een beetje ontkend of bagatelliseert, dan heb ik er geen vertrouwen in dat het voor de toekomst goed gaat komen. Dat is van belang, want er zijn er veel meer mensen die we moeten huisvesten. En als we daar dan op die manier mee omgaan, dan zie ik het niet goed komen, en dat zou zonde zijn wat mij betreft.

03:33:11

Voorzitter: Meneer Brandsema.

03:33:12

de heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. De heer Bolle noemt de ChristenUnie en schetst niet helemaal goed wat ik ermee bedoelde met de opmerking. Alleen wat volgens mij het lastige hierin is, en dat is wat ik heb proberen aan te geven met het voorbeeld van Haarlem. Daar ligt wel een onderzoek van tweehonderdzevenenzestig pagina's. Ook dan zijn er petitie's met zeventuizend handtekeningen. Ook dan zijn er spandoeken waarop staat: maak van Haarlem-Noord geen drugsoord. Volgens mij is het lastige, dat hoe goed je je best ook doet, dit soort trajecten in veel gevallen gepaard gaan met weerstand. Dus ik ben wel benieuwd hoe de CDA die afweging maakt, wetende dat dit soort trajecten altijd weerstand oproepen. Hoe je dan een beetje kunt wegen en of dat dan niet lastig is om te wegen, hoe zo'n traject gegaan is. En heeft het CDA dan het idee, dat het ook allemaal heel soepel kan gaan.

03:34:07

de heer Bolle: Maar het proces is niet goed gegaan. In Haarlem is het proces goed gegaan, is er een heleboel weerstand op gekomen. Daar heeft de gemeenteraad nog steeds een lastige afweging, maar daar hebben ze een proces doorgelopen wat kennelijk wel volgens een leidraad was. Waar ze dan kunnen? We zeggen: ja, wij snappen dat jullie het daar eigenlijk

niet willen, maar die mensen moeten wel gehuisvest worden. We hebben het proces goed verlopen. Maar in die situatie zitten wij hier niet. Dat is het hele grote probleem. Dan kun je dus beginnen met dat verhaal en dat helemaal uitbouwen, en dan helemaal aan het eind van de woordvoering zeggen: ik zeg nog even iets over de participatie. Maar dat is volgens mij precies waar het fout gaat. Daar zetten we dus de bijl in het draagvlak voor deze kwetsbare groepen en daar moeten we echt mee oppassen.

03:34:52

Voorzitter: We hadden in het presidium afgesproken, dat dit punt redelijk kort behandeld zou worden. Ik constateer dat we er nu al heel lang mee bezig zijn. Dat rechtvaardigt het onderwerp ook, maar dan hadden we andere afspraken moeten maken. Meneer Van Kesteren.

03:35:10

Voorzitter: Dan verwerk ik mijn interruptie in mijn woordvoering. Is dat goed, Voorzitter? Dank u wel. Voorzitter, wederom in deze raad een minachting van omwonenden en een poging om omwonenden met mooie praatjes in te pakken. Nota bene door de volksvertegenwoordiging die niet de wil van het volk volgt, maar het pluche. Het pluche doet zaken met zorginstellingen. En zorginstellingen hebben een financieel belang. Dan vind ik het weerzinwekkend dat er volksvertegenwoordigers zijn die in een commissie roepen: ik geloof zorginstellingen meer dan een volksvertegenwoordiger. Dat is gezegd. Dat zo'n volksvertegenwoordiger ook voorbijgaat aan zeventuizend handtekeningen, een petitie elders in het land: dat heb je toch, dat bewoners in het geweer komen. Dat zo'n volksvertegenwoordiger daar geen enkele boodschap aan heeft. Ik heb me daarover verbaasd, Voorzitter, hier is sprake van het totaal ontbreken van enig dualisme. Maar dat zijn we gewend in deze raad. Dan komt er vanuit de burgerij een alternatief, wordt er een alternatief aangedragen. De SP heeft het er ook al over gehad, of een andere partij. Waar ook volledig aan voorbij wordt gegaan, door een meerderheid in deze raad en zelfs door het college. Stuitend. Dat ontbreken van dualisme, dat zou toch een gemeenteraad, deze gemeenteraad, en het college zich echt moeten aantrekken. Dat zorgt er namelijk voor dat het vertrouwen in de politiek steeds minder wordt. Dat is wel een heel groot probleem, Voorzitter, waar we in de toekomst mee te maken krijgen. Dank u.

03:37:47

Voorzitter: Meneer Visser heeft nog een vraag aan u.

03:37:50

de heer Visser: U heeft het over de inwoners, heeft u het ook over die kwetsbare mensen die opvang nodig hebben? Hoe weegt u dat dan? Het CDA, die worstelt ermee, de VVD worstelt daar ook mee. Zij maken een andere afweging dan mijn fractie maakt, maar ik hoor u er helemaal niet over. Dat valt me ernstig tegen.

03:38:08

de heer Van Kesteren: Voorzitter, alle fracties worstelen daarmee. As ik ook in mijn betoog noem, dat er een alternatief wordt geboden vanuit de burgerij, een geschikte locatie. Dat dat helemaal niet aan de orde is, dan vind ik dat stuitend. Want als je het goed voor hebt met je inwoners, dan zul je zo'n alternatief moeten koesteren. Dat is namelijk een oplossing die gevonden wordt en die recht doet aan de doelgroep en ook aan de omwonenden. Dat

moet je omarmen en moet je dus als oplossing zien. Dan houdt rekening met deze mensen, met die kansarme of die kwetsbare groep waar u het over heeft.

03:38:58

Voorzitter: Ik kijk even naar meneer Sijbolts.

03:39:01

de heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Het gehele proces van Skaeve Huse staat haaks op een aantal uitgangspunten van het coalitieakkoord. Het college handelt met het besef dat de gemeente wordt gemaakt door mensen die er wonen en werken. Met oog en oor voor de relatie en belangen van bewoners, ondernemers en instellingen. Het nieuw te vormen college zal die samenwerking dan ook voortdurend opzoeken. De coalitie constateert in een motie en verwoordt dat de omgang met omwonenden van de beoogde locatie, vooral gericht was op participatie in het hoe van te realiseren van een woonvorm. Die constatering betekent dus feitelijk dat de uitkomst vooraf vaststond. Dat is wat ons betreft oude regentenpolitiek en heeft niets, maar dan ook niets, te maken met een nieuwe bestuurscultuur. De collegebrief van drie november 2011, uitkomst van het omgevingsonderzoek, is dat er middels een onafhankelijk rapport wordt gekeken of de woonvorm op de locatie aan de Hoofdweg past. Dit rapport krijgt een belangrijke plaats bij de definitieve besluitvorming, over de woonvorm door het college en eventueel de gemeenteraad van de gemeente Groningen. Op basis van dat onderzoek kan er maar één conclusie zijn, Voorzitter: deze locatie voldoet niet aan de uitgangspunten van Skaeve Huse. Voor de argumenten daarvan verwijst ik voor het gemak naar de brief van het college van burgemeester en wethouders van Midden-Groningen van 9 september 2021. In maart 2020 werd gesteld door de maatschappelijke partners: "Als uit het omgevingsonderzoek blijkt dat het echt ongewenst is, dan moeten we gezamenlijk tot heroverweging komen. Dat kan er uitkomen en daar houden we rekening mee." Einde citaat. Maar Voorzitter, uit het omgevingsonderzoek, dat is wel belangrijk om dat onderscheid maken, dat is iets anders dan een locatie-onderzoek, blijkt dat er 0,0 draagvlak is. Dat mag het college zichzelf aanrekenen. Het college en WerkPro spreken elkaar zelfs tegen ten aanzien van het proces rondom de locatiekeus. De coalitie toont wederom geen daadkracht en geen tegenmacht, maar kiest ervoor om achteraf wat krom is recht te zetten. Het is niet alleen dit college en deze coalitie gelukt om de omwonenden van de beoogde locatie en de gemeenteraad in het college van B&W van de gemeente Midden-Groningen tegen zich in het harnas te jagen. Nee, Voorzitter, het is deze dit college en deze coalitie gelukt, om de volledige oppositie tegen zich in het harnas te jagen. En waar het coalitieakkoord stelt dat het college verantwoordelijk is voor het vinden van draagvlak en daarnaast streeft, om zo'n groot mogelijke meerderheid voor voorstellen te verwerven. Dan de locatietoets. Op verzoek van de raad, heeft het college aanvullende informatie verstrekt. Op basis van die informatie blijft de Stadspartij bij de conclusie, dat er geen gedegen, inzichtelijk locatie-onderzoek is uitgevoerd en geen gedegen omgevingsonderzoek. Of, zoals de raad van Groningen schrijft: op geen enkele wijze wordt op een te controleren manier onderbouwd waarom andere locaties zijn afgevallen. Er is geen vooronderzoek van geschikte locaties waarop een samenhangend rapport kon worden gebaseerd. We varen op onvolledige en niet te verifiëren gegevens. Een meerderheid van de gemeenteraad, de coalitie, gaat vanavond op basis van onvolledige, niet-transparante informatie een besluit te nemen. Ook dat staat

haaks op het coalitieakkoord. Het college handelt integer en transparant, waarbij vrijheid, gelijkheden tolerantie belangrijke waarden zijn. In raadsvoorstellen is er transparantie over afwegingen en eventuele alternatieve beleidsopties. Daarmee kan de raad zijn kader stellende rol zo goed mogelijk de verschillende belangen afwegen. Einde citaat. Voorzitter, wat de Stadspartij betreft zijn de feiten die nu voorliggen zeker anders. Participatie: we horen u wel, maar we luisteren niet. Omwonenden hebben het nakijken. Het zou het college en de coalitie dan ook zeer sieren, wanneer het pas op de plaats maakt en in plaats van dit voornemen door te drukken, dit voornemen in te trekken. Dank u wel.

03:43:19

Voorzitter: De heer Bosch nog woordvoering?

03:43:21

de heer Bosch: Dank u wel, Voorzitter. Ook wij zien het als een plicht van deze gemeente, om deze mensen een goede en fijne plek te bezorgen. Dan is het ook lastig om nu voor deze keuze te zitten. Ik denk dat het CDA het al mooi verwoord heeft, dat aan de ene kant er geen gedegen, uitgebreid locatie-onderzoek ligt en daarnaast er best veel, en dat heeft de Partij voor de Dieren duidelijk gemaakt, fout is gegaan in het proces, dat wij hier nu als raad voor een hele moeilijke keuze staan. En dan kiezen wij van Student en Stad er toch voor, om nu niet mee te gaan met dit voorstel, daartegen te stemmen, in de hoop dat we in het vervolg dit kunnen voorkomen en dat we ervoor kunnen zorgen dat dit soort processen, die fragiel zijn, dat we die beter gaan doen. Dank u wel.

03:44:19

Voorzitter: Meneer Van der Meijden.

03:44:22

de heer Van der Meijden: Dank u wel, Voorzitter. Het verhaal wat ik ga vertellen is voor een groot deel, natuurlijk een vervolg op onze eerdere bijeenkomst. Belangrijk om te vertellen is het volgende: uit het omgevingsonderzoek van Breuer blijkt volgens ons dat angst dat er iets gebeurt, groter is dan de kans dat er iets gebeurt. Dat betekent overigens niet dat je de garantie kan geven dat er niets gebeurt. Het grote belang van de negen nieuwe bewoners voor een rustige plek, wegen wij zwaarder dan het belang, van met name de direct aanwonenden en dat van vele buurtbewoners die mogelijk ongemakken of overlast zullen ervaren. Dat was overigens geen gemakkelijke afweging. We hebben als fractie zelfstandig die overwegingen gemaakt. Nog voordat het college haar definitieve besluit heeft genomen. Zeggen dat wij achter het college aanlopen, is dus onwaar. We hebben bepaald niet een populair standpunt ingenomen, net als het college. Dat verwijt kunt u ons niet maken. Wij vinden het jammer dat niet meer partijen kiezen voor de mensen zonder stem, voor mensen zonder plek in onze maatschappij. Ondanks de expertise en sociale uitgangspunten in sommige van die fracties. Wij roepen het college op, verder te zoeken naar extra, andere mogelijke locaties voor meer Skaeve Huse, ook buiten de oude gemeente Groningen en in samenwerking met de regio. In de motie, al eerder aangekondigd, vragen we een aantal maatregelen waardoor het volgens ons mogelijk is, de situatie beheersbaar te maken, zowel fysiek als qua proces. We hebben een gesprek gehad met raadsleden van onze eigen partij in Midden-Groningen. Die deden de suggestie aan ons, om hun gebiedsmanager in Harkstede

te betrekken bij het proces. Dat lijkt ons een goed idee. We willen graag dat het college daarop reageert. Dank.

03:46:31

Voorzitter: Een vraag van meneer Koks aan u en dan meneer Boter.

03:46:36

de heer Koks: De PvdA-fractie, is een typisch voorbeeld van framen, gaat over angst en zo en moties. Heeft u wel eens gepraat met deze mensen? Heeft u wel eens gepraat met de omwonenden? Heeft u was gereageerd op de mails die ze de afgelopen jaren u gestuurd hebben? Heeft u een beeld van hun meningen, van hun opvattingen en hun kritiek op de gemeente?

03:46:57

de heer Van der Meijden: Daar heb ik absoluut een beeld van. Je hoeft de website van de gemeente er maar op na te slaan, hoeveel reacties er zijn geweest? Die hebben we allemaal gelezen. Ik heb weinig contact gehad met de bewoners zelf. Dat klopt, ik ben ook sinds een maand bij dit project betrokken. Daar heeft helemaal gelijk in. Maar ik begrijp het heel goed. Ook uit eerdere ervaringen weet ik dat als je met zo'n plan geconfronteerd wordt, dat je daar niet blij mee bent. Dat heb ik de vorige keer ook in de woordvoering gezegd.

03:47:22

Voorzitter: De heer Boter.

03:47:23

de heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. Meer een procesvraag, in plaats van een keuze die u als fractie heeft gemaakt. Had u niet kunnen luisteren en als u luistert, kunt u ook iets aan het vertrouwen doen? Want ik hoor u niet over het vertrouwen, maar alleen maar over uw eigenstandige keuze. Mijn vraag was meer een oproep ook: werk aan het vertrouwen, luister naar mensen, geef mensen de ruimte om wel met emoties wat te doen en ga dan het gesprek met ze aan, in plaats van over ze te beslissen.

03:47:48

de heer Van der Meijden: Daar heeft u absoluut gelijk in. Maar goed, nogmaals, ik ben er niet lang bij betrokken, maar ik vind sowieso vanuit de gemeente, het luisteren naar bewoners ontzettend belangrijk. Wat in het proces volgens mij een verkeerd startpunt is geweest, dat is volgens mij heel essentieel voor kwestie, is dat de gemeente dit plan heeft gepresenteerd, met daaraan gekoppeld het omgevingsonderzoek, zonder van tevoren te zeggen: we gaan dit doen. Dus er was de verwachting bij de bewoners, dat dit plan eventueel niet door zou gaan. Ik denk dat dat niet een goede startpositie is. Het is veel beter om te kijken van: je wilt op een bepaalde plek iets dat je dan vervolgens kijkt hoe je dat moet doen. Dat je dat in samenspraak met de bewoners moet doen, dat is zonneklaar.

03:48:40

Voorzitter: De heer Sijbolts nog een vraag.

03:48:45

de heer Sijbolts: Ja, ik vind het vervelend dat de heer Van der Meijden nu een beetje de schuld bij de bewoners legt. Want in die collegebrief van drie november 2011, is ook aan de gemeenteraad van Groningen de suggestie gewekt, dat dat onderzoek een belangrijke plaats

krijgt. Dat staat letterlijk in die brief. Het zijn de maatschappelijke partners die hebben gezegd, dat als blijkt dat uit het omgevingsonderzoek er geen draagvlak is, de locatie wordt heroverwogen. U legt de bal bij de omwonenden, maar wij hebben wel zeker verwachtingen gewekt, getuige het citaat uit die brief, getuige wat de maatschappelijke partners zeggen en getuige het feit dat twee weken geleden WerkPro heeft gezegd: het college heeft deze plek aangewezen.

03:49:38

de heer Van der Meijden: Het college heeft die plek aangewezen en zou vervolgens een omgevingsonderzoek doen. En de conclusie daaruit zou bepalend zijn, voor wat het college zou besluiten. Nu kun je natuurlijk discussiëren, en dat is wel duidelijk, dat je op twee verschillende manier naar het omgevingsonderzoek kan kijken. Wij zien daar vooral dat de angst regeert en niet de veiligheid. Kijk maar dat tachtig procent van de risico-eenheden, dat is een beetje een abstract begrip, in het rapport staan. Dat gaat over angstgevoelens bij de bewoners en het gaat over angst dat ze mensen tegenkomen die ze liever niet tegen willen komen. Pas het volgende punt wat er aan de hand is, is dat mensen bang zijn voor het geschreeuw. Dat zijn natuurlijk wel vervelende zaken, dat zijn risico's die je kan noemen, maar dat is geen fysieke veiligheid. Dat is niet in het geding. Het gaat hier de angst voor, wat er gaat gebeuren is groter dan het risico voor veiligheid.

03:50:36

Voorzitter: Voorzitter, mevrouw Van Doesen als laatste volgens mij.

03:50:45

mevrouw Van Doesen: Ja, dank u wel, Voorzitter. Er is al heel veel gewisseld hier. Ik zal mijn woordvoering uit de mening vormende sessie ook niet over willen doen, maar ik wil nog wel wat kanttekeningen plaatsen bij het proces. De omwonenden van de locatie hebben te weinig en te laat inzicht gekregen, over het waarom, over de doelgroep en over het locatieonderzoek. Dat heeft geleid tot wantrouwen en angstbeelden over de doelgroep. Maar ik wil wel mijn respect uitspreken voor de omwonenden. Omdat participatie onder dergelijke omstandigheden, erg belastend moet zijn geweest. Wij hebben dan ook heel goed naar de reactie van de bewoners gekeken. Wij hebben heel goed uit het omgevingsonderzoek gewogen, de informatie van de zorgverleners en de eigen ervaringen en ervaringen elders in het land met de doelgroep. Dit alles heeft ons tot de conclusie gebracht, dat het terrein en de toegang van de locatie zodanig kan worden ingericht, dat het aan de veiligheidseisen kan voldoen. En het een rustige woonplek aan beoogde bewoners kan bieden. Want wij vinden dat de belangen van de doelgroep onder deze omstandigheden niet het slachtoffer mogen worden van een gemankeerde procedure. Dan moet het college de omwonenden straks wel nadrukkelijk betrekken bij het vervolg van het proces. Bij de uitvoering van de adviezen uit het omgevingsonderzoek over de risicobeperking. Dat is ook de reden waarom we samen met GroenLinks, Partij van de Arbeid en de ChristenUnie, een motie hebben ingediend waarin we het college verzoeken, om ervoor te zorgen dat omwonenden samen met de zorgverleners, de beoogde beheerder, in gesprek gaan over de inrichting van het terrein en de leefregels die gaan gelden op de locatie en nog een aantal zaken waarvan ik denk, dat de bewoners daar zelf ook wel mee zullen komen. Wij vinden ook dat, indien gewenst, de bewoners daarbij ondersteund moeten kunnen worden door een onafhankelijk persoon. Dat kan op kosten van de gemeente. Voorzitter, ik denk dat de motie duidelijk is. Ik wil nog

ingaan op de motie van de SP en anderen, want de motie: Beter ten halve gekeerd, dan ten hele verdwaald. Dat vinden wij een ongelukkige. Dat geeft uitstel van de situatie. Een situatie waarin zestig mensen dringend wachten op een woonplek. Wat al eerder werd gezegd: misschien kan het helpen om die andere locaties, die we ook nog nodig hebben, dat we die kunnen vinden. Maar op deze manier denk ik dat wij geen goede weg inslaan.

03:53:42

Voorzitter: Meneer Koks.

03:53:42

de heer Koks: Uw coalitiegenoot, die nog nooit met de omwonenden gepraat heeft en die net komt kijken op dit onderwerp, zegt dat het met name door angst ingegeven beweegredenen zijn, waarom deze omwonenden zich opstellen zoals ze zich opstellen. Bent u het eens met uw coalitiegenoot, dat het met name door angst ingegeven opstelling is?

03:54:07

mevrouw Van Doesen: Nee, ik denk dat het hele proces bij deze mensen echt verkeerd gevallen is. Dat je daardoor hele uiteenlopende emoties oproepen bij mensen. Maar dat het alleen angst voor de doelgroep zou zijn, dat geloof ik niet.

03:54:23

Voorzitter: Meneer Sijbolts had ook een vraag aan u.

03:54:25

de heer Sijbolts: Voorzitter, ik ben wel benieuwd op grond van welke verifieerbare en controleerbare feiten, D66 tot de conclusie komt, dat er voldoende waarborgen en maatregelen geboden kunnen worden, die de zorgen van omwonenden weg nemen. Er worden maatregelen aangekondigd, maar die zijn nog nergens uitgetoet volgens mij. Dit voorstel voldoet niet aan de kaders van Skaeve Huse.

03:54:51

mevrouw Van Doesen: Als het gaat om de afstand, dan voldoet het niet helemaal aan de eisen. Maar als je goed kijkt hoe groot het terrein is en dat op een goede manier inricht, kun je die tegenstelling ook wel weer overkomen. En andere verifieerbare feiten? Dit is een proces waar we met feiten en emoties te maken hebben. Daarin moet ruimte zijn om dat te uiten. Ook voor zeker voor de bewoners. Maar ik ben ervan overtuigd, dat als wij de beslissing hebben genomen, als we het college hebben gevolgd, dat ook de bewoners, net als al die tweehonderdduizend andere inwoners, verantwoordelijke inwoners zijn van deze stad. En zullen willen meewerken om de situatie zo leefbaar en zo veilig mogelijk te maken.

03:55:49

Voorzitter: Meneer Bosch wil graag wat zeggen.

03:55:56

de heer Bosch: Bedankt. Ik heb eigenlijk een vraag. Want u noemt het een gemankeerd proces. Nu ken ik D66 als dé partij hier, die niet vaak gemankeerde processen houdt omdat dat juist vertrouwen oplevert. Dus enige zelfreflectie waarom we nu opeens een gemankeerd proces gaan voor staan, zou op zijn plek zijn. Want anders gaan we niet tot een goed proces komen. En dan wordt het wel wat lastig, als D66 over processen begint, en goede processen die noodzakelijk zijn. Kunt u daar enige zelfreflectie opgeven?

03:56:27

mevrouw Van Doesen: Mensen handelen nooit foutloos en fouten kunnen gemaakt worden. Maar daar hoeft u het niet bij te laten. Ik denk ook dat het heel goed is, dat de SP en anderen met een motie komen over het leren. Dat je leert van je fouten. Ik denk ook dat wij graag aansluiten bij deze motie, om te kijken of wij de leidraad nog weer kunnen aanscherpen, zodat we nog een volgende keer nog een beter proces kunnen volgen.

03:56:57

Voorzitter: Mevrouw Menger heeft nog een vraag.

03:57:00

mevrouw Menger: Dank u wel Voorzitter. Ik heb een vraag. Mevrouw Van Doesen, u gaf net een reactie op de vraag van de heer Koks van de SP. In uw antwoord zegt u dat het proces verkeerd gevallen is bij de omwonenden. Bedoelt u dat het verkeerd gevallen is of verkeerd gevoerd is? Kunt u dat verduidelijken?

03:57:25

mevrouw Van Doesen: Ik heb niet gezegd: het zal ook verkeerd gevallen zijn. Maar ik ben begonnen om aan te geven, dat de mensen te laat geïnformeerd zijn over het locatieonderzoek. Weinig informatie, of te late informatie hadden over de doelgroep. Dit was mijn woordvoering, Voorzitter.

03:57:50

Voorzitter: Dank u zeer. Dan is iedereen van de raad bediend. Dan gaan we naar preadvies op de moties. Ik geef het woord aan wethouder Jongman.

03:58:03

mevrouw Jongman: Voorzitter, nog enige woorden vooraf, voordat we op de moties ingaan. Want we hebben echt meerdere malen met uw raad van gedachten gewisseld, over de komst van Skaeve Huse. Ook vandaag heb ik de argumenten gehoord van de zowel de partijen die tegen als voor zijn. En die heb ik ook goed gehoord. Het is goed dat een aantal in uw bijdrage ook benoemd, dat u onderschrijft dat er voor de doelgroep een plek gevonden moet worden. En ook een aantal woorden benoemd als, pijn in het hart en lastige afwegingen. Want dat is iets wat het college ook zeker herkent. Ook in de wegging van de plannen hebben we ook zeker meegewogen, dat we een inclusieve gemeente willen zijn, waarin we zoveel mogelijk mensen ook een passend thuis willen bieden. Dat is iets waar de doelgroep van Skaeve Huse niet in geslaagd is, maar dat weid ik niet verder over uit, want in de commissie is dat ook uitgebreid toegelicht. Ook zeker hebben wij begrip voor het gevoel van de omwonenden. Dat gevoel is ook zeker onderdeel geweest bij het nemen van het voorgenomen besluit. Op de locatiekeuze zelf en het proces gaat wethouder Van der Schaaf nog nader in. Toch hecht ik eraan om nu te benoemen, dat we met het nemen van een aantal beheersmaatregelen en met het rustig aan opbouwen van het aantal bewoners op deze locatie, deze bewoners ook een aantal stappen voorwaarts in hun leven kunnen zetten. Want ook ervaring van projecten elders leert, dat op het moment dat er eenmaal een locatie is, er weinig tot geen problemen zijn en als er problemen zijn, deze oplosbaar zijn. Daarbij spreek ik nogmaals wel de hoop uit, dat als we definitief besluiten over de plannen, we ook zeker met omwonenden, ook hier vertegenwoordigd en wellicht ook thuis kijkend, en met de belangenverenigingen bij de verdere realisatie dat samen gaan opbouwen.

04:00:03

Voorzitter: Wethouder Van der Schaaf nog.

04:00:06

de heer Van der Schaaf: Dank u. Ik zal een paar dingen over het locatie-onderzoek en het proces zeggen, en dan ook op de drie moties ingaan. Dank u, Voorzitter. Als eerste, dat is ook bij de commissie natuurlijk uitgebreid aan de orde gekomen. De vrij fundamentele kritiek die ook vanuit uw raad is geuit, met name over de start van het proces op het zogenaamde locatie-onderzoek, wat een aantal jaren heeft gelopen en waarin meerdere locaties zijn onderzocht. Dat is ook door bewoners in het begin al vrij duidelijk aangegeven, dat er grote vraagtekens waren op de manier waarop we dat gedaan hebben. Ik ga nu niet helemaal in op wat we wel en niet gedaan hebben. Maar wat ik wel wil benadrukken, is dat wij natuurlijk, en dat hebben we ook gedeeld in die sessie in november 2020 waaraan gerefereerd is, dat we juist in dat omgevingsonderzoek echt heel diep zijn ingegaan op de voors en tegens van de locatie in Harkstede aan de Hoofdweg. De omissie die in ieder geval gevoeld werd door de bewoners van: hebben jullie wel goed nagedacht over onze locatie? Hebben we gepoogd ook in dat omgevingsonderzoek een plek te geven, en op basis daarvan uiteindelijk een afweging te maken. Dus ik denk dat we daar niet aan voorbij moeten gaan, dat er wel degelijk, ook tijdens het proces, stappen anders hebben gezet dan we aanvankelijk van plan waren. Natuurlijk zijn er ook andere locaties nog tijdens het proces naar voren gekomen. Vooral de laatste maanden, toen er veel publiciteit was rond dit besluit. Recent nog, de heer Koks vroeg ernaar, de locatie die in de krant stond in het bedrijvenpark Witte Lam, bij Noorderhoogebrug en Hunze. Dat is een locatie die we maandag aangeboden hebben gekregen, maar we kenden de locatie al. Niet zozeer vanwege de zoektocht van Skaeve Huse, maar wel omdat hier een handhavingstraject loopt, met illegale bewoning. De locatie is ook, als je kijkt, het is een gebouw. Het is geen locatie waar je losse huizen kunt neerzetten. Het is echt een ongeschikte locatie, los van de specifieke situatie die daarmee gepaard gaat. Dus wij blijven altijd openstaan voor nieuwe locaties, ook nu voor Skaeve Huse, maar ik sluit me wel aan bij een aantal woorden die gezegd is van: we hebben nogal een hele zoektocht te gaan. Want de vraag is veel groter dan het aantal wat we nu eventueel aan de Hoofdweg zouden kunnen gaan bedienen. Midden-Groningen, daar is door ook een aantal van u een opmerking over gemaakt. U heeft natuurlijk ook een brief van de gemeenteraad hierover gekregen. Wij hebben dat er een brief over gekregen van het college. Ik wil wel blijven benadrukken, dat is denk ik ook voor het vervolg van groot belang, dat als het gaat om het proces, de gemeente Midden-Groningen echt bij elke stap is betrokken. Bij elke processtap zijn er ambtelijk en bestuurlijk, ook vooraf aan het proces, is Midden-Groningen geconsulteerd en heeft men ook mee kunnen praten met de manier waarop het proces is doorlopen. Alleen aan het eind, op basis van het omgevingsonderzoek toen de uitkomsten er waren, heeft de gemeente Midden-Groningen, het college, daar een andere conclusie over de locatie uitgetrokken, dan wij als college dat hebben gedaan. Dat is het enige waar de gedachte uiteen zijn gaan lopen. Dat betekent ook, er werd een term gebruikt van: zich tegen het harnas jagen. Met het bestuur van gemeente Midden-Groningen hebben wij nog steeds goed contact, en we zijn er ook van overtuigd dat, mocht het leiden tot een definitief besluit over deze locatie, dat we samen zullen gaan werken met Midden-Groningen, om dat in goede banen te leiden. De suggestie van de heer Van der Meijden, om daar de gebiedsmanager van dat gebied bij te betrekken, lijkt ons dan ook een

hele waardevolle. Dan nog over het proces. We hebben daar natuurlijk ook in de commissie een aantal zaken over gewisseld. We hebben ook aangegeven met welke punten van kritiek we het niet eens waren, maar ook een aantal punten waarvan wij als college hebben gezegd: daar moeten we van leren. Er zijn ook dingen die echt achteraf veel beter hadden gekund. We hebben het al eens een keer gehad over de start, waarbij we voor bepaalde kringen kozen waarmee we bepaalde groepen mensen steeds in groepjes hebben uitgenodigd. Dat hadden we misschien in een andere volgorde of andere grotere kringen moeten doen. Maar misschien wel het belangrijkste punt is, daar komt ook een aantal van in de discussie over het locatie-onderzoek naar voren, dat op het moment dat je start met een proces waarbij het voor ons gericht was, op samen met de omwonenden kijken of deze locatie geschikt is en hoe, onder welke voorwaarden die locatie dan eventueel geschikt zou zijn te maken. Op het moment dat je zo'n proces start en ook op die manier het proces ingaat, dat je dan volledig voorbijgaat aan de primaire vragen die bewoners op dat moment hebben: ja, waarom ben je bij deze locatie terechtgekomen? Zijn er ook andere locaties onderzocht en welke doelgroepen komen er dan? Dat wil niet zeggen dat wij op die vragen niet waren voorbereid, of dat we die vragen niet nader hadden onderzocht. Maar we stonden echt in een hele andere stand en dan zie je dus dat het te lang duurt voordat die vragen er dan komen. Dan is het wantrouwen inderdaad al ontstaan. Daar moeten we absoluut van leren. Ik kom daar zometeen ook nog wat verder op terug, bij de moties. Ik denk ook dat het goed is om iets te zeggen over het algemeen, over dit soort processen. Zeker als het gaat om de locatie bijzondere woonvormen met bijzondere bewoners. Dat is altijd een delicate en lastige zaak. Dat is ook een heftig proces voor u, als volksvertegenwoordigers, voor betrokken professionals, maar helemaal natuurlijk voor de doelgroep zelf en zeker ook voor de omwonenden. We beseffen ons ook heel goed, welke stress dit plan, dit voornemen, in een flink aantal gezinnen in Harkstede heeft veroorzaakt. We hebben hen ook heel veel gevraagd, om in dit proces met het omgevingsonderzoek te participeren. Dat hebben ze echt op een voortreffelijke manier gedaan. Ook al beseffen wij ons heel goed, dat de omwonenden daar geen enkele behoefte aan hebben, maar toch wil ik mij echt aansluiten bij de woorden van mevrouw Van Doesen, dat we daar ook als college groot respect voor hebben. Aan het eind moet er wel een knoop worden doorgesneden. Dat zullen wij doen op basis van de wensen en bedenkingen die u vandaag en in de vorige commissie heeft geuit. Ook in de moties zal dat tot uiting komen. En ja, wij beseffen dat het vertrouwen in de gemeente, of in ieder in dit proces hoe de gemeenteraad heeft ervaren, er niet is. Dat het heel ingewikkeld wordt, om dat terug te winnen. Maar we zullen er alles voor doen. We zullen ook onze verantwoordelijkheid als college daarin nemen, omdat het er uiteindelijk om gaat, als dit doorgaat, dat vooral het vertrouwen tussen de toekomstige bewoners op deze locatie en hun begeleiders en de omwonenden dat dat gaat ontstaan. Dat is het belangrijkste wat er gaat groeien. Wij denken inderdaad ook dat daar een aantal beheersmaatregelen, die hebben we in de commissie genoemd, een aantal daarvan staan hier ook in de motie nummer 13, die zullen de basis daarvan vormen. Maar dat is zelfs nog niet voldoende. Er zal nog veel meer moet gebeuren, met name in de manier waarop we het contact gaan zoeken. Maar die beheersmaatregelen en de geest die uit die motie spreekt, dat zijn inderdaad wat ons betreft ook noodzakelijke voorwaarden, als het dan gaat over garanties. Wat ons betreft zijn dat ook noodzakelijke voorwaarden, om dit proces te kunnen laten slagen. Maar dat zullen we ook aan de hand van onafhankelijke begeleiding, uiteraard

met omwonenden en andere partijen die een rol hebben, moeten gaan opbouwen. Dat kost tijd en dat zal te voet gaan. Die tijd moeten we dan ook nemen. Tot slot iets over de moties. Ik heb al aangegeven dat motie dertien, omdat die goed aansluit bij wat we ook gezegd hebben in de commissie, wat ons betreft: oordeel aan de raad. Motie elf, dat zijn wensen en bedenkingen, dus ik vind het sowieso ingewikkeld om advies over moties te geven. Dat zijn echt moties die u zelf meegeeft aan ons. Maar u kunt zich voorstellen dat die motie echt tegen het voorstel ingaat wat we u voorleggen, dus dat zullen we ontraden. Over motie twaalf nog het volgende. Dat gaat over de leidraad. U heeft in deze motie ook een aantal locaties genoemd, waar in het verleden veel discussie en onrust over is geweest: de Moesstraat, de Barkmolenstraat. Dat is ook precies de reden waarom, de aanleiding was ook de Moesstraat waarom, die leidraad überhaupt ontwikkeld is in de gemeente Groningen. Inderdaad, het is goed om dat permanent te evolueren. Elke ervaring weer, elk proces weer, leert ons nieuwe dingen. Ik ben het op zich wel eens hoor met wat de heer Brandsema zegt: ja, de perfecte leidraad zal niet bestaan. Ook met een goed functionerende leidraad en een perfecte uitvoering, zal er altijd discussie ontstaan. Daar hoort ook bij dat burgers stevig en gearticuleerd voor hun belangen opkomen. Maar de andere kant is ook waar. Het past ook niet ons als bestuurders om ons te verschuilen achter de opmerking: tegen dit soort plannen is altijd weerstand. Je zult altijd moeten leren, je altijd moeten afvragen: wat kunnen we beter doen? Daar hoort ook bij inderdaad een leidraad die je evalueert, die je bijstelt. Het is een lerend document wat dat betreft. Dit proces biedt naar ons idee meer dan voldoende aanknopingspunten, en ik druk mij denk ik eufemistisch uit, om de leidraad verder te verbeteren. Dus oordeel aan de raad.

04:09:18

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voordat we overgaan tot stemming over de moties. Meneer Sijbolts.

04:09:28

de heer Sijbolts: Ik heb nog een vraag aan de wethouder ten aanzien van zijn beantwoording. Ik hoorde hem op een gegeven moment zeggen: "Mocht dit doorgaan, als dit doorgaat." Betekent dat dat de bewoners nu nog langer in onzekerheid blijven zitten? Dat het college er blijkbaar dan nog niet uit is, gelet op de woorden. Of hangt het af van de moties?

04:09:48

de heer Van der Schaaf: Zoals u weet hebben wij wensen- en bedenkingenprocedure. We wachten het oordeel van uw raad af. Dat gaat u nu zometeen geven. Op basis daarvan zullen wij een besluit nemen. Maar u kunt zich voorstellen dat uw oordeel als raad, we hebben niet voor niets deze procedure, daar zeer zwaarwegend in is. Het formele besluit, dat hebben wij ook bekendgemaakt dat weet u, nemen wij op dinsdag 26 oktober.

04:10:11

Voorzitter: Dan gaan we naar de motie onder nummer elf van een aantal partijen: Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald. Zijn daar nog stemverklaringen over? Nee. Dan gaan we stemmen. Ik sluit de stemming: voor negentien, tegen vierentwintig. De motie is verworpen. Dan twaalf: Van leren wordt iedereen beter. Daar nog stemverklaringen? Nee. Dan open ik stemming. Die is unaniem aangenomen. Dan zijn we bij motie onder dertien, van een aantal partijen. Zijn daar nog stemverklaringen over? Ja, meneer Koks.

04:12:15

de heer Koks: Dit is wensen en bedenkingen. Wij hebben natuurlijk de wens dat de zojuist afgestemde motie wordt doorgevoerd, overgenomen, door het college. Die kans is klein, maar we vinden wel degelijk dat de maatregelen zoals in deze motie staan, ook echt meegenomen moeten worden, in de wensen en bedenkingen richting het college. Dan heb ik u dus over de maatregelen, niet over de conclusie van: hij moet daar komen. Dus in die zin stemmen we voor. Niet voor de locatie, maar wel voor de maatregelen die erin gezet zijn.

04:12:58

Voorzitter: Anderen nog? Meneer Boter.

04:13:02

de heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. Uiteindelijk is de volgorde van de dingen voor ons het grote probleem. Deze motie ondersteunt wat ons betreft dat er gedacht wordt over en voor, in plaats van geluisterd naar. Daarom zullen wij tegenstemmen.

04:13:20

Voorzitter: Nog anderen. Nee? Meneer Pechler.

04:13:22

de heer Pechler: Ja, dank. Bij de stemverklaring van meneer Boter sluiten wij ons aan.

04:13:30

Voorzitter: Nog anderen? Ja, meneer Sijbolts.

04:13:33

de heer Sijbolts: Voorzitter, de Stadspartij sluit zich aan bij de stemverklaring van de VVD en wij zullen ook tegen deze motie stemmen.

04:13:41

Voorzitter: Dan kijk ik naar mevrouw Menger.

04:13:43

mevrouw Menger: Voorzitter, dank u wel. Wij sluiten ons ook aan bij de stemverklaring van de VVD. Wij zijn tegen.

04:13:52

Voorzitter: Nog meer? Ja, meneer Bosch.

04:13:55

de heer Bosch: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de SP.

04:13:57

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Er zijn voor uitgebracht: dertig en tegen: dertien. Daarmee is deze motie aangenomen en zal dus verder onderdeel uitmaken van de beraadslagingen in het college. Daarmee is dit agendapunt afgehandeld en inventariseer ik nog bij u, ook gelet op de bespreking in het presidium, welke moties vreemd aan de orde van de vergadering u nog in bespreking wenst te hebben. Zeventien en achttien, denk ik zomaar spontaan. Zou dat ongeveer kunnen kloppen?

04:15:30

de heer Van Kesteren: Kunt u de titels noemen?

04:15:36

Voorzitter: Wegwerpbekertjes, en Klimaat. Dan had ik begrepen dat de motie over de single-use plastic nog in stemming moet worden aangebracht.

9g. Plastic wegwerpbekers

04:16:41

mevrouw De Wrede: Daar heeft u zeker gelijk in, meneer de Voorzitter. We spreken de titel overigens uit als: single-use plastic. Beetje vloeiender. Zal ik beginnen?

04:17:00

Voorzitter: Toe maar.

04:17:01

mevrouw De Wrede: Er gaan jaarlijks ongeveer een miljoen zeevogels dood aan plastic in het water, honderdduizend zeezoogdieren, zeeschildpadden en een ontelbaar aantal vissen. Daarom onder andere, maar ook doordat we dat allemaal met wat vervuiling in op ons eigen bordje krijgen, moeten we natuurlijk wat doen aan die plastic troep. Het een en ander is verboden door de Europese Unie en heel veel gemeentes hebben toen gebruikgemaakt van dat verbod om ook het verbod op plastic bekens op te nemen in hun APV. Dat is hier niet gebeurd, maar dat kan allemaal wel. In ieder geval, wij hebben een motie opgesteld en die viel bij sommige partijen, met name bij D66 en bij GroenLinks, in hele goede aarde. Veel dank voor Jim en Ceciel, die zijn wat aan het knutselen geweest. Als het goed is, want je moet het natuurlijk altijd allemaal maar zien, gaat die motie een gelukkig einde kennen vanavond. Hier wilde ik het bij laten, Voorzitter. Als het goed is. Ik wil ook wel doorgaan, maar ik weet niet.

04:18:30

Voorzitter: Nee, dat lijkt me niet nodig. Is wel een hoop papier, trouwens wat toch al schaars is. Maar desalniettemin, kijk ik rond of er nog opvattingen zijn in de raad. Of zegt u eerst maar even het preadvies van de kant van het college? Eerst wilt u zelf aan het woord. Meneer Boter.

04:18:53

de heer Boter: Dank u wel. Vrij kort, maar om het feest van een zekere studentenvereniging nu weer te koppelen aan de plastic soep, lijkt mij wel handig als we dit een keer wat uitgebreider bespreken. We hebben volgens mij het Alfa en Noorderpoort Hanzehogeschool, RUG, die komen dan met allerlei goede ideeën, zodat we onderbouwd iets kunnen kiezen, in plaats van zo'n schot voor de boeg.

04:19:15

Voorzitter: De heer Bosch.

04:19:17

de heer Bosch: Daar kan ik me wel redelijk in vinden, wat de VVD zegt. Maar nu we het toch hierover hebben, ik ben wel benieuwd en dan wil ik graag van de wethouder expliciet horen, of dit zo snel al dan niet kan? Of dat niet heel veel mensen die nu al een evenement op de planning hebben. Evenementen worden ruim van tevoren gepland. Of dat wel kan en of we het niet een jaartje moeten uitstellen. In principe zijn wij een groot voorstander van het terugdringen van plastic.

04:19:48

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

04:19:50

mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. Nu lijkt het alsof dit uit de lucht komt vallen, maar dat is natuurlijk niet waar. Twee jaar geleden zijn er al vragen over gesteld door mijn fractie en sindsdien heb ik ook onderzoek gedaan naar of dit mogelijk is. Zo ja, hoe? Gepraat met horecaondernemers, festivalorganisatoren en het blijkt dat dit op steeds grotere schaal ook plaatsvindt. Dus hoe en wat precies, dat laat ik graag aan de wethouder om dat uit te zoeken, maar dat dit uit de lucht komt vallen, dat is helemaal niet waar.

04:20:22

Voorzitter: Brandenburg.

04:20:24

de heer Brandenburg: Voorzitter, regels over het tegengaan van milieuvervuiling vastleggen in de APV in wettelijke regels, zijn wij helemaal voor. Fijn dat we dat op deze manier doen, in plaats van dat doodvermoeiende geneuzel over individuele verantwoordelijkheid. Keiharde regels, aanpakken die handel in het evenementenbeleid, helemaal voor. Op onze steun kunnen jullie honderd procent rekenen

04:20:53

Voorzitter: Helemaal stil van. Brandenburg, keiharde regels, hartstikke goed. Ik heb het gevoel, iets zegt mij nu, dan krijgen we nu meneer Van Kesteren. Dat het de andere kant op zou kunnen gaan.

04:21:13

de heer Van Kesteren: Ja, Voorzitter, zo kennen we de communisten weer: dwang, repressie. Maar Voorzitter, ik heb dit in de fractie besproken. Ik vond het zelf wel een sympathieke motie. Maar ja, je hebt te maken met een fractie waarin we allemaal ons standpunten hebben. We zijn tot de conclusie gekomen, dat de plastic soep, dat dat eigenlijk voornamelijk uit Azië en Afrika komt, waar ze andere opvattingen hebben over afvalverwerking. Ik voel ook wel wat voor wat de VVD zei: het debat voeren hierover. Want we hebben ook statiegeld voor kleine flesjes. Ja, ik mik ze altijd weg, ik vind het de moeite niet is, wel jammer, dan moet ik wel doen. Maar goed, zo zou je het ook voor bekertjes kunnen doen bijvoorbeeld. Het is maar een tip. Dank u wel.

04:21:59

Voorzitter: Die plastic bekers komen ook allemaal uit Azië. Dat is de ellende natuurlijk.

04:22:02

de heer Van Kesteren: Nee, het gaat erom wat je met het afval doet en in Azië, Afrika, mikken ze het gewoon in de zee.

04:22:09

Voorzitter: Anderen nog met goede standpunten?

04:22:18

spreker 1: Ik zie non-verbaal dat ik het woord krijg. Dank u wel, Voorzitter. Dit komt zeker niet uit de lucht vallen. Dit is ook helemaal niet nieuw. Er zijn diverse gemeenten die dit al hebben ingevoerd. Daar is ook van alles over te lezen, is allemaal vrij toegankelijk op

internet, dus ik zou zeggen: waarom zouden we dit niet doen? We hebben ook gesproken met een aantal organisatoren. Die geven ook aan, dat ze dit heel logisch vinden en dat het prima te doen is. Dus wat ons betreft is dit een prima motie om nu af te tikken.

04:22:51

Voorzitter: Ja, meneer Rebergen.

04:22:53

de heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat mevrouw De Wrede vergat dat wij ook al vrij snel hebben laten weten sympathiek tegenover deze motie te staan. Dat zal vast niet verbazen. Wij zetten ons als partij zeker ook landelijk in tegen de plastic soep dus we ondersteunen deze motie van harte.

04:23:13

mevrouw De Wrede: Mijn excuses. Welgemeend.

04:23:16

Voorzitter: Anderen nog? Nee, dan kijk ik naar de wethouder.

04:23:23

mevrouw Jongman: Dank, Voorzitter. Fijn te zien dat het leeft, we begonnen weer een beetje wakker te worden. Evenementen hebben natuurlijk naast de gezelligheid ook een keerzijde. Dat heeft mevrouw De Wrede volgens mij net heel goed uitgelegd. Een daarvan is inderdaad plastic soep. En als we minder plastic willen, dan moeten we inderdaad ook die keuze maken om het te doen, zoals we dat ook eerder hebben gedaan, bijvoorbeeld met ballonnen, rietjes en confetti. Het is niet zo dat dit uit de lucht is komen vallen. We zijn natuurlijk, ondanks corona en ondanks dat het een zware periode is natuurlijk voor evenementenorganisatoren, al gestart in gesprek met de branche. Er zijn natuurlijk ook organisatoren die dit ook al doen. Die hard cups gebruiken of biologisch afbreekbare cups. Dus daarom zien wij de motie als steun in de duurzaamheidslag, waar we toch al mee gestart zijn, waar we graag verder in willen. Dus het past heel mooi in de ambitie. We komen inderdaad ook binnenkort met een evenementenbeleid. Ok zou graag deze motie daarom daarin meenemen. Ik zal dan ook meenemen, en ik hoop dat wat Student en Stad net ook aangaf: hoe we dit gaan doen. Pakken we dit nu binnen de APV, vergunningen? Het lijkt me ook goed, inderdaad, om de consequenties mee te nemen. Er wordt in de motie gezegd: 2022 helemaal plastic vrij. We gaan keihard ons best doen om dat voor elkaar te boksen, maar ik hou wel een klein beetje een slag om de arm. Omdat ik ook weet dat de praktijk iets weerbarstiger kan zijn. De jaarkalenders zijn inderdaad wel al vastgesteld, maar we gaan we hierop inzetten. Dus hier en daar kan het wel zijn dat het net niet kan, in verband met praktische redenen, bijvoorbeeld. Dat er geen mogelijkheden zijn bijvoorbeeld om te spoelen. Van de drafbaan kan ik wel zeggen: we hebben nu ingezet daar. Natuurlijk watertappunten, dus de drafbaan wordt wat mij betreft plastic vrij en de rest ook. Dus wij omarmen de motie en het is oordeel aan de raad.

04:25:38

Voorzitter: Meneer Sijbolts nog.

04:25:41

de heer Sijbolts: Dank, Voorzitter. Dat is voor een stemverklaring. Wij zullen de motie niet

steunen. Wij vinden dat dit thuishoort bij de discussie over het evenementenbeleid. We hebben er ook wat moeite mee, om via moties vreemd beleid te wijzigen. Voor de rest sluit ik aan bij de stemverklaring van de VVD.

04:25:59

Voorzitter: Volgens mij voldoende besproken. Dan gaan we over tot stemming. De motie is aangenomen: voor zesendertig, tegen zeven.

9h. Klimaatnoodtoestand

Dan hebben we de laatste motie voor het laatste agendapunt, er komt nog een agendapunt: Klimaatnoodtoestand. Wie mag ik daarover het woord geven? Ja, gaat uw gang.

04:27:35

mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. Dames en heren. Het is een voor twaalf. Niet letterlijk, maar wel voor het klimaat. Er staan ons verschrikkelijke gebeurtenissen te wachten, als wij te lang blijven doorgaan met het uitstoten van broeikasgassen. Daarom is het belangrijk dat wij daar zo snel mogelijk mee stoppen, of in ieder geval zoveel mogelijk verminderen. Groningen is daar al goed mee op weg. Maar we merken dat, als je alles bij elkaar optelt, het nog niet voldoende is om twee graden, laat staan anderhalve graad verwarming van het klimaat als maximum te hebben. Daarom roepen wij als raad, tenminste als het aan de indieners ligt, de klimaatnoodtoestand uit. Het idee daarvan is om een sterke erkenning te geven, een sterk signaal te geven, dat het dus echt tijd is om het heel serieus te nemen en zo veel mogelijk te doen aan de klimaatcrisis. Maar we wilden het niet alleen bij symboolpolitiek laten, en ook duidelijke acties hieraan verbinden. Zo willen we graag dat het college naar Den Haag gaat, om te zorgen dat lokale overheden de klimaatdoelen ook daadwerkelijk kunnen behalen. Zo lijkt het ons heel belangrijk dat Groningen de gedane opgedane kennis en ervaring deelt met andere overheden en ze stimuleert om ook ambitieuze klimaatdoelen te stellen. Tenslotte lijkt het ons belangrijk, om ook goed zicht te houden op onze eigen voortgang, en daarom stellen wij voor om elk jaar een klimaatrekening te behandelen, waarin we dus duidelijk krijgen wat de voortgang is naar 2035 toe. Daar wil ik het bij houden.

04:29:15

Voorzitter: Dank u zeer vanuit de raad. Reactie van meneer Boter.

04:29:22

de heer Boter: Dank u wel, wij willen best een heel eind meegaan, dat het een voor twaalf of tien seconden voor twaalf is, dat is het ook bijna, dus dat scheelt al. Dan maakt dat de urgentie wat breder. Alleen om moties hier te gaan aannemen, ook zonder enige discussie, net als bij de vorige plastic soep, waarbij we weet ik wat allemaal gaan doen. En met een beetje pech met een dieselauto naar Den Haag moeten of met een vliegtuig naar Schotland. Daar worden wij niet heel erg warm van. Dat zal de reden zijn dat wij tegenstemmen.

04:29:49

Voorzitter: Anderen nog?

04:29:50

de heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Wat ik mij afvroeg, mijn collega is er vandaag niet, maar die vraagt werkelijk al jaren om hele duidelijke doelen. Hoe wij 2035 klimaatneutraal

gaan, worden of CO₂-neutraal. Die komen maar niet en dat duurt maar en duurt maar. Hoe denkt GroenLinks dan nu met deze motie in één keer volgend jaar wel een klimaatrekening te kunnen presenteren, want dan heeft het college er al jarenlang op gezeten.

04:30:21

mevrouw Jacobs: Ten eerste is er dus wel een routekaart, waarin ook tussendoelen zijn. Het eerstvolgende tussendoel is voor 2023, dus inderdaad niet 2022. Toch denk ik dat het is belangrijk is om te kijken: zijn we nu eigenlijk wel op de route naar 2023 of moet er nog een tandje bij? Zodra wij als raad daar meer informatie over hebben, kunnen we ook duidelijker sturing gegeven aan het college, om dus de doelen voor 2035 te halen. Dus ik hoop dat uw collega het met mij eens is, dat op die manier, door meer informatie daarover te hebben, het ook makkelijker wordt voor ons als raad om te beoordelen. Hoe wij op weg zijn naar 2035.

04:31:01

de heer Bolle: Want dat is precies het hele punt. Mijn collega vraagt er al jaren om, om die informatie en die informatie komt maar niet.

04:31:09

mevrouw Nieuwenhout: En dan net op het moment dat hij een dochtertje krijgt en er niet is, komt dit initiatief.

04:31:14

de heer Bolle: Nee, dan ligt dezelfde vraag die er al jaren leeft, ligt nog een keer voor. Kunnen we dit wel aannemen? Maar dat betekent niet dat we dan in één keer morgen die informatie hebben. Als die informatie er was, dan hadden we die vorige week of het jaar daarvoor, of het jaar daarvoor, al kunnen hebben. Die krijgen wij maar niet. Dat is nu juist het probleem.

04:31:36

mevrouw Nieuwenhout: Laat ik het dan anders formuleren. Met deze motie laten wij als raad zien dat we nog extra urgentie aan dit onderwerp willen verbinden en dat het dus nog belangrijker is, om duidelijke doelen te hebben en ook duidelijk te zien hoe we op weg zijn naar die doelen. Dus ik begrijp hoe belangrijk het is en ik vind het ook fijn dat het CDA dat erkent en ik hoop dat deze motie daar juist aan kan bijdragen. Dan het in verleden niet is gebeurd, is toch geen reden om het nu niet te doen? We hebben nog negen jaar.

04:32:07

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

04:32:09

de heer Brandenburg: Dank, Voorzitter. Op zich ondersteunt mijn fractie het idee dat er een klimaatnoodtoestand is bij heel veel mensen. Je hoeft maar te kijken naar al die mensen in ongeïsoleerde woningen, die nu de hoofdprijs betalen voor het gas, omdat hun huurbaas of corporatie hun huis niet isoleert, omdat ze zelf misschien niet het geld hebben om hun huis te isoleren en zonnepanelen op hun dak te leggen. Die klimaatnoodtoestand, leidt ook tot een enorme ongelijkheid in onze stad en in ons land en in onze wereld. Tussen degenen die al lang hebben kunnen profiteren, doordat ze wel al die maatregelen hebben kunnen nemen en degenen die dat niet kunnen. Dus niet alleen een ongelijkheid in inkomen, maar ook een

ongelijkheid in gevoel om invloed te kunnen uitoefenen op je omgeving. Mijn vraag aan de indieners is: als jullie stellen in de motie: we moeten meer mogelijkheden krijgen als gemeente, om daar dingen aan te kunnen doen. Mag ik hem dan zo lezen, dat u ook vindt dat we als gemeente meer zelf moeten opwekken, meer zelf moeten isoleren, meer woningen van woningeigenaren die aar niet de mogelijkheden voor hebben, via een collectieve voorziening moeten aanpakken. Want als dat zo is, dan kunnen we wel meegaan. Maar als dat niet zo is, dan is het een beetje leuk doen voor de bühne en laten zien hoe goed we wel niet zijn.

04:33:30

mevrouw Nieuwenhout: Ik hoop dat ik ook namens de andere mede-indieners mag spreken, als ik zeg dat dat inderdaad allemaal ook de bedoeling is.

04:33:39

Voorzitter: De heer Staijen.

04:33:41

de heer Staijen: Voorzitter, de Stadspartij sluit zich aan bij de heer Bolle en de heer Boter. We hebben dezelfde argumenten.

04:33:48

Voorzitter: Anderen nog? Nee. Is er nog preadvies van het college? Wie vergeet ik? Dat is toch wel typisch, mevrouw De Wrede.

04:34:02

mevrouw De Wrede: Het kwetst mij een beetje, maar goed, ik sta er niet bij stil, ik ga gewoon door. Ja, wij zijn al eens bezig geweest in de partij met een klimaatparagraaf bij iedere raadsvoorstel. Dat hebben we wat onder de aandacht gevraagd hier en daar. Dat kreeg ik niet zo heel veel steun. Hebben we ook nooit doorgezet. Toen GroenLinks met dit idee kwam, waren wij wel gelijk voorstander. Omdat het idee om ieder jaar zo'n klimaatrekening te behandelen, om te kijken wat je hebt uitgestoten, wel heel aantrekkelijk is. Wij bespraken dit in de fractie en toen werd ook gezegd, niet door mij dus ik kan het niet heel precies uitwerken, dat die gegevens ook wel tamelijk makkelijk voor handen zijn. Dus ik kijk ook wel een beetje op van de opmerking van de heer Bolle dat dat niet zo zou zijn. Want volgens ons liggen die gegevens er wel en zou dat dus wel berekend kunnen worden. Voor ons is het wel belangrijk dat ook de uitstoot van landbouwdieren wordt meegenomen natuurlijk. Het methaan van de tienduizend melkkoeien in onze gemeente. Dat staat er niet letterlijk in, maar mocht dat niet het geval zijn, dan zullen we daar dan wel weer een boom over opzetten. De urgentie van het klimaat is wel dermate belangrijk dat wij nu graag mede-indienen. Overigens, klimaatrechtvaardigheid vindt de Partij voor de Dieren ook heel belangrijk. Dat was het. Dank u wel Voorzitter.

04:35:37

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk nog naar het college of er nog redenen is voor preadvies. Wethouder.

04:35:49

mevrouw Jongman: Dank, Voorzitter. Er wordt inderdaad gevraagd omdat Groningen een voortrekkersrol op zich neemt. We ondersteunen ook een dergelijke actie die u voorstelt,

maar het heeft natuurlijk veel meer impact op het moment dat je dat gezamenlijk doet met andere gemeenten. Dat geldt ook voor het aanschrijven van de Conference of the Parties, wat u ook vraagt. Volgens mij staat u daar ook wel achter, als we dat gezamenlijk gaan doen. Dan maak je een sterkere vuist. Wat betreft de klimaatrekening: jaarlijks presenteren wij de rekening. Dat is een interessante. Ik zie het zelf als een soort thermometer van: zijn we inderdaad op de goede weg of moeten we bijschaven? Ik verbaas mij over het feit dat er wordt gezegd: we hebben vaker informatie opgevraagd en niet gekregen. Want we hebben een CO2-monitor en mogelijk kunnen we deze verder opbouwen en dan meenemen met de rekening. Ik zeg bij het advies: oordeel aan de raad. Dank.

04:36:55

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat we de motie in stemming brengen.

04:37:01

spreker 1: Een stemverklaring Voorzitter. Voorzitter, wij zijn mede-indiener van de motie en staan ook volledig achter de inhoud van de motie. Bij ons roept het begrip klimaatnoodtoestand iets op van een buitengewone rechtsorde, dus wij zijn iets minder gelukkig met die term, we zouden er meer alarm van maken. Maar we zijn toch mede-indiener van de motie.

04:37:29

Voorzitter: Dan gaan we stemmen. Ik sluit de stemming en de motie is aangenomen: voor drieëndertig, tegen tien.

- Afscheid raadslid Maarten van der Laan

Voorzitter: Dan zijn wij nu aangekomen bij het laatste onderdeel van deze vergadering, en dat is het afscheid van Maarten. Die een prachtig overhemd aan heeft en een schitterend kostuum, die al helemaal klaar lijkt te zijn voor een boeiende carrière als wetgevingsjurist bij een van de Haagse ministeries. Aan het eind van deze vergadering nemen we afscheid van jou, Maarten, raadslid voor de Partij van de Arbeid. Een jonge raad is mooi en de raad van Groningen is een van de jongste raden van het land, zeg ik tegen meneer Koks en meneer Visser. Maar daar zit wel een klein risico aan. Het risico is dat jonge, getalenteerde leden tussentijds uitvliegen en het raadsnest verlaten. Dat geldt ook voor jou Maarten, kort voor het eind van de periode ga jij ons verlaten. Dat mag weliswaar niet van de nestor, maar die is zo oud. We mogen niet vergeten dat jij in de vorige raadsperiode er ook al was. In 2014 kwam je als negentienjarige in deze raad, heel jong en onstuimig en eigenlijk een beetje vergelijkbaar met het paard dat ik straks ga geven. Ze hobbelden al eerder voorbij, vanavond al die paarden. Je kwam uit Meppel, daar kun je niks aan doen en het niet veel gescheeld, of je was daar raadslid geworden. Je hebt hier in Groningen het raadswerk gecombineerd met twee studies: rechten en filosofie, en we zagen wel eens een studieboek bij je op tafel liggen en tijdens de raadsvergadering. Maar daar kwam je tijdens die vergadering nauwelijks aan toe. Dat kwam omdat je genoot van de debatten en daar ook graag zelf aan deelneemt. De combinatie van studeren met het raadswerk vond je leuk, ook heel zwaar. Dat is ook heel zwaar. Daarover zei je: "Als je eenmaal in de gemeenteraad zit, neemt die wel een beetje je leven over." Filosofie studeerde je dus, en als een filosoof debatteerde je ook, met bijbehorend taalgebruik. In het begin met heel lang haar, dat je tijdens woordvoering

zwierend naar achter gooide. Zoals een echte filosoof betaamt, kwam je soms een heel klein beetje verstrooid over. Je fractiegenoten waren er telkens weer over verbaasd, dat je ondanks die verstrooidheid toch steeds de weg in de stad wisten te vinden. Als je een woordvoering deed over een bepaald bouwproject, vroegen ze zich in de fractie wel eens af, of je echt op die locatie was geweest. Het idee bestond dat je geen idee had waar dat project precies plaatsvond. Maar hoe dan ook, je was in staat daar een passend en juridisch zinnig of sociaaldemocratisch statement over te maken. Je bent er wel eens van beticht liever de Staatscourant te lezen, dan de Groninger Gezinsbode. Maar dat je hart bij Groningen ligt, daarover bestaat geen enkele twijfel. Je hebt je bijvoorbeeld met hart en ziel ingezet voor behoud van De Driebondschool in Engelbert. Dat waren lastige gesprekken met de wethouder van Onderwijs. Dat wil zeggen, de vorige wethouder. Maar jij en anderen, die zetten door. Met succes. De school heeft nu een prachtig mooi gebouw en je hebt je bijvoorbeeld ook ingezet voor het behoud van het Pepergasthuis voor de sociale huur en de positie van huurders. Hoogtepunten en successen waren jouw initiatiefvoorstellen over de aanpak van woonoverlast en de oprichting van het Steunpunt Huren. En ook noem ik het initiatiefvoorstel GrunnGras voor groene bestrating. Dat kwam voort uit de open raad. Verder was je in gewaardeerd lid van de Commissie werkwijze raad en de voormalige Rekenkamercommissie. Maarten, met jou in de buurt valt er ook altijd wat te lachen. Je hebt ooit een satirische krant gemaakt, waarin je diverse lokale PvdA politici op de hak nam, en dat kostte je bijna je carrière. Niet iedereen was ervan gediend. Je werd op het matje geroepen omdat je voor onrust in de partij zou kunnen zorgen, waarop je verzuchtte dat daarmee weer was aangetoond, dat sociaaldemocratie nooit goed combineert met zelfspot en humor. Dat is jouw citaat, trouwens. Maar jij bewees het tegendeel met een groot gevoel voor humor. En als er wat te lachen valt, dan lach jij altijd het hardst en vooral ook om jezelf. Waar dan ook en met wie dan ook. Ook tijdens debatten. Je fractiegenoten probeerden je met handgebaren nog weleens tot stilte te manen. Iemand uitlachen is niet altijd handig, maar dat lukte maar met mate. Tijdens vertrouwelijke fractie-overleggen, tijdens raadsvergaderingen, hadden een andere fracties altijd snel door waar jouw partij stond. Want ook bij dat soort overleggen, moest je soms onbedaarlijk lachen. Kortom, de dankbaarheid geldt niet alleen binnen de sociaaldemocratie, maar vooral ook bij de andere fracties. Na zevenenhalf jaar verlaat je de raad, maar verloren voor de publieke zaak ben je gelukkig niet. Je gaat als wetgevingsjurist bij de Rijksoverheid in Den Haag werken. Ik weet uit ervaring hoe ongelofelijk nodig het is, dat er eindelijk weer eens een keer goede wetgeving komt, want het is een puinbak van jewelste. Je gaat je bezighouden met wetgeving op het gebied van onder meer telecommunicatie en kunstmatige intelligentie. Heel veel succes daarbij, heel veel dank voor je inzet voor de gemeente Groningen. Graag geef ik je een beeldje van [onhoorbaar]. Dank jullie.

04:46:21

de heer Van der Laan: Dank je wel, meneer de Voorzitter, meneer de burgemeester. Misschien heb ik de regie nu wat verstoord, door direct naar voren te lopen, maar dat doe ik wel vaker. Het begint een beetje een soort chronische Groningse traditie of misschien wel een cliché te worden, dit soort nachtelijke afscheiden wanneer eigenlijk iedereen al lang naar huis wil en zo. Dus ik zal proberen om het heel kort te houden. Ik ben zelf trouwens vanochtend om zes uur opgestaan, omdat ik alweer in Den Haag moest zijn. Het grappige

was ik dat heel veel mensen vragen: heb je dit pak nieuw? Nee, die had ik al een jaar. Maar goed, dit was de laatste kans om hem te laten zien. Dus heb ik hem maar aangetrokken. Ik heb hem ook nog met een wit overhemd en een witte das. Dat heb ik vanochtend aangesjord, maar dat vond ik toch iets te strak in het pak. Voor experience moet je maar op LinkedIn checken. Heel erg veel dank voordat ik iedereen ga bedanken, maar bedankt voor de mooie woorden van de burgemeester en ook dank voor de mensen die daarvoor input hebben geleverd. Het mooie is dat het eigenlijk heel erg lijkt op wat ikzelf wilde zeggen, dus ik zal het heel bondig houden. Ik wilde het een beetje hebben over hoe ik ben begonnen als raadslid. Ik kwam in 2013 naar de stad Groningen, ook in Meppel wel gesprekken gehad over daar misschien raadslid worden. Ik had toen inderdaad vooral heel lang haar. Ik studeerde filosofie en terwijl ik filosofie studeerde, begon ik een beetje na te denken over: wat is een rechtvaardige samenleving? Dat is natuurlijk een heel theoretisch beginpunt en eigenlijk van daaruit kwam ik bij een beetje zoals Plato ook gedaan heeft, om maar met iemand te vergelijken, kwam ik al snel uit bij politiek. Omdat ik dacht: ik wil iets veranderen en ik wil ook iets goeds doen. Daarna pas kwam de vraag: waar zal ik lid van worden? Dat was toen al vrij snel de Partij van de Arbeid. Mijn moeder is toevallig ook lid, haar vader is lid en ik geloof dat diens moeder ook lid was. Dus er is wel een soort lijntje naar boven. Ik had op de middelbare school stiekem al een beetje een soort obsessie met de Partij van de Arbeid, waar elk schoolwerk stukje over Job Cohen bijvoorbeeld, of een filmpje bij maatschappijleer, het ging eigenlijk altijd over de PvdA. Zoals de burgemeester ook al zei, ik was in het begin heel erg druk met studeren. Dat heb ik ook altijd heel erg drukdoende gedaan. Soms ook in de raad, waardoor ik ook niet altijd goed oplette. Dus excuses daarvoor. Het niet opletten is trouwens ook doorgegaan nadat ik al afgestuurd was. Maar goed. Ik was bezig met filosofie en ook bezig met rechtvaardigheid en zo. Ik wilde heel graag concreet daar dingen mee. Dat heb ik nog steeds wel een beetje. Toen ik net begon, of eigenlijk voordat ik begon, dus toen in de campagne, had ik al bedacht: ik ga rechten studeren. Toen had ik ook een interview met de Studentenkrant, met Olivier Oost was dat. Het grappige was dat we daar nog zaten na te praten. En vlak voordat ik raadslid was, had ik al bedacht: ik wil eigenlijk ook rechten studeren. Ik was daar ontzettend nerveus over, want ik dacht: vindt de fractie dat wel ok? Je gaat de gemeenteraad in en ook gelijk aan een tweede studie beginnen. Dus ik dacht: de het interview is voorbij, we drinken nog een kopje koffie. Toen zei ik tussen neus en lippen door: ik ga ook nog rechten studeren. Je weet natuurlijk wat er dan gebeurt. Ik had niet gezegd: het is off the record. Dus de volgende dag stond in de Studentenkrant: hij gaat ook nog rechten studeren. Dus dat was een grote verrassing. Een paar dingen over het raadslidmaatschap. Ik had een paar dingen verwacht en een aantal dingen kwam niet uit. Ik dacht dat ik zin had in debatteren, want ik zat vroeger ook op van die debatteren-clubjes. Dat viel tegen. Meteen op het begin kwam ik erachter, dat je bij interrupties gelijk geïnterrupteerd werd en dat je niet de beurt af mocht wachten. Dat was een tegenvaller. Vaak was het bij mij ook wel zo, dat wanneer ik een vraag gesteld had, dat ik er ook wel klaar mee was. En geen zin meer had een vervolgvraag te stellen. Wat moet je doen als raadslid? Weten wat er speelt. Daar was ik doorgaans ook niet zo goed in. Meestal lees ik mijn mail niet. Plekken vinden in de stad, dat gaat tegenwoordig met een smartphone veel beter, maar ik ben meestal inderdaad, na een tijdje Grote Markt, Vismarkt wist ik dan wel, maar onder en boven en links en rechts was soms nog wel lastig. Toch heb ik het hartstikke leuk gehad in de raad. En heb ik ook wel het gevoel dat, ondanks dat ik misschien toch wel een

bepaald figuur ben geweest, ook wel dingen heb weten neer te zetten. Daar ben ik heel blij mee. Waar ik het meest van genoten heb als raadslid, is het zelf maken van plannen. Bijvoorbeeld het Steunpunt Huren, het initiatiefvoorstel Woonoverlast, VSD 2.0 of Groene Tegels. Als titels klinkt dat als niet zo heel veel en toen ik erover na ging denken, dacht ik ook: wat maakt het nou zo bijzonder? Ik was bezig met plannen maken. Eerst was ik bezig met die rechtvaardigheid. Dat waren hele grote woorden. Maar ik snap ook wel dat ook al die kleine plannetjes, ondanks dat ikzelf een beetje aan het pennen was, ook wel iets gemeenschappelijks hadden. En dat was samenwerken. Steunpunt Huren was met Rolf Middelburg, die helaas overleden is. Het initiatiefvoorstel woonoverlast samen met Michel Vos, werkzaam bij de RUG, VSD samen met de VVD-fractie en de Groene Tegels, samen met de heer Pechler. Ik denk ook wel dat dat iets is wat ik misschien ook niet ga missen aan de gemeenteraad. Wat ik wel ga missen is het samenwerken. Alleen, ik denk dat de hele gemeenteraad daar ook wel misschien wat meer van kan gebruiken, want het zijn nu toch wel tien fracties, vijftien meningen, heel veel dissonante geluiden en daarom duren die vergaderingen ook zo lang. Dan de toekomst. Ik had dat vakje eerst bewust leeggelaten, om het een beetje spontaan in te vullen. Ik word dus wetgevingsjurist. Ik heb daar ontzettend veel zin in. Ik weet niet precies wat het inhoudt, maar dat wil ik heel graag ontdekken, dus daar ben ik benieuwd naar. Wat ik wel mooi vind, is dat de cirkel wel rond is. Want na bijna tien jaar of het voelt als tien jaar, in 2013 kwam ik in hier en 2021 ga ik naar Den Haag. Een nieuwe stad om te ontdekken, om in te verdwalen, wat ook alweer is gebeurd. Het voelt tegelijkertijd ook wel weer een beetje, alsof ik weer keer begonnen ben met studeren. Wat dat betreft heb ik vandaag ook alweer stiekem van mijn hobby kunnen genieten, namelijk stiekem studeren tijdens de raadsvergadering. Dank jullie wel.

04:53:25

Voorzitter: Maarten, vergeet niet de bloemen en je cadeau. Die staan hier en anders word je er wel aan herinnerd. Ik hoop dat je de weg naar huis weer terug kunt vinden. Heel veel succes in Den Haag.

11. Sluiting

Voorzitter: En daarmee is naar mijn idee de vergadering gesloten. De horeca ook trouwens.